

A vibrant, futuristic city street at night. The scene is filled with tall buildings, glowing windows, and streetlights. A person in a dark coat and hooded jacket is walking away from the viewer down the center of the street. The sky is a mix of deep blue and purple, with a bright light source on the horizon creating a lens flare effect. The overall atmosphere is cinematic and sci-fi.

**Краткий
русско-армянский,
армяно-русский
словарь
астрономических
терминов**

Сусанна Арутюнян

Сусанна Арутюнян
**Краткий русско-армянский,
армяно-русский словарь
астрономических терминов**

*http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=70548442
SelfPub; 2024*

Аннотация

«Краткий русско-армянский, армяно – русский словарь астрономических терминов» включает основные русские и армянские астрономические термины. Словарь поможет школьникам, студентам, магистрантам, аспирантам и всем, имеющим интерес к русским и армянским астрономическим терминам. «Ռուսերեն – հայերեն, հայերեն – ռուսերեն աստղագիտական եզրույթների համառոտ բառարանը» ընդգրկում է հիմնական ռուսերեն և հայերեն աստղագիտական եզրույթները: Բառարանը կօգնի դպրոցականներին, ուսանողներին, մագիստրանտներին, ասպիրանտներին և բոլոր նրանց, ովքեր հետաքրքրված են ռուսերեն և հայերեն աստղագիտական եզրույթներով:

Содержание

КРАТКИЙ РУССКО – АРМЯНСКИЙ СЛОВАРЬ АСТРОНОМИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ	8
РУССКИЙ АЛФАВИТ	9
– А -	10
– Б -	15
– В -	16
– Г -	22
– Д -	26
– Е -	30
– Ж -	31
– З -	32
– И -	37
– К -	40
– Л -	46
– М -	48
– Н -	52
– О -	55
– П -	59
– Р -	71
– С -	74
– Т -	86
– У -	91

– Փ -	93
– Պ -	95
– Շ -	96
– Չ -	97
– Տ -	98
– Յ -	100
– Յ -	103
– Յ -	104
ПЛАНЕТЫ ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐ	105
СПУТНИКИ ԱՐԲԱՆՅԱԿՆԵՐ	107
СОЗВЕЗДИЯ ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	109
ЯРЧАЙШИЕ ЗВЁЗДЫ ԱՄԵՆԱՊԱՅԾԱՌ ԱՍՏՂԵՐԸ	113
ВОСТОЧНЫЕ ЗНАКИ ЗОДИАКА ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԿԵՆԴԱՆԱԿԵՐՊԻ ՆՇԱՆՆԵՐԸ	118
КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ СЛОВАРЬ АСТРОНОМИЧЕСКИХ ТЕРМИНОВ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ	119
– Ա -	121
– Բ -	136
– Գ -	140
– Դ -	145
– Ե -	147
– Զ -	150
– Է -	151

- ρ -	152
- ρ̄ -	153
- ς -	154
- ϱ -	157
- L -	158
- Ι -	163
- Ο -	166
- Υ -	167
- Ζ -	172
- Ω -	181
- α -	182
- U -	184
- β -	191
- Γ -	193
- Π -	196
- Ϛ -	197
- η -	198
- Ϙ -	200
- ϙ -	201
- U -	203
- ϕ -	205
- S -	206
- Ϛ -	211
- ϛ -	212
- ΠϚ -	213
- Φ -	216

Сусанна Арутюнян

**Краткий русско-армянский,
армяно-русский словарь
астрономических терминов**

**КРАТКИЙ РУССКО –
АРМЯНСКИЙ СЛОВАРЬ
АСТРОНОМИЧЕСКИХ
ТЕРМИНОВ**

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа Кк Хх

Бб Лл Цц

Вв Мм Чч

Гг Нн Шш

Дд Оо Щщ

Ее Пп Тть

Ёе Рр Ыы

Жж Сс Ъь

Зз Тт Ээ

Ии Уу Юю

Йй Фф Яя

- A -

абераці́онны́й խոտորումսն

абера́ция խոտորում

абера́ция, веко́вая դարավոր խոտորում

абера́ция, годи́чная տարեկան խոտորում

абера́ция, звёздная աստղային խոտորում

абера́ция, планéтная մոլորակային խոտորում

абера́ция по широте լայնական խոտորում

абера́ция по эклипти́ческой долготé խափարածրի

երկայնական խոտորում

абера́ция свéта լույսի խոտորում

абера́ция, су́точная օրական խոտորում

авиасекста́нт ավիասանկյունաչափ

автоколлима́ция ինքնուղորդում

áзимут ազիմուտ

áзимут, астроно́мический աստղազիտական ազիմուտ

азимута́льный ազիմուտային

аквари́ды արվարիդներ

аккре́ция անանստվածք

актíвность, вспы́шечная բռնկումային ակտիվություն

актíвность, метеóрная ասուպային ակտիվություն

актíвность, со́лнечная արեգակնային ակտիվություն

алида́да շարժարանոն

альбéдо արբեդո

альбедóметр արբեդոյաչափ

альмукантарáт արմուկանտարատ (հորիզոնին զուգահեռ շրջան)

альтáзимут արտազիմուտ (սարք)

аномáлия, годíчная տարեկան անկանոնություն

аномáлия, зíмняя óմեռային անկանոնություն

аномáлия, и́стинная իրական անկանոնություն

аномáлия сíлы т́яжести ծանրության ուժի անկանոնություն

аномáлия, сréдняя միջին անկանոնություն

аномáлия, э́ксцентрйческая արտակենտրոնային անկանոնություն

антиáпекс հակաապքերս

антилуна́ հակալուսին

áпекс ապքերս

áпекс со́лнечной систéмы արեգակնային համակարգի ապքերս

áпекс Со́лнца Արեգակի ապքերս

апоáстр աստղահեռ կետ

апогéй երկրահեռ կետ

апоцéнтр կենտրոնահեռ կետ

аппарáт планетáрий մոլորակացույցերի ապարատ

аргумéнт перигéлия արևամերձ կետի արգումենտ

аргумéнт перигéя երկրամերձ կետի արգումենտ

ареограф́ия մարտագրություն

ասոցիация, звёздная աստղասփյուռ

астеносféра ասթենոսֆերա

астеризм բժաճապաղում (աստղաճն)

астерóид աստղակերպ

астро́граф աստղագրիչ

астродина́мика աստղադինամիկա

астрокли́мат աստղակլիմա

астроко́лоримéтрия աստղագունաչափություն

астроло́гия աստղագուշակություն

астроля́бия անկյունաչափ (աստղագիտական գործիք)

астромéтрия աստղաչափություն

астромéтрия, фотогра́фическая լուսանկարչական

աստղաչափություն

астроно́м աստղագետ

астроно́мический աստղագիտական

астроно́мия աստղագիտություն

астроно́мия, внеатмосféрная արտանթնոլորտային

աստղագիտություն

астроно́мия, внегалакти́ческая արտագալակտիկական

աստղագիտություն

астроно́мия, геометри́ческая երկրաչափական

աստղագիտություն

астроно́мия, гравитацио́нная ձգողական

աստղագիտություն

астроно́мия, звёздная աստղաբաշխություն

астроно́мия, инфракрасная ենթակարմիր

աստղագիտութիւն

астрономия, классическая դասական աստղագիտութիւն

астрономия, нейтринная նեյտրինային

աստղագիտութիւն

астрономия, оптическая օպտիկական

աստղագիտութիւն

астрономия, позиционная դիրքային աստղագիտութիւն

астрономия, практическая գործնական

աստղագիտութիւն

астрономия, прикладная կիրառական

աստղագիտութիւն

астрономия, радиолокационная ռադիոտեղորոշային

աստղագիտութիւն

астрономия, рентгеновская ռենտգենյան

աստղագիտութիւն

астрономия, сферическая գնդոլորտային

աստղագիտութիւն

астрономия, теоретическая տեսական

աստղագիտութիւն

астрономия, ультрафиолетовая անդրամանուշակագոյն

աստղագիտութիւն

астрономия, физическая ֆիզիկական աստղագիտութիւն

астроскоп աստղադիտակ

астроспектрограф աստղասպեկտրագրիչ

астроспектроскопия աստղասպեկտրադիտում

астрофизика աստղաֆիզիկա

астрофотография աստղալուսանկարչություն

астрофото́метр աստղալուսաչափ

астрофотоме́трия աստղալուսաչափություն

астрохи́мия աստղաքիմիա

а́тлас, астроно́мический աստղագիտական քարտեզ

а́тлас, фотогра́фический լուսանկարչական

քարտեզագիրք

атмосфе́ра, земна́я երկրային մթնոլորտ

атмосфе́ра, со́лнечная արեգակնային մթնոլորտ

афе́лий արևահեռ կետ

ахондри́т արոնդրիտ (երկնաքար)

- Б -

бáзис, параллактіческий տեղազանական հիմնագիծ

безаберрацибнный առանց խոտորման

блеск փայլ

блеск, видимый տեսանելի փայլ

блеск звезды աստղի փայլ

блеск метебра ասուպի փայլ

блинк-микроскоп թարթոդ-մանրադիտակ

блужда́ющий թափառող

болид բոլիդ (խոշոր և վառ երկնաքար)

бúря, магнітная մագնիսական փոթորիկ

- В -

вариации, вековые դարավոր փոփոխակումներ
вариации, звёздные աստղային փոփոխակումներ
вариации, месячные ամսական փոփոխակումներ
вариации, среднесуточные միջին օրական
փոփոխակումներ

вариации, суточные օրական փոփոխակումներ
вариации, годовые տարեկան փոփոխակումներ
вековой դարավոր

величина, болометрическая видимая звёздная

ճառագայթաչափական տեսանելի աստղային մեծություն

величина, визуальная տեսողական մեծություն

величина, звёздная աստղային մեծություն

величина, звёздная абсолютная աստղային բացարձակ
մեծություն

величина, звёздная болометрическая աստղային
ճառագայթաչափական մեծություն

величина, звёздная видимая աստղային տեսանելի
մեծություն

величина, звёздная интегральная աստղային գումարային
մեծություն

венёц ցաակ, բակ (լուսատուի)

венéц вокрúг Луны լուսնապսակ

венéц Сóлнца արևապսակ

вёртекс, вíдимый տեսանելի գազաթ

вёртекс, ىстинный իսկական գազաթ

вертика́л ուղղաձիգ շրջան (գենիթով և երկնուորտի տվյալ

կետով անցնող)

вертика́л, глáвный գլխավոր ուղղաձիգ շրջան

вертика́л, пёрвый առաջին ուղղաձիգ շրջան (արևմուտքի

և արևելքի կետերով անցնող)

вертика́л светíла լուսատուի ուղղաձիգ շրջան

вéтер, сóлнечный արևաքամի

вéчер երեկո

веществó, звéздное աստղանյութ

веществó, космíческое տիեզերանյութ

веществó, межгалактíческое միջգալակտիկական նյութ

веществó, межзвéздное միջաստղային նյութ

веществó, межпланéтное միջնուորակային նյութ

веществó, метеóрное ասուպային նյութ

вíдимость, астрономíческая աստղագիտական

տեսանելիություն

вíдимость затмéния խավարման տեսանելիություն

вíдимость, оптіческая օպտիկական տեսանելիություն

внеатмосфéрный արտամթնուորտային

внегалактíческий արտագալակտիկական

возбуждéние ионосфéры իոնուորտի գրգռում

воздéйствиe Сóлнца, возмушáющее Արեգակի խտտորիչ

սզդեցութիւն

возмущение խտտրու

возмущение, вековбօ դարավոր խտտրու

возмущение вращательного движѣния

возмущение, долгопериодное երկարպարբերական

խտտրու

возмущение, короткопериодное կարճպարբերական

խտտրու

возмущение орбиты ուղեծրի խտտրու

возмущение, планѣтное մոլորակային խտտրու

возмущение, стратосферное վերնոլորտային խտտրու

возмущение, тропոպաւզное տրոպոպաւզային խտտրու

вб́зраст Вселѣнной Տիեզերքի տարիք

вб́зраст звезды աստղի տարիք

вб́зраст Земли Երկրի տարիք

вб́зраст метеоритов երկնաքարերի տարիք

вб́зраст свети́ла լուստուի տարիք

восхождѣние, вѣдимое прямбօ տեսանելի ուղիղ ծագում

восхождѣние восходящего узла́, прямбօ ուղիղ վերընթաց

հանգույցի ծագում

восхождѣние, геосцентрическое прямбօ ուղիղ

երկրակենտրոն ծագում

восхождѣние, истинное прямбօ ուղիղ իրական ծագում

восхождѣние, прямбօ ուղիղ ծագում

восхождѣние, среднее прямбօ միջին ուղիղ ծագում

вращѣние Гала́ктики Գալակտիկայի պտույտ

вращение звёзд աստղերի պտույտ

вращение Земли Երկրի պտույտ

вращение планеты մոլորակի պտույտ

вращение Сólнца Արեգակի պտույտ

вращение, сýточное օրական պտույտ

временá гóда տարվա եղանակներ

время, абсолютное բացարձակ ժամանակ

время, астрономическое աստղագիտական ժամանակ

время, áтомное ատոմային ժամանակ

время, восточноевропейское արևելյան եվրոպական ժամանակ

время, всемирное համաշխարհային ժամանակ

время, граждáнское քաղաքացիական ժամանակ

время, гринвичское Գրինվիչի ժամանակ

время, гринвичское граждáнское Գրինվիչի

քաղաքացիական ժամանակ

время, гринвичское и́стинное Գրինվիչի իրական

ժամանակ

время, гринвичское среднее Գրինվիչի միջին ժամանակ

время, декрётное դեկրետային ժամանակ

время, еди́ное միասնական ժամանակ

время, западноевропейское արևմտյան եվրոպական

ժամանակ

время, звёздное աստղային ժամանակ

время, земное երկրային ժամանակ

время, зона́льное գոտիական ժամանակ

время, истинное իրական ժամանակ

время, истинное звёздное իրական աստղային ժամանակ

время, истинное солнечное իրական արեգակնային

ժամանակ

время, кажущееся солнечное թվացյալ արեգակնային

ժամանակ

время, квазизвёздное քվազիաստղային ժամանակ

время, квазиравномерное քվազիավասարաչափ

ժամանակ

время кульминации светила լուսատուի բարձրակետի

ժամանակ

время, летнее ամառային ժամանակ

время, лунное լուսնային ժամանակ

время, местное տեղական ժամանակ

время, местное истинное солнечное տեղական իրական

արեգակնային ժամանակ

время, мировое համաշխարհային ժամանակ

время, московское մոսկովյան ժամանակ

время, поясное գոտիական ժամանակ

время, солнечное արեգակնային ժամանակ

время, среднее միջին ժամանակ

время, среднее звёздное միջին աստղային ժամանակ

время, среднее солнечное միջին արեգակնային

ժամանակ

время, среднеевропейское միջին եվրոպական ժամանակ

время, эфемеридное աստղացուցային ժամանակ

Вселénная Տիեզերք

Вселénная, вíдимая տեսանելի Տիեզերք

Вселénная, зámкнутая փակ Տիեզերք

Вселénная, звéздная աստղային Տիեզերք

Вселénная, незámкнутая բաց Տիեզերք

Вселénная, расширяющаяся ընդարձակվող Տիեզերք

вспы́шка но́вой звезды նոր աստղի բռնկում

вспы́шка, со́лнечная արեգակնային բռնկում

вспы́шка, хромо́сферная գունդորտային բռնկում

выпаде́ние метеоро́итов երկնաքարերի անկում

высо́та апоге́я երկրահեռ կետի բարձրություն

высо́та, астроно́мическая աստղագիտական

բարձրություն

высо́та, геоце́нтрическая երկրակենտրոն բարձրություն

высо́та, и́стинная իրական բարձրություն

высо́та, меридио́нальная միջօրեականային բարձրություն

высо́та над у́ровнем мо́ря բարձրություն ծովի

մակարդակից

высо́та орби́ты ուղեծրի բարձրություն

высо́та периге́я երկրամերձ կետի բարձրություն

высо́та перице́нтра կենտրոնամերձ կետ բարձրություն

высо́та по́люса բևեռի բարձրություն

высо́та по́лярного сия́ния բևեռափայլի բարձրություն

высо́та свети́ла լուսատուի բարձրություն

вы́ступы, прили́вные մակրնթացության ելուններ

- Г -

газ, звёздный աստղային գազ

газ, комётный գիսաստղային գազ

газ, межгалактический միջգալակտիկական գազ

газ, межзвёздный միջաստղային գազ

газ, межпланетный միջնոլորակային գազ

Гала́ктика Գալակտիկա

гала́ктика գալակտիկա

гала́ктика, аномальная անկանոն գալակտիկա

гала́ктика, взаимодействующая փոխադարձաբար

ներգործող գալակտիկա

гала́ктика, внешняя արտաքին գալակտիկա

гала́ктика, внутренняя ներքին գալակտիկա

гала́ктика, гáзовая գազային գալակտիկա

гала́ктика, гигáнтская հսկա գալակտիկա

гала́ктика, двойна́я կրկնակի գալակտիկա

гала́ктика, звёздная աստղային գալակտիկա

гала́ктика, кáрликовая թզուկ գալակտիկա

гала́ктика, квазизвёздная քվազիաստղային գալակտիկա

гала́ктика, неправáльная անկանոն գալակտիկա

гала́ктика, спирáльная պարուրածն գալակտիկա

гала́ктика, сфериподáльная գնդածն գալակտիկա

гала́ктика, сферическая գնդոլորտային գալակտիկա

գալակտիկա, эллипсоидальная էլիպսարդային
գալակտիկա
գալակտիկա, эллиптическая էլիպսան գալակտիկա
գալակտիկա գալակտիկաներ
գալակտիկա Сэйфорта Մեյֆերտի գալակտիկաներ
գալակտիկա, карликовые эллиптические թզուկ էլիպսան
գալակտիկաներ
գալակտիկա, компактные հոծ գալակտիկաներ
գալակտիկա, спиральные պարուրան գալակտիկաներ
գալակտիկա գալակտիկական
գալակտիկա լուսապալկ
գալակտիկա, галактическое գալակտիկական լուսապալկ
գալակտիկա вокруг Луны Լուսնի լուսապալկ
գալակտիկա вокруг Солнца Արեգակի լուսապալկ
գալակտիկա, ложное կեղծ լուսապալկ
գալակտիկա, радужное ծիածանային լուսապալկ
գալակտիկա գամմա-աստղագիտություն
гелиограф արևագրիչ
гелиоскоп արևադիտակ
гелиостат հելիոստատ
гелиоцентризм արևակենտրոնություն
гелиоцентрический արևակենտրոն
геодезия երկրաբաշխություն
гебид երկրակերպ
геоцентризм երկրակենտրոն տեսություն
геоцентрический երկրակենտրոն

Գիւսն

Հիւսն

(աստղակոյտ

Յույ

համաստեղութունում)

гигáнт, бéлый սպիտակ հսկա

гигáнт, крáсный կարմիր հսկա

гид դիտավարման հեռադիտակ

гиді́рование դիտավարում, ուղղորդում

гипóтеза, космогоні́ческая տիեզերածնական վարկած

гло́була գլոբուլ, գնդիկ (մութ, գազանման փոշոտ միգամածութուն)

гло́бус, звéздный աստղային գլոբուս

гло́бус, лу́нный լուսնային գլոբուս

гло́бус, небéсный երկնային գլոբուս (երկնուլորտի մոդելը)

гло́бус, со́лнечный արեգակնային գլոբուս

глуби́на, опти́ческая օպտիկական խորութուն

гно́мон արևացույց, արեգակնային ժամացույց

год տարի

год, аномалисти́ческий անկանոն տարի

год, астрономи́ческий աստղագիտական տարի

год, високóсный նահանջ տարի

год, граждáнский քաղաքացիական տարի

год, григориáнский Գրիգորյան տարի

год, дракони́ческий վիշապատարի

год, звéздный աստղատարի

год, календа́рный օրացուցային տարի

год, лу́нный լուսնային տարի

год, простóй հասարակ տարի

год, световой լուսատարի

год, сидерический սիդերական տարի

год, солнечный արեգակնային տարի

год, тропический արևադարձային տարի

год, юлианский հուլյան տարի

голова́ комéты գլխավորի գլուխ

голова́вка, болометрическая ճառագայթաչափական գլխիկ

гора́ луны́, кольцевая լուսնի օղան լեռ

горизóнт հորիզոն

горизóнт, астрономический աստղագիտական հորիզոն

горизóнт, видимый տեսանելի հորիզոն

горизóнт, искусственный արհեստական հորիզոն

горизóнт, истинный իրական հորիզոն

горизóнт, математический մաթեմատիկական հորիզոն

горизóнт, небесный երկնային հորիզոն

горизóнт, теоретический տեսական հորիզոն

горизóнт, физический ֆիզիկական հորիզոն

гравимéтр ծանրաչափ

гравимéтрия ծանրաչափություն

гравита́ция áգրդականություն

граница затмения խավարման սահման

грануля́ция (на Сóлнце) հատիկավորում (Արեգակի վրա)

группа гала́ктик, ме́стная տեղական գալակտիկաների

խումբ

- Д -

движение, азимутальное ազիմուտային շարժում

движение, возмущающее խոտորիչ շարժում

движение звёзд աստղերի շարժում

движение Земли Երկրի շարժում

движение, истинное իրական շարժում

движение, кажущееся թվացյալ շարժում

движение, кеплеровское կեպլերյան շարժում

движение Луны Լուսնի շարժում

движение небесных тел երկնային մարմինների շարժում

движение, обратное հետադարձ շարժում

движение, орбитальное ուղեծրային շարժում

движение, параллактическое տեղազանական շարժում

движение, пекулярное պեկուլյար շարժում

движение перигелия արևամերձ կետի շարժում

движение планет մոլորակների շարժում

движение по орбите շարժում ուղեծրով

движение, попятное ընկրկող շարժում

движение, прецессионное կոնապտոտական շարժում

движение, прямое ուղիղ շարժում

движение солнечной системы արեգակնային

համակարգի շարժում

движение Солнца Արեգակի շարժում

движение, среднее միջին շարժում

движение, суточное օրական շարժում

действие, возмущающее խտրողիկ ազդեցություն

деклинация հակում

день օր, ցերեկ

день весеннего равноденствия գարնանային

գիշերահավասարի օր

день осеннего равноденствия աշնանային

գիշերահավասարի օր

день зимнего солнцестояния ձմեռային արևադարձի օր

день летнего солнцестояния ամառային արևադարձի օր

день, юлианский հուլյան օր

диаграмма Гёрцшпрунга-Ресселла Հերցշպրունգ-Ռեսսելի

տրամագիծ

диаграмма звёздной величины աստղային մեծության

տրամագիծ

диаграмма «масса-светимость» «գանգված-

լուսատվություն» տրամագիծ

диаграмма «спектр-светимость» «լուսակ-

լուսատվություն» տրամագիծ

диаграмма «цвет-светимость» «գույն-լուսատվություն»

տրամագիծ

диаметр звезды աստղի տրամագիծ

диаметр Луны Լուսնի տրամագիծ

диаметр Солнца Արեգակի տրամագիծ

диапазон азимута ազիմուտի ընդգրկույթ

дина́мика, галакти́ческая գալակտիկական դինամիկա
дина́мика, звёздная աստղադինամիկա
диффу́зный ցրված

дождь, корона́льный պսակային անձրև

дождь, метеóрный ամպային անձրև

долготá երկայնություն

долготá, астроно́мическая աստղագիտական

երկայնություն

долготá восходя́щего узла վերընթաց հանգույցի

երկայնություն

долготá, галакти́ческая գալակտիկական երկայնություն

долготá, галактоце́нтрическая գալակտոկենտրոն

երկայնություն

долготá, гелиографическая արևագրական երկայնություն

долготá, гелиоце́нтрическая արևակենտրոն

երկայնություն

долготá, геомагнѣтная երկրամագնիսական

երկայնություն

долготá, геоце́нтрическая երկրակենտրոն երկայնություն

долготá дня օրվա տևողություն

долготá, и́стинная իրական երկայնություն

долготá, магнѣтная մագնիսական երկայնություն

долготá, небѣсная երկնային երկայնություն

долготá перигѣлия արևամերձ կետի երկայնություն

долготá свети́ла լուսատուի երկայնություն

долготá, эклипти́ческая խավարածրային երկայնություն

долготá, эфемеридная шատդացուցային երկայնութիւն
дугá, дневная ցերեկային աղեղ
дугá, ночная գիշերային աղեղ
дугá полярного сияния բևեռափայլի աղեղ
дугá солнечной короны արևապսակի աղեղ
ды́ра, чёрная սև խոռոչ

- E -

единица, астрономическая աստղագիտական միավոր

единица расстояний հեռավորությունների միավոր

ежегодник, астрономический աստղագիտական

տարեգիրք

- Ж -

железо, межзвёздное միջաստղային երկաթ

железо, метеорное աստղային երկաթ

журнал наблюдений դիտմանայան

задача двух тел երկու մարմինների խնդիր

задача небесной механики, обратная հետադարձ

երկնային մեխանիկայի խնդիր

задача трёх и более тел երեք և ավելի մարմինների խնդիր

закон всемирного тяготения տիեզերական ձգողության

օրենք

закон красного смещения կարմիր շեղման օրենք

закон Хаббла Հաբլի օրենք

закон Кеплера Կեպլերի օրենքներ

затмение խավարում

затмение, кольцеобразное օղակ խավարում

затмение, кольцеобразное солнечное օղակ

արեգակնային խավարում

затмение, лунное լուսնային խավարում

затмение Луны Լուսնի խավարում

затмение, оптическое օպտիկական խավարում

затмение, полное լրիվ խավարում

затмение, полное лунное լրիվ լուսնային խավարում

затмение, полное солнечное լրիվ արեգակնային

խավարում

затмение, солнечное արեգակնային խավարում

затмение Солнца Արեգակի խավարում

затмѣние, частічное մասնակի խավարում

затмѣние, частное лунное Լուսնի մասնակի խավարում

затмѣние, частное солнечное Արեգակի մասնակի

խավարում

заход մայրամուտ

заход светила լուսատուի մայրամուտ

заход Солнца Արեգակի մայրամուտ, արևամուտ

звездá աստղ

звездá-бѣлый кáрлик սպիտակ թզուկ աստղ

звездá, визуáльно-двойнáя տեսակրկնակի աստղ

звездá, восходящáя ծագող աստղ

звездá-гигáнт հսկա աստղ

звездá глáвной последовательности գլխավոր

հաջորդականության աստղ

звездá, двойнáя կրկնակի աստղ

звездá, долгопериодическая перемѣнная

երկարապարբերական փոփոխական աստղ

звездá, затмѣнная խավարուն աստղ

звездá, затмѣнно-двойнáя կրկնակի խավարուն աստղ

звездá, затмѣнно-перемѣнная փոփոխական խավարուն

աստղ

звездá, заходящáя մայր մտնող աստղ

звездá-кáрлик թզուկ աստղ

звездá, крáтная բազմապատիկ աստղ

звездá мáлой светимости փոքր լուսատվության աստղ

звездá, неплáвная перемѣнная անկանոն

փոփոխական աստղ

звездá, нóвая նոր աստղ

звездá, новоподóбная նորանման աստղ

звездá, околóзени́тная գենիթամերձ աստղ

звездá, околóпóлюсная բևեռնամերձ աստղ

звездá, околóпóлярная մերձբևեռային աստղ

звездá, óптический двóйная óպտիկական կրկնակի

աստղ

звездá, пáдающая վայր ընկնող աստղ

звездá пéрвой величины առաջին մեծության աստղ

звездá, переméнная փոփոխական աստղ

звездá, полупрáвильная- переméнная կիսականոնավոր

փոփոխական աստղ

звездá, Полярная Բևեռային աստղ

звездá, потúхшая հանգած աստղ

звездá, пульсирóющая բարբախող աստղ

звездá-сверхгигáнт գերհսկա աստղ

звездá, свeрхнóвая գերնոր աստղ

звездá, спектрáльно-двóйная սպեկտրակրկնակի աստղ

звездá-субгигáнт ենթահսկա աստղ

звездá-субкáрлик ենթաթզուկ աստղ

звездá, физическая двóйная ֆիզիկական կրկնակի աստղ

звёздный աստղային

звeздóобразовáние աստղագոյացում

звёзды, взрýвные պայթումային աստղեր

звёзды, вспы́хивающие բռնկվող աստղեր

звёзды, галактические գալակտիկական աստղեր

звёзды, двойные физические կրկնակի ֆիզիկական աստղեր

звёзды, двойные фотометрические կրկնակի լուսաչափական աստղեր

звёзды, жёлтые դեղին աստղեր

звёзды, зенитные զենիթային աստղեր

звёзды, зодиакальные կենդանակերպի աստղեր

звёзды, искусственные արհեստական աստղեր

звёзды, карликовые новые թզուկ նոր աստղեր

звёзды, магнитные մագնիսական աստղեր

звёзды, нейтронные նեյտրոնային աստղեր

звёзды, нормальные նորմալ աստղեր

звёзды, переменные галактические փոփոխական գալակտիկական աստղեր

звёзды, переменные истинные փոփոխական իրական աստղեր

звёзды, переменные новоподобные փոփոխական նորանման աստղեր

звёзды, переменные правильные փոփոխական կանոնավոր աստղեր

звёзды, переменные физические փոփոխական ֆիզիկական աստղեր

звёзды, рентгеновские новые ռենտգենյան նոր աստղեր

звёзды созвездия համաստեղություն աստղեր

звёзды, тройные եռակի աստղեր

звёзды, экваториальные հասարակածային աստղեր

звёзды, эмиссионные Էմիսիոն աստղեր

звёзды, эруптивные Ժայթրող աստղեր

звёзды, яркие պայծառ աստղեր

зенит գազաթնակետ

зенит, магнитный մագնիսական գազաթնակետ

зенит-телескоп գենիթ-հեռադիտակ

зенитный գենիթային

знак, астрономический աստղագիտական նշան

знаки Зодиака Կենդանակերպի նշաններ

Зодиак Կենդանակերպ

зодиакальный կենդանակերպային

зодиакальные

созвездия

կենդանակերպի

համաստեղություններ

зона գոտի

зона астероидов աստղակերպերի գոտի

зона видимости տեսանելիության գոտի

зона полярного сияния բևեռափայլի գոտի

зона протуберанцев հրվիժակների գոտի

зона солнечных пятен արևաբծերի գոտի

зона Солнца, конвективная փոխանցումային Արեգակի

գոտի

зона, полярная բևեռային գոտի

зона, экваториальная հասարակածային գոտի

- И -

излучение Галактики Գալակտիկայի ճառագայթում

излучение, видимое տեսանելի ճառագայթում

излучение, внегалактическое արտագալակտիկական

ճառագայթում

излучение, галактическое գալակտիկական

ճառագայթում

излучение, диффузное ցրված ճառագայթում

излучение звёзд աստղերի ճառագայթում

излучение Луны Լուսնի ճառագայթում

излучение, межзвёздное միջաստղային ճառագայթում

излучение планёт մոլորակների ճառագայթում

излучение полярных сияний բևեռափայլերի

ճառագայթում

излучение, рассеянное ցրված ճառագայթում

излучение, реликтовое մնացուկային ճառագայթում

излучение, рентгеновское ռենտգենյան ճառագայթում

излучение, синхротронное սինքրոտոնային

ճառագայթում

излучение солнечных пятен արևաբծերի ճառագայթում

излучение Солнца Արեգակի ճառագայթում

излучение Солнца, корпускулярное Արեգակի

մասնիկային ճառագայթում

излучение Юпитера Լուսնբազի ճառագայթում
изменение, вековое դարավոր փոփոխություն
изменение, годичное տարեկան փոփոխություն
изменение, суточное օրական փոփոխություն
измерение, астрономическое աստղագիտական չափում
измерение времени ժամանակի չափում
изображение, телескопическое հեռադիտակային
պատկեր

изофаза համափուլագիծ (խավարման առավելագույն
փուլի միատեսակ արժեքների գիծ)

инструмент, астрометрический աստղաչափական
գործիք

инструмент, отражательный անդրադարձիչ գործիք
инструмент, пассажный անցումների դիտարկման գործիք

инструмент, универсальный համապիտանի գործիք
интервал, звёздный աստղային միջակայք

интервал, солнечный արևային միջակայք

интерферометр ինտերֆերաչափ

интерферометр, звёздный աստղային ինտերֆերաչափ
интерферометр, радиоастрономический

ռադիոաստղագիտական ինտերֆերաչափ

интерферометрия ինտերֆերաչափություն

искатель փնտրիչ, որոնիչ

искатель телескопа աստղադիտակի փնտրիչ

исправление параллакса տեղազանության ուղղում

исследование, астрономическое աստղագիտական

հետազոտություն

исследование

Галактики

Գալակտիկայի

հետազոտություն

исследование звезд աստղերի հետազոտություն

исследование Луны Լուսնի հետազոտություն

исследование метеоров ասուպների հետազոտություն

исследование, радиоастрофизическое

ռադիոաստղաֆիզիկական հետազոտություն

исследование Солнца Արեգակի հետազոտություն

источник, астрономический աստղագիտական աղբյուր

источник, внегалактический արտագալակտիկական

աղբյուր

источник возмущения խտորման աղբյուր

источник, галактический գալակտիկական աղբյուր

источник, небесный երկնային աղբյուր

источник, рентгеновский ռենտգենյան աղբյուր

- К -

када́стр անփոփազիր

када́стр, со́лнечный արևային անփոփազիր

календа́рь 1. օրացույց 2. տոմար

календа́рь, астроно́мический աստղագիտական օրացույց

календа́рь, григориáнский գրիգորյան տոմար

календа́рь, лу́нно-со́лнечный լուսնարեգակնային

օրացույց

календа́рь, лу́нный լուսնային օրացույց

календа́рь, со́лнечный արեգակնային տոմար

календа́рь, юлиáнский հուլյան տոմար

ка́рлик թզուկ (աստղ)

ка́рлик, бе́лый սպիտակ թզուկ

ка́рлик, коричне́вый դարչնագույն թզուկ

ка́рлик, магни́тный бе́лый մագնիսական սպիտակ թզուկ

ка́рлик, кра́сный կարմիր թզուկ

ка́рлик, протоко́ричневый նախասդարչնագույն թզուկ

ка́рлик, холо́дный бе́лый սառը սպիտակ թզուկ

ка́рлик, че́рный սև թզուկ

ка́рта, астрогра́фическая աստղագրական քարտեզ

ка́рта, астроно́мическая աստղագիտական քարտեզ

ка́рта, зве́здная աստղային քարտեզ

ка́рта, лу́нная լուսնային քարտեզ

каталог звёзд աստղացուցակ

каталог комёт գիսաստղացուցակ

квадрант քվադրանտ (սարք)

квaдpатypa քառակուսացում

квaдpатypa, востóчная արևելյան քառակուսացում

квaдpатypa, зáпaдная արևմտյան քառակուսացում

квaзáр քվազար (տիեզերական օբյեկտ)

квaзизвёздный քվազիաստղային

килопaрсéк կիլոպարսեկ (կպս)

кинемáтика, звёздная աստղային կինեմատիկա

класс звeздý աստղի դաս

класс светíмости լուսատվության դաս

класс, спектрáльный սպեկտրային դաս

классифика́ция гала́ктик գալակտիկաների դասակարգում

классифика́ция звёзд աստղերի դասակարգում

классифика́ция звёзд, спектрáльная աստղերի սպեկտրային դասակարգում

классифика́ция, магнítная մագնիսական դասակարգում

классифика́ция, спектрáльная լուսապատկերային դասակարգում

классифика́ция протуберáнцев հրվիժակների դասակարգում

классифика́ция протуберáнцев հրվիժակների դասակարգում

коллимáтор կոլիմատոր (սարք)

коллимáтор, вертика́льный ուղղահիգ կոլիմատոր

коллимáтор, горизонтáльный հորիզոնական կոլիմատոր

коллиматор,   длиннофокусный   երկարակիզակետ

կոլիմատոր

кóлор-индекс գունացուցիչ

кóлор-экссéсс գույնի ավելցուկ

кóльца Сатýрна Մատուրնի օղակներ

кóльцó, азимутáльное ազիմուտային օղ

кóլոր կոլյոր (երկնոլորտի մեծ շրջանագիծ)

кóլոր равнóденствий գիշերահավասարի կոլյոր

кóլոր солнцестóяания արևադարձի կոլյոր

кóма կոմա (գիսատղի միջուկի գազային թաղանթ)

кóмéта գիսատղ, գիսավոր

кóмéта Галлéя Հալլեյի գիսատղ

кóмéта, периодическая պարբերական գիսատղ

кóмéтный գիսատղային

кóметoискáтель գիսատղափնտրիչ

кóмпас, азимутáльный ազիմուտային կողմնացույց

кóмпас,   астрономический   աստղագիտական

կողմնացույց

кóмпонéнта звéзды աստղի թաղադրիչ

кóнстáнта нутáции տրանցրաճոճման հաստատուն

кóнстáнта, сóлнечная արեգակնային հաստատուն

кóнус нутáции տրանցրաճոճրի կոն

кóнус, зoдиакáльный կենդանակերպի կոն

кóнус тéни կոնաստվեր

кóнфигура́ция   звéзд   на   нéбе   աստղերի

փոխդասավորությունը երկնքում

կոորդինատներ

կոորդինատներ, արեոգրաֆիկական մարտագրական

կոորդինատներ

կոորդինատներ, աստրոնոմիկական աստղագիտական

կոորդինատներ

կոորդինատներ, անհայտնաբերված կոորդինատներ

կոորդինատներ, գալակտիկական

կոորդինատներ

կոորդինատներ, արևակենտրոն

կոորդինատներ

կոորդինատներ, աշխարհագրական

կոորդինատներ

կոորդինատներ, երկրակենտրոն

կոորդինատներ

կոորդինատներ, հորիզոնական

կոորդինատներ

կոորդինատներ, աստղային կոորդինատներ

կոորդինատներ, երկրային կոորդինատներ

կոորդինատներ, անհայտնաբերված կոորդինատներ

կոորդինատներ, բևեռային կոորդինատներ

կոորդինատներ, սելենոկենտրոն

կոորդինատներ

կոորդինատներ, գնդաձև կոորդինատներ

կոորդինատներ, հասարակածային

կոորդինատներ

կոորդինատներ, խավարածրային

Կոորդինատներ

корá, земная երկրային կեղև

корóна, галактическая գալակտիկական պսակ

корóна, звёздная աստղապսակ

корóна, со́лнечная արևապսակ

короно́граф պսակագրիչ

корре́ктор астроко́мпаса աստղակողմնացույցի ճշտիչ

косми́ческий տիեզերական

космогóния տիեզերածնություն

космогóния, звёздная աստղային տիեզերածնություն

космогóния, планéтная մոլորակային տիեզերածնություն

космогра́фия տիեզերագրություն

космоло́гия տիեզերաբանություն

космомéтрия տիեզերաչափություն

кóсмос տիեզերք

кра́тер, лу́нный լուսնային խառնարան

кра́тер, метеоритный երկնաքարի խառնարան

кривáя блéска փայլի կոր

кривáя спектрáльного распределéния լուսապատկերային

բաշխման կոր

круг, большо́й մեծ շրջան

круг высоты բարձրության շրջան

круг, галактический գալակտիկական շրջան

круг, ма́лый փոքր շրջան

круг, меридиáнный միջօրեական շրջան (գործիք)

круг, позициóнный դիրքային շրջան

круг, полярный բևեռաշրջան

круг равных верст հավասար բարձրությունների շրջան

круг, северный полярный հյուսիսային բևեռային շրջան

круг склонения հակման շրջան

круг, часовой ժամային շրջան

круг широты լայնության շրջան

круг, южный полярный հարավային բևեռային շրջան

круглосúточный օրոգիշերային

кульмина́ция գագաթնակետ, բարձրագույն կետ

(լուսատուի՝ երկնային միջօրեականով անցնելու պահը)

кульмина́ция, верхняя բարձրակետ

кульмина́ция, видима́я տեսանելի գագաթնակետ

кульмина́ция, истинная իրական գագաթնակետ

кульмина́ция, нижняя ցածրակետ

- Л -

лаборатория, радиометрическая ճառագայթաչափական
փորձասենյակ

леониды լեոնիդներ (ասուպների ամենամյա հոսք)

либра́ция ճոճք

либра́ция, ви́димая տեսանելի ճոճք

либра́ция Луны Լուսնի ճոճք

либра́ция Луны по долготé Լուսնի երկայնութենական
ճոճք

либра́ция Луны по широтé Լուսնի լայնութենական ճոճք

либра́ция, опти́ческая օպտիկական ճոճք

либра́ция, параллакти́ческая տեղազանական ճոճք

либра́ция по долготé երկայնութենական ճոճք

либра́ция по широтé լայնութենական ճոճք

либра́ция, су́точная օրական ճոճք

либра́ция, физи́ческая ֆիզիկական ճոճք

ли́вень, метеóрный ասուպների տարափ

ли́нии, запрещённые արգելված գծեր (սպեկտրում)

ли́нии, межзвёздные միջաստղային գծեր

ли́нии, фраунго́феровы поглощёния կլանման
ֆրաունհոֆերյան գծեր

ли́ния, апсидная ասպիդների գիծ

ли́ния, геодези́ческая գեոդեզիական գիծ

- M -

магнитопáуза մագնիսադադար

магнитосфэра մագնիսոլորտ

магнитосфэра Земли Երկրի մագնիսոլորտ

магнитосфэра Сóлнца Արեգակի մագնիսոլորտ

магнитосфэра планёт մոլորակների մագնիսոլորտ

мáзеры, косміческие տիեզերական մագերներ

мáксимум сóлнечной актíвности առավելագույն

արևային ակտիվություն

мáрка, азимутáльная ազիմուտային նշանակետ

мáсса Земли Երկրի զանգված

мáсса звезды աստղի զանգված

мáсса Сóлнца Արեգակի զանգված

матэрия, межгалактіческая միջգալակտիկական նյութ

матэрия, межзвёздная միջաստղային նյութ

матэрия, межпланётная միջմոլորակային նյութ

мáшина, координáтно-измерительная կոորդինատային

չափիչ մեքենա

маятник, компенсированный համակշռված ճոճանակ

маятник Фуко Ֆուկոյի ճոճանակ

межзвёздный միջաստղային

межгалактіческий միջգալակտիկական

межпланётный միջմոլորակային

меридиան միջօրեական

меридиան, астрономический աստղագիտական

միջօրեական

меридиան, галактический գալակտիկական միջօրեական

меридиան, гринвичский Գրինվիչի միջօրեական

меридиան, земной երկրային միջօրեական

меридиան, истинный իրական միջօրեական

меридиան, магнитный մագնիսական միջօրեական

меридиան մեժա տեղի միջօրեական

меридиան, начальный սկզբնական միջօրեական

меридиան, небесный երկնային միջօրեական

меридиան Сólнца Արեգակի միջօրեական

меридиան տժոկի կետի միջօրեական

меридианный միջօրեականային

меридиональный միջօրեականային

мерца́ние звёзд աստղերի անկայծում

мерца́ние свети́л լուսատուների անկայծում

ме́сяц 1. ամիս 2. լուսին

ме́сяц, високосный նահանջ ամիս

ме́сяц, драконический վիշապի ամիս

ме́сяц, звездный աստղային ամիս

ме́сяц, лу́нный լուսնային ամիս

ме́сяц, молодой նորալուսին

ме́сяц, сидерический սիդերիկ (աստղային) ամիս

ме́сяц, синодический սինոդիկ ամիս

ме́сяц, тропический արևադարձային ամիս

մետաղակտիկա մետաղակտիկա

մետաղակտիկական մետաղակտիկական

մետեորիտ

մետեոր, բլազդայուցի մետեոր

մետեոր, վիճիմի տեսանելի մետեոր

մետեոր, ցաղակտիկական մետեոր

մետեոր, ցերեկային մետեոր

մետեոր, արհեստական մետեոր

մետեոր, անտեսանելի մետեոր

մետեոր, յարկի ցայծար մետեոր

մետեորիտ

մետեորիտ, արիզոնյան մետեորիտ

մետեորիտ, ցունցական մետեորիտ

մետեորիտային

մետոդ աստրոնոմիական նավիգացիայի

մետոդ անտեսանելի

մետոդ անտեսանելի նավիգացիայի

մետոդ անտեսանելի

մետոդ անտեսանելի

մետոդ, անտեսանելի

մետոդ, անտեսանելի

մետր

մետր, անտեսանելի

մետր, անտեսանելի

մետր

մետր անտեսանելի

ակտիվություն

минута рոպե

ми́ра նշանակետ

мирозда́ние տիեզերք

моде́ль вселе́нной տիեզերքի մոդել

моде́ль звезды աստղի մոդել

моде́ль Со́лнца Արեգակի մոդել

мо́дуль расстоя́ния հեռավորության մոդուլ

моме́нт прохожде́ния че́рез периге́лий արևամերձ կետի

միջով անցնելու պահը

монтиро́вка շրջանակ (աստղադիտակի)

монтиро́вка, азимута́льная ազիմուտային շրջանակ

монтиро́вка телеско́па, горизонта́льная հեռադիտակի

հորիզոնական շրջանակ

монтиро́вка телеско́па, параллакти́ческая

տեղագծական հեռադիտակի շրջանակ

монтиро́вка телеско́па, экваториа́льная

հասարակածային հեռադիտակի շրջանակ

мыс (на Луне́) հրվանդան (Լուսնի վրա)

- Н -

наблюдение, астрометрическое աստղաչափական
դիտում

наблюдение, астрономическое աստղադիտական դիտում
наблюдение искусственных спутников Земли Երկրի
արհեստական արբանյակների դիտում

наблюдение лунных затмений Լուսնի խավարումների
դիտում

наблюдение Луны Լուսնի դիտում

наблюдение метеоров ասույաների դիտում

наблюдение переменных звезд փոփոխական աստղերի
դիտում

наблюдение планет նոլորակների դիտում

наблюдение, радиостраномическое
ռադիոաստղագիտական դիտում

наблюдение серебрястых облаков արծաթափայլ
աստղերի դիտում

наблюдение солнечной активности արեգակնային
ակտիվության դիտում

наблюдение солнечных затмений Արեգակի
խավարումների դիտում

наблюдение Солнца Արեգակի դիտում

наблюдение Юпитера Լուսնբազի դիտում

надիր ստորնակետ (Ջենիթի հակադիր կետը)

наклон орбиты ниқедри ретрнм

наклонение, магнитное մագնիսական ретрнм

наклонение орбиты ниқедри ретрнм

наклонение, северное հյուսիսային ретрнм

наклонение эклиптики խավարածրի ретрнմ

наклонение, южное հարավային ретрнմ

небесный երկնային

небо, вечернее երեկոյան երկինք

небо, дневное ցերեկային երկինք

небо, звездное աստղալից երկինք

небо, ночное գիշերային երկինք

небосвод երկնականար

небосклон 1. երկնականար 2. հորիզոն

небулий ներուլիում (վարկածային քիմիական տարր)

небулярный միգամածային

нейтрно նեյտրինո

нивелирование, астрономическое աստղագիտական

մակարդաշափում

новолуние նորալուսին

ночь գիշեր

ночь, белая սպիտակ գիշեր

ночь, безлунная անլուսին գիշեր

ночь, лунная լուսնկա գիշեր

ночь, ясная փարզ գիշեր

нуль-пункт գրո-կետ, սկզբնակետ

нута́ция առանցքաճոճը, տատանում

нута́ция, лунная լուսնային առանցքաճոճը

нута́ция, лунно-солнечная լուսնա-արեգակնային

առանցքաճոճը

нута́ция о́си земли երկրի առանցքի առանցքաճոճը

нута́ция, солнечная արեգակնային առանցքաճոճը

нута́ция о́си вращения земли երկրի առանցքապտույտի

տատանում

нута́ция по долготé երկայնական առանցքաճոճը

облака́, внегалактические արտագալակտիկական
ամպեր

облака́, га́зовые գազային ամպեր

облака́, га́зово-пылевые գազափոշային ամպեր

облака́, галактические գալակտիկական ամպեր

облака́, звёздные աստղային ամպեր

облака́, зодиака́льные կենդանակերպի ամպեր

облака́, комётные գիսաստղային ամպեր

облака́, корона́льные պսակային ամպեր

облака́, Магелла́новы Մագելանի ամպեր

облака́, межзвёздные միջաստղային ամպեր

облака́, серебря́стые արծաթափայլ ամպեր

обраще́ние շրջապտույտ

обраще́ние, анома́листическое անկանոն շրջապտույտ

обраще́ние, драко́ническое վիշապային շրջապտույտ

обраще́ние плане́т մոլորակների շրջապտույտ

обраще́ние, сиде́рическое սիդերական շրջապտույտ

обраще́ние, синоди́ческое սինոդական շրջապտույտ

обраще́ние, тропи́ческое արևադարձային շրջապտույտ

обсерва́тория, астроно́мическая աստղադիտարան

обсерва́тория, астрофизиче́ская աստղաֆիզիկական

դիտարան

обсерватория, космическая տիեզերական դիտարան
обсерватория, орбитальная ուղեծրային դիտարան
обсерватория, радиоастрономическая

ասդիոնաստղադիտարան

обтюратор փակիչ

объектив օբյեկտիվ

околозвёздный մերձաստղային

околозёмный մերձերկրային

окологенитный մերձգենիթային

окололу́нный մերձլուսնային

околопланётный մերձմոլորակային

околопóлюсный մերձբևեռային

околосóлнечный մերձարեգակնային

окта́нт օկտանտ (անկյունաչափ)

окуляр ակնապակի

окуляр, ахроматический արրոմատային ակնապակի

окуляр, гелиоскопический արևադիտական ակնապակի

окуляр Рáмсдена Ռ-ամսդենի ակնապակի

оппози́ция ընդդիմակայություն

оппози́ция планёт մոլորակների ընդդիմակայություն

орби́та ուղեծիր

орби́та астеро́ида աստղակերպի ուղեծիր

орби́та, астрометри́ческая աստղաչափական ուղեծիր

орби́та, ви́димая տեսանելի ուղեծիր

орби́та, галакти́ческая գալակտիկական ուղեծիր

орби́та, гелиоце́нтри́ческая արևակենտրոն ուղեծիր

որբիտա, геоцентрическая երկրակենտրոն ուղեծիր
որբիտա, замкнутая փակ ուղեծիր
որբիտա Земли Երկրի ուղեծիր
որբիտա, земная երկրային ուղեծիր
որբиտа, истинная իրական ուղեծիր
որբиտа кометы գիսատղի ուղեծիր
որբиտа, круговая շրջանային ուղեծիր
որբиտа Луны Լուսնի ուղեծիր
որբиտа, межпланетная միջնուրակային ուղեծիր
որբиտа, меридиональная միջօրեականային ուղեծիր
որբиտа метеора աստղի ուղեծիր
որբиտа, наклонная թեք ուղեծիր
որբиտа небесных тел երկնային մարմինների ուղեծիր
որբиտа, незамкнутая բաց ուղեծիր
որբиտа, параболическая գոգորդային ուղեծիր
որբиտа, планетная նուրակային ուղեծիր
որբиտа планеты նուրակի ուղեծիր
որբиտа, полярная բևեռային ուղեծիր
որբиտа, постоянная հաստատուն ուղեծիր
որբиտа, предварительная նախնական ուղեծիր
որբиտа, расчётная հաշվարկային ուղեծիր
որբиտа, селеноцентрическая լուսնակենտրոն ուղեծիր
որբиտа, экваториальная հասարակածային ուղեծիր
որբиտа, эксцентриковая արտակենտրոն ուղեծիր
որբиտа, эллиптическая էլիպսային ուղեծիր
որբитальный ուղեծրային

օրեօլ լուսալուսակ

օրեօլ, диффузный ցրված լուսալուսակ

օրեօլ, лунный լուսնային լուսալուսակ

ориентация, астрономическая աստղագիտական

կողմնորոշում

остатки вспышек сверхновых звёзд գերնոր աստղերի
բնկումների մնացորդները

ось вращения Земли Երկրի պտույտի առանցք

ось вращения Солнца Արեգակի պտույտի առանցք

ось галактики գալակտիկայի առանցք

ось Земли Երկրի առանցք

ось, земная երկրային առանցք

ось мира աշխարհի առանցք

ось небесной сферы երկնոլորտի առանցք

ось орбиты, большая մեծ ուղեծրի առանցք

ось, полярная բևեռային առանցք

ось прецессии կոնապտույտի առանցք

ось склонения հակման առանցք

ось эклиптики խափարածրի առանցք

ось эллипса, большая մեծ էլիպսի առանցք

ошибка звездной величины աստղային մեծությունից սխալ

ошибка, коллимационная կոլիմացիոն սխալ

ошибка, параллактическая տեղագանակական սխալ

- II -

палеоастронавтика հնաատղագնացություն

палеоастрономия հնաատղագիտություն

параллăкс տեղագանություն

параллăкс, абсолютный բացարձակ տեղագանություն

параллăкс, бинокулярный երկակնային տեղագանություն

параллăкс, вековбй դարավոր տեղագանություն

параллăкс, гелиоцентрический արեգակնակենտրոն

տեղագանություն

параллăкс, геоцентрический երկրակենտրոն

տեղագանություն

параллăкс, годичный տարեկան տեղագանություն

параллăкс, горизонтальный հորիզոնական

տեղագանություն

параллăкс, звёздный աստղային տեղագանություն

параллăкс, инструментальный գործիքային

տեղագանություն

параллăкс, лунный լուսնային տեղագանություն

параллăкс, оптический օպտիկական տեղագանություն

параллăкс, рефракционный լուսաբեկման

տեղագանություն

параллăкс светила լուսատուի տեղագանություն

параллăкс Солнца Արեգակի տեղագանություն

паралла́кс, спектральный լուսապատկերային
տեղագանություն

паралла́кс, средний միջին տեղագանություն

паралла́кс, су́точный օրական տեղագանություն

паралла́кс, тригонометрический եռանկյունաչափական
տեղագանություն

паралла́кс, фотометрический լուսաչափական
տեղագանություն

паралла́кс, цефеидный ցեֆեիդային տեղագանություն

паралла́кс, экваториальный հասարակածային
տեղագանություն

паралла́ктический տեղագանական

параллель գուգահեռական

параллель, небесная երկնային գուգահեռական

параллель, су́точная օրական գուգահեռական

паргелий կեղծ Արեգակ (լուսապսակի ձևերից մեկը)

парсе́к պարսեկ (աստղերի հեռավորության միավոր՝
3,0857.1016)

переменная, затменная փոփոխական խավարում

периа́стр աստղամերձ կետ

периге́й երկրամերձ կետ

перигелий արևամերձ կետ

перио́д вращения Сólнца Արեգակի պտույտի
պարբերություն

перио́д, звёздный աստղային պարբերություն

перио́д обращения շրջապտույտի պարբերություն

планета-гигант հսկա մոլորակ

планета, двойная կրկնակի մոլորակ

планета земной группы երկնային խմբի մոլորակ

планета, интрамеркуриальная ներմերկուրիական մոլորակ

планета, искусственная արհեստական մոլորակ

планета, карликовая բզուկ մոլորակ

планета, малая փոքր մոլորակ

планета, нижняя ստորին մոլորակ

планета Солнечной системы արեգակնային համակարգության մոլորակ

планета, транс-плутоновая անդրպլուտոնային մոլորակ

планетарий մոլորակացույց (գործիք)

планетарный մոլորակային, մոլորականման

планетный մոլորակային, մոլորակի

планетобид մոլորակակերպ, փոքր մոլորակ

планетология մոլորակագիտություն

планисфера հարթագունդ (կիսագնդերի հարթաքարտեզ)

Плеяды Բազումբ, Բույլբ, Բազմաստեղք (յոթ աստղերի խումբ Յուլի համաստեղության մեջ)

плоскость Галактики Գալակտիկայի հարթություն

плоскость меридиана միջօրեականի հարթություն

плоскость, меридианная միջօրեականային հարթություն

плоскость орбиты ուղեծրի հարթություն

плоскость, полярная բևեռային հարթություն

плоскость экватора հասարակածի հարթություն

плóскость, экваториáльная հասարակածային
հարթություն

плóскость экли́птики խավարածրի հարթություն

повéрхность Венéры Արուսյակի մակերևույթ

повéрхность звéзды աստղի մակերևույթ

повéрхность, земнáя երկրային մակերևույթ

повéрхность, лúнная Լուսնի մակերևույթ

повéрхность Мáрса Հրատի մակերևույթ

повéрхность Мохорóвича Մոխորովիչի մակերևույթ

повéрхность планéты մոլորակի մակերևույթ

повéрхность, úровеньная մակարդակային մակերևույթ

поглощéние, вíдимое տեսանելի կլանում

поглощéние, галактичéское գալակտիկական կլանում

поглощéние, и́стинное իրական կլանում

поглощéние, межзвéздное միջաստղային կլանում

поглощéние, метагалактичéское մետագալակտիկական

կլանում

подсистéма гала́ктик, плóская հարթ գալակտիկաների
ենթահամակարգ

подсистéма гала́ктик, сферичéская գնդոլորտային
գալակտիկաների ենթահամակարգ

подсистéма, звéздная աստղային ենթահամակարգ

подсистéма, сферичéская գնդոլորտային

ենթահամակարգ

показáтель, тепловóй ջերմային ցուցանիշ

показáтель цвéта գույնի ցուցիշ

բօլձըն ԿԵՍՕՐ

բօլձըն, շՅՅձնայ ԿԵՍՕՐ

բօլձըն, ԻՏԻՆՆԱՅ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵՍՕՐ

բօլձըն, ՏՐՁՆԱՅ ԿԵՍՕՐ

բօլձըն, ՏՐՁՆԱՅ ԳՐԻՆՎԻՇԿԱՅ ԿԵՍՕՐ

բօլձ շՅՅձՅ, ՄԱԳՆԻՏՆՈՅ ԿԵՍՕՐԻ ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆ ՊԱՉՍ

բօլձ ԶԵՄԼԻ, ՄԱԳՆԻՏՆՈՅ ԵՐԿՐԻ ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆ ՊԱՉՍ

բօլձ, ՄԵՅՅՅՅձձՆՈՅ ՄԱԳՆԻՏՆՈՅ ՄԻՉՄԱՍՏՈՊԱՅԻՆ

ՄԱԳՆԻՏԱԿԱՆ ՊԱՉՍ

բօլձոլձնաՅ ԻՐԱՍՏՈՒՄԻՆ

բօլձոլձնաՅ ՎՈ ՎՐԵՄԱ ՕՏԵՆՆՈՅ ԲԱՎՆՈՁՆՏՎԻԱ ԻՐԱՍՏՈՒՄԻՆ
ՄԱՉՆԱՆՄԱՅԻՆ ԳԻՉԵՐԱՏԻՄԱՎՄԱՍՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

բօլձոլձնաՅ ՔՅԼԵ ՕՏԵՆՆՈՅ ԲԱՎՆՈՁՆՏՎԻԱ ԻՐԱՍՏՈՒՄԻՆ
ՄԱՉՆԱՆՄԱՅԻՆ ԳԻՉԵՐԱՏԻՄԱՎՄԱՍՐԻԳ ԻՆՏՍ

բօլձոՉ ԿԵՍԳԻՉԵՐ

բօլձոՉ, ԻՏԻՆՆԱՅ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵՍԳԻՉԵՐ

բօլձոՉ, ՏՐՁՆԱՅ ԿԵՍԳԻՉԵՐ

բօլձձԻԱ ՍՈՒՈՒՊ (ԿՐՐ)

բօլձձ ԲՅԼՈՑ ԲՅԼՆԵՇՆՈՅ ԶԱՏՄԵՆԻԱ ԱՐԵԳԱԿԻ ԻՐԻՎ
ԽԱՎԱՐՄԱՆ ՉԵՐՍԵՐ

բօլձմԵՅԱՅ ԿԻՄԱՍՏՈՒՄԻՆ

բօլձօՅ օՐԲԻՏԻ, ԲՅԼՅԱՅ ՈՒՂԵԺՐԻ ՄԵԺ ԿԻՄԱՍՏԱՆԳՐ

բօլձօՅ ԷԼԻՍԿԱ, ԲՅԼՅԱՅ ԷԼԻՍԿԱ ՄԵԺ ԿԻՄԱՍՏԱՆԳՐ

բօլձօՅ օՐԲԻՏԻ, ՄԱԼԱՅ ՈՒՂԵԺՐԻ ՓՈՐՐ ԿԻՄԱՍՏԱՆԳՐ

բօլձՏԵՆ ԿԻՄԱՍՏՈՎԵՐ

բօլձՏԱՐԻԵ ԿԻՄԱԳՈՒՆՊ

полушáрие, видимое տեսանելի կիսագունդ
полушáрие, дневное ցերեկային կիսագունդ
полушáрие, невидимое անտեսանելի կիսագունդ
полушáрие, ночное գիշերային կիսագունդ
полушáрие, северное հյուսիսային կիսագունդ
полушáрие, южное հարավային կիսագունդ
пóлюс բևեռ

пóлюс Гала́ктики Գալակտիկայի բևեռ

пóлюс, геомагнитный երկրամագնիսական բևեռ

пóлюс Землі Երկրի բևեռ

пóлюс Земли, географический Երկրի աշխարհագրական
բևեռ

пóлюс Земли, северный Երկրի հյուսիսային բևեռ

пóлюс, истинный իրական բևեռ

пóлюс, магнитный մագնիսական բևեռ

пóлюс міра աշխարհի բևեռ

пóлюс міра, северный աշխարհի հյուսիսային բևեռ

пóлюс, северный հյուսիսային բևեռ

пóлюс Сólнца Արեգակի բևեռ

пóлюс экли́птики խավարածրի բևեռ

пóлюс, южный հարավային բևեռ

пóлюс Земли, южный Երկրի հարավային բևեռ

пóлюс міра, южный աշխարհի հարավային բևեռ

пóлюсный բևեռային

поляриза́ция բևեռացում

полярíметр բևեռաչափ

поляриметр, звёздный աստղային բևեռաչափ

поляриметрия բևեռաչափություն

полярископ բևեռադիտակ

полярный բևեռային

помехи, космические տիեզերական խանգարումներ

понижение горизонта հորիզոնի ցածրացում

поправка, азимутальная ազիմուտային ուղղում

поправка, болометрическая ճառագայթաչափական

ուղղում

поправка часóв ժամացույցի ուղղում

постоянная аберрации խոտորման հաստատուն

постоянная, астрономическая աստղագիտական

հաստատուն

постоянная лúнного параллáкса լուսնային

տեղափոխության հաստատուն

постоянная Хаббла Հաբլի հաստատուն

постоянная, со́лнечная արեգակնային հաստատուն

потóк, звёздный աստղային հոսք

потóк, корпускулярный մասնիկային հոսք

потóк, магнитный մագնիսական հոսք

потóк, меридиона́льный միջօրեականային հոսք

потóк, метеóрный ասուպային հոսք

пóяс астерóидов աստղակերպերի գոտի

пóяс Земли, радиа́ционный Երկրի ճառագայթումային

գոտի

пóяс, зодиака́льный Կենդանակերպի գոտի

բոյա, ռադիազիոնային ճառագայթումային գոտի

բոյա, ժամագոտի

պրեցեսիոնային կոնապտտական, առանցքապտտական

պրեցեսիա առաջընթացություն, կոնապտույտ

պրեցեսիա, արհեստական առաջընթացություն

պրեցեսիա, արհեստական առաջընթացություն

պրեցեսիա արհեստական առաջընթացություն

պրեցեսիա, արհեստական առաջընթացություն

առաջընթացություն

պրեցեսիա արհեստական առաջընթացություն

պրեցեսիա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

(արհեստական և արհեստական)

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

պրիզմա, արհեստական առաջընթացություն

притяжение, магнитное մագնիսական ձգողականություն
притяжение небесных светил երկնային լուսատուների
ձգողականություն

притяжение, солнечное Արեգակի ձգողականություն
прое́кция, гномони́ческая արևացուցային
առաջածություն

прое́кция, меридиона́льная միջօրեականային
առաջածություն

прое́кция, экваториáльная հասարակածային
առաջածություն

происхожде́ние планéт մոլորակների առաջացում
простра́нство, безвозду́шное անօդ տարածություն

простра́нство, внегалакти́ческое արտագալակտիկական
տարածություն

простра́нство, галакти́ческое գալակտիկական
տարածություն

простра́нство, межгалакти́ческая միջգալակտիկական
տարածություն

простра́нство, межзвёздное միջաստղային
տարածություն

простра́нство, межпланéтное միջմոլորակային
տարածություն

противоси́яние հակափայլ
противосто́яние դիմակայություն
протогала́ктика նախագալակտիկա
протозвездá նախաստղ

протозвёздный նախաստղային

протопланета նախանոլորակ

протосолнце նախարեգակ

протуберанец հրվիժակ

протуберанец, облакообразный ամպածն հրվիժակ

протуберанец, полярный բևեռային հրվիժակ

протуберанец, солнечный արեգակնային հրվիժակ

протуберанец, спокойный խաղաղ հրվիժակ

протуберанец, экваториальный հասարակածային

հրվիժակ

протуберанец, эруптивный ժայթքող հրվիժակ

пульсар բաբախիչ (ռադիոճառագայթման բաբախող

աղբյուր)

пульсар, двойной կրկնակի բաբախիչ

пульсар, долгопериодический երկարաարբերական

բաբախիչ

пульсар, короткопериодический կարճաարբերական

բաբախիչ

пульсар, рентгеновский ռենտգենյան բաբախիչ

пульсация звёзд աստղերի բաբախում

пункт, астрономический աստղագիտական կետ

Путь, Млечный Օիր Կաթին

пыль, галактическая գալակտիկական փոշի

пыль, зодиакальная կենդանակերպի փոշի

пыль, кометная գիսաստղային փոշի

пыль, космическая տիեզերական փոշի

пыль, лунная լուսնային փոշի

пыль, межзвёздная միջաստղային փոշի

пыль, межпланетная միջնոլորակային փոշի

пыль, метеоритная երկնաքարային փոշի

пыль, метеорная աստղային փոշի

пятно полярного сияния բևեռափայլի բիծ

пятно, солнечное արևաբիծ

- P -

равновéсие, вековбóе դարավոր հավասարակշռություն

равновéсие, лучевбóе ճառագայթային

հավասարակշռություն

равнодéнствие գիշերահավասար

равнодéнствие, весéнное գարնանային գիշերահավասար

равнодéнствие, видимое տեսանելի գիշերահավասար

равнодéнствие, и́стинное իրական գիշերահավասար

равнодéнствие, осéнное աշնանային գիշերահավասար

равнодéнствие, срéднее միջին գիշերահավասար

радиáнт ռադիանտ (երկնոլորտի կետ՝ ասույաների

թվագյալ տիրյուր)

радиáнт, видимый տեսանելի ռադիանտ

радиáнт, и́стинный իրական ռադիանտ

радиáнт, метебóрный ասույային ռադիանտ

радиáция, космическая տիեզերական ճառագայթում

радиáция, солнечная արեգակնային ճառագայթում

радиоастромéтрия ռադիոաստղաչափություն

радиоастронóмия ռադիոաստղագիտություն

радиогалáктика ռադիոգալակտիկա

радиозвездá ռադիոաստղ

радиоизлучéние Галáктики Գալակտիկայի

ռադիոճառագայթում

радиоизлучение звёзд աստղերի ռադիոճառագայթում

радиоизлучение,   сólнечное   արեգակնային

ռադիոճառագայթում

радиоинтерферóметр ռադիոինտերֆերաչափ

радиотелескóп ռադիոհեռադիտակ

радиотелескóп,   сólнечный   արեգակնային

ռադիոհեռադիտակ

радиотумáнность ռադիոմիզամածություն

радиояркость ռադիոպայծառություն

ра́диус, гравитациóнный áգրոդության շառավիղ

ра́диус звёзды աստղի շառավիղ

ра́диус Земли Երկրի շառավիղ

ра́диус Сólнца Արեգակի շառավիղ

ра́диус, полярный բևեռային շառավիղ

ра́диус, угловóй անկյունային շառավիղ

ра́диус, экваториáльный հասարակածային շառավիղ

рассвёт լուսաբաց, արշալույս

расстоя́ние, вóдимое угловóе տեսանելի անկյունային

հեռավորություն

расстоя́ние,   галакти́ческое   գալակտիկական

հեռավորություն

расстоя́ние,   гелиоцентри́ческое   արևակենտրոն

հեռավորություն

расстоя́ние, зенítное գենիթային հեռավորություն

расстоя́ние, ме́жгалакти́ческое միջգալակտիկական

հեռավորություն

расстояние, межпланетное միջմոլորակային հեռավորություն

расстояние, полярное բևեռային հեռավորություն

расстояние, угловое անկյունային հեռավորություն

расширение Галактики Գալակտիկայի ընդարձակում

расширение Вселенной Տիեզերքի ընդարձակում

расширение горизонта հորիզոնի ընդարձակում

реголит ռեգոլիթ

рентгеноастрономия ռենտգենաստղագիտություն

рефлектор անդրադարձիչ (անդրադարձումային

աստղադիտակ)

рефр́актор բեկիչ (բեկումային աստղադիտակ)

рефр́актор, длиннофокусный երկարակիզակետ բեկիչ

рефр́акция լուսաբեկում

рефр́акция, астрономическая աստղագիտական

լուսաբեկում

рефр́акция, земная երկրային լուսաբեկում

рефр́акция, зенитная զենիթային լուսաբեկում

- C -

сáрос սարոս (Արեգակի և Լուսնի խավարման
պարբերություն)

сателліт արբանյակ

сателло́ид արբանյակատիպ

сверхассоциáции звёзд գերաստղաափյուռեր

сверхгала́ктика գերգալակտիկա

сверхгига́нт գերհսկա

сверхгига́нт, красны́й կարմիր գերհսկա

сверхгига́нт, холо́дный սառը գերհսկա

сверхзвезда́ գերաստղ

свет, галакти́ческий գալակտիկական լույս

свет, ви́димый տեսանելի լույս

свет, звёздный աստղային լույս

свет звезды աստղի լույս

свет, зодиака́льный կենդանակերպային լույս

свет, лу́нный լուսնային լույս

свет Луны́, пепельный Լուսնի մոխրագույն լույս

свет, мерца́ющий առկայծող լույս

свет, солне́чный արեգակնային լույս

свети́ло լուսատու

свети́ло, ви́димое տեսանելի լուսատու

свети́ло, небе́сное երկնային լուսատու

свѣтѣмость լուսատվություն

свѣтѣмость, абсолютная բացարձակ լուսատվություն

свѣтѣмость, болометрическая ճառագայթաչափական

լուսատվություն

свѣтѣмость звезды աստղի լուսատվություն

свѣтѣмость, истинная իրական լուսատվություն

свѣтѣмость Солнца Արեգակի լուսատվություն

свечѣние, внегалактическое արտագալակտիկական

լուսարձակում

свечѣние, галактическое գալակտիկական լուսարձակում

свечѣние дневного неба ցերեկային երկնքի լուսարձակում

свечѣние, корональное պսակային լուսարձակում

свечѣние неба երկնքի լուսարձակում

свечѣние ночного неба գիշերային երկնքի լուսարձակում

свечѣние, сумеречное աղջանուղջային լուսարձակում

свод, небесный երկնականար

секстант սեքստանտ (անկյունաչափ գործիք)

секунда վայրկյան

секунда, атомная ատոմային վայրկյան

секунда, звёздная աստղային վայրկյան

секунда, средняя солнечная միջին արեգակնային

վայրկյան

секунда, эфемеридная աստղացուցային վայրկյան

селенография լուսնագրություն

серп Луны Լուսնի մահիկ, կիսալուսին, լուսնեղջյուր

сѣтка, хромосферная գունլորտային ցանց

сжати́е планéты մոլորակի սեղմում

сидерический սիդերական, աստղային

сизигия սիզիգիա (նորալուսնի և լիալուսնի պահեր)

сила, возмуща́ющая խտտորիչ ուժ

сила увеличения խոշորացման ուժ (դիտակի)

символ, астрономический աստղագիտական նշան

синодический սինոդական

систéма гала́ктик գալակտիկաների համակարգ

систéма Галиле́я (телескопическая) Գալիլեյի համակարգ

(աստղադիտակային)

систéма Грегори́ (телескопическая) Գրեգորի համակարգ

(աստղադիտակային)

систéма, гелиоцентри́ческая արեգակնակենտրոն

համակարգ

систéма, геоцентри́ческая երկրակենտրոն համակարգ

систéма, звёздная աստղային համակարգ

систéма звёздных величій աստղային մեծությունների

համակարգ

систéма Кассегрéна (телескопическая) Շասեգրենի

համակարգ (աստղադիտակային)

систéма Кéплера (телескопическая) Շեպլերի համակարգ

(աստղադիտակային)

систéма комéт գիսաստղերի համակարգ

систéма координáт, геоцентри́ческая կոորդինատների

երկրակենտրոն համակարգ

систéма Ломоно́сова-Гéршеля (телескопическая)

Լոմոնոսովի-Գերշելի համակարգ (աստղադիտակային)
система, метагалактическая մետազալակտիկական
համակարգ
система мира, гелиоцентрическая աշխարհի
արևակենտրոն համակարգ
система мира, геоцентрическая աշխարհի
երկրակենտրոն համակարգ
система небесных координат, ареоцентрическая
երկնային կոորդինատների արեոկենտրոն համակարգ
система небесных координат, афроцентрическая
երկնային կոորդինատների աֆրոկենտրոն համակարգ
система небесных координат, галактическая երկնային
կոորդինատների զալակտիկական համակարգ
система небесных координат, гелиоцентрическая
երկնային կոորդինատների արևակենտրոն համակարգ
система небесных координат, геоцентрическая երկնային
կոորդինատների երկրակենտրոն համակարգ
система небесных координат, горизонтальная երկնային
կոորդինատների հորիզոնական համակարգ
система небесных координат, планетоцентрическая
երկնային կոորդինատների մոլորակակենտրոն համակարգ
система небесных координат, селеноцентрическая
երկնային կոորդինատների լուսնակենտրոն համակարգ
система небесных координат, топоцентрическая
երկնային կոորդինատների տոպոկենտրոնային համակարգ
система небесных координат, экваториальная երկնային

կոորդինատների հասարակածային համակարգ
система небесных координат, эклиптическая երկնային
կոորդինատների խավարածրային համակարգ
система Ньютона (телескопическая) Նյուտոնի
համակարգ (աստղադիտակային)
система, планетная մոլորակային համակարգ
система, поясная գոտիական համակարգ
система Ричи-Кретьёна (телескопическая) Ռիչի-
Կրետյենի համակարգ (աստղադիտակային)
система, солнечная արեգակնային համակարգ
система спутников արբանյակների համակարգ
система Шмидта (телескопическая) Շմիդտի համակարգ
(աստղադիտակային)
система, экваториальная հասարակածային համակարգ
система, эклиптическая խավարածրային համակարգ
система, эллиптическая էլիպսոան համակարգ
системы мира աշխարհի համակարգեր
сияние, полярное բևեռափայլ
склонение հակում
склонение, абсолютное բացարձակ հակում
склонение, видимое տեսանելի հակում
склонение, геоцентрическое երկրակենտրոն հակում
склонение звезды աստղի հակում
склонение, магнитное մագնիսական հակում
склонение небесного светила երկնային լուսատուի
հակում

склонение, северное հյուսիսային հակում

склонение Солнца Արեգակի հակում

склонение, среднее միջին հակում

склонение, южное հարավային հակում

скопление галактик գալակտիկաների կույտ

скопление, галактическое звёздное գալակտիկական
шаռղակույտ

скопление, звёздное шаռղակույտ

скопление, звёздное рассеянное ցրված шаռղակույտ

скопление, звёздное шаровое գնդան шаռղակույտ

скорость, абсолютная բացարձակ արագություն

скорость, видимая տեսանելի արագություն

скорость вращения планеты մոլորակի պտույտի

արագություն

скорость, гелиоцентрическая արեգակնակենտրոն

արագություն

скорость, геоцентрическая երկրակենտրոն արագություն

скорость движения планеты մոլորակի շարժման

արագություն

скорость, лучевая տեսագծային արագություն

скорость метеора ամուսի արագություն

скорость, орбитальная ուղեծրային արագություն

скорость, экваториальная հասարակածային

арագություն

след звезды шаռղի հետք

след, метеорный ամուսային հետք

սլոյ մեջշնէզնոց վոտորոճոյ միջնաւորային ջրածնի շերտ
սլոյ, օրոտնոյ ջրջող շերտ

սլոյճն ոճոցնոյ վրէմոյն ոճոցնոյն ժոտնոյն

ժոտնոյն

սլոյճն ճոյնոյն ոյնոյն ոյնոյն ջրոյն

ժոտնոյն

սլոյճն ոյնոյն ժոտնոյն

սլոյճն Տոյնոյն ժոտնոյն

սլոյճն ջրոյն ոյնոյն ժոտնոյն

սնոյն ոյնոյն ոյնոյն ոյնոյն

ջրոյն

սնոյն, ոյնոյն ջրոյն

սնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն

ոյնոյն ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

ոյնոյն

ոյնոյն, ոյնոյն ոյնոյն

созвездие, экваториальное հասարակածային

համաստեղություն

созвездие, южное հարավային համաստեղություն

Солнце Արեգակ

Солнце, видимое տեսանելի Արեգակ

Солнце, истинное իրական Արեգակ

Солнце, ложное կեղծ Արեգակ

Солнце, среднее միջին Արեգակ

солнцестояние արևադարձ, արևակայություն

солнцестояние, зимнее ամեռային արևադարձ

солнцестояние, летнее ամառային արևադարձ

спектр видимого излучения տեսանելի ճառագայթման

լուսակ

спектр вспышки բռնկման լուսակ

спектр звезды աստղի լուսակ

спектр излучения ճառագայթման լուսակ

спектр, линейчатый эмиссионный գծավոր էմիսիոն

լուսակ

спектр межзвёздного газа միջաստղային գազի լուսակ

спектр, непрерывный անընդհատ լուսակ

спектр поглощения կլանման լուսակ

спектр полярных сияний բևեռափայլերի լուսակ

спектр радиоизлучения ռադիոճառագայթման լուսակ

спектр свечения неба երկնքի լուսարձակման լուսակ

спектр Сириуса Միրիուսի լուսակ

спектр солнечного пятна արևաբծերի լուսակ

спектр, сѳлнечный արեգակնային լուսակ

спектр сýмеречного нѳба աղշամղշային երկնքի լուսակ

спектр тумáнности միգամածության լուսակ

спектрогелиограмма արևասպեկտրագիր

спектрогелиóграф արևասպեկտրագիր

спектрогелиоско́п արևասպեկտրադիտակ

спектрогра́мма սպեկտրագիր

спектрóграф, астрономический աստղագիտական

լուսապատկերագիր

спектрóграф, звёздный աստղային լուսապատկերագիր

спектрóграф, метеóрный ասուպային

լուսապատկերագիր

спектрóграф, небуля́рный միգամածային

լուսապատկերագիր

спектрóграф, сѳлнечный արեգակնային

լուսապատկերագիր

спектроме́тр լուսակաշափ

спектроско́п լուսապատկերադիտակ

спектроско́п Сѳлнца Արեգակի լուսապատկերադիտակ

спектрофотóметр սպեկտրալլուսաշափ

спектрофотóметр, звёздный աստղային

սպեկտրալլուսաշափ

спектрофотомéтрия սպեկտրալլուսաշափություն

спектрофотомéтрия, астрономическая աստղագիտական

սպեկտրալլուսաշափություն

спектрофотомéтрия, звёздная աստղային

սպեկտրալուսաչափություն

спутник արբանյակ

спутник Земли, искусственный Երկրի արհեստական արբանյակ

спутник, искусственный արհեստական արբանյակ

спутник Луны, искусственный Լուսնի արհեստական արբանյակ

спутник планеты մոլորակի արբանյակ

спутник Солнца Արեգակի արբանյակ

спутники звезд, невидимые աստղերի անտեսանելի արբանյակներ

спутники Земли, астрономические искусственные Երկրի աստղագիտական արհեստական արբանյակներ

спутники Земли, навигационные искусственные Երկրի նավագնացական արհեստական արբանյակներ

спутники Земли, метеорологические искусственные Երկրի օդերևութաբանական արհեստական արբանյակներ

спутники Земли, прикладные искусственные Երկրի կիրառական արհեստական արբանյակներ

спутники планет, искусственные մոլորակների արհեստական արբանյակներ

средá, межгалактическая միջգալակտիկական միջավայր

средá, межзвёздная միջաստղային միջավայր

средá, межпланетная միջմոլորակային միջավայր

станция, Международной службы широты Լայնության միջազգային ծառայության կայան

ստանցիա, астрономիչեսկայա աստղագիտական կայան
ստանցիա, межпланетная միջնորոնակային կայան
стекло́, окуля́рное ակնապակի

стереокомпа́рато́р տարածահամեմատիչ
стереомéր տարածաչափ

строéние Вселéнной Տիեզերքի կառուցվածք

строéние звезды աստղի կառուցվածք

строéние комéт գիսաստղերի կառուցվածք

структу́ра Гала́ктики Գալակտիկայի կառուցվածք

субгига́нт ենթահսկա

субка́рлик ենթաթզուկ

субрефра́кция ենթալուսաբեկում

сúмерки աղջամուղջ

сúмерки, астрономические աստղագիտական

աղջամուղջ

сúмерки, гражда́нские քաղաքացիական աղջամուղջ

сúмерки, навигацйо́нные նավագնացական աղջամուղջ

сúтки օր, օրուգիշեր

сúтки, астрономические աստղաբաշխական օր

сúтки, гражда́нские քաղաքացիական օր

сúтки, звёздные աստղային օր

сúтки, и́стинные лúнные իրական լուսնային օր

сúтки, и́стинные со́лнечные իրական արեգակնային օր

сúтки, календа́рные օրացուցային օր

сúтки, лúнные լուսնային օր

сúтки, сидера́льные աստղային օր

սյտկի, սօլնեչնի արեգակնային օր

սյտկի, սրճնի սօլնեչնի արեգակնային օր

սյտկի, ղփերիճնի օրադրոշակային օր

սյտկի, յուլիանսկի հոլիյան օր

սյտոչնի օրական, օրվա

սփերա, վիճիմա սեբճնա տեսանելի երկնային ոլորտ

սփերա ճյճտվիա քանճի ազդեցոլթյան ոլորտ

սփերա, դեօտրիչեսկա սեբճնա արեգակնակենտրոն

երկնային ոլորտ

սփերա, սեբճնա երկնոլորտ

- T -

телеско́п աստղադիտակ

телеско́п, астрометри́ческий աստղաչափական

հեռադիտակ

телеско́п, ба́шенный со́лнечный աշտարակային

արեգակնային աստղադիտակ

телеско́п, горизонта́льный со́лнечный հորիզոնական

արեգակնային հեռադիտակ

телеско́п, меридиа́нный միջօրեականային հեռադիտակ

телеско́п, плане́тный մոլորակային հեռադիտակ

телеско́п, поля́рный բևեռային հեռադիտակ

телеско́п, со́лнечный արեգակնային հեռադիտակ

телеско́п, стереоско́пический տարածական

աստղադիտակ

телеско́пический աստղադիտակային

теллу́рий տելուրիում (աստղագիտական սարք)

те́ло, астеро́идное աստղակերպային մարմին

те́ло, астроно́мическое աստղագիտական մարմին

те́ло, дозвёздное մինչաստղային մարմին

те́ло, метео́рное ասույցային մարմին

те́ло, небе́сное երկնային մարմին

температу́ра, болометри́ческая ճառագայթաչափական

ջերմաստիճան

температу́ра звезды աստղի ջերմաստիճան

температу́ра, истинная իրական ջերմաստիճան

температу́ра Луны Լուսնի ջերմաստիճան

температу́ра небесных тел երկնային մարմինների ջերմաստիճան

температу́ра планеты մոլորակի ջերմաստիճան

температу́ра Солнца Արեգակի ջերմաստիճան

тэнзор лучистого давлéния ճառագայթային ճնշման տենզոր

тэнзор светóго давлéния լուսային ճնշման տենզոր

тень ստվեր

тень Земли Երկրի ստվեր

тень Луны Լուսնի ստվեր

тень со́лнечного пятна արևաբծի ստվեր

теодолит, астрономический աստղագիտական թեոդոլիտ

термина́тор ստվերագիծ

термина́тор Луны Լուսնի ստվերագիծ

термина́тор планеты մոլորակի ստվերագիծ

то́чка весéнного равнодéнствия գարնանային

գիշերահավասարի կետ

то́чка зенита գազարձակետ

то́чка зíмнего солнцестоя́ния ամեռային արևադարձի կետ

то́чка лéтнего солнцестоя́ния ամառային արևադարձի կետ

то́чка надíра ստորնակետ

տֹ՛ժկա օսե՛ննոց րա՛վնօճե՛ստիա աշնանային

գիշերահավասարի կետ

տֹ՛ժկա րա՛վնօճե՛ստիա գիշերահավասարի կետ

տֹ՛ժկա սօլնե՛ստօյանի արևադարձերի կետ

տրեւգօլնիկ, քարալակտիկական տեղագանական

եռանկուն

տրեւգօլնիկ, քօլյարնի քնեռային եռանկուն

տրեւգօլնիկ, սֆերիկական գնդաձևային եռանկուն

տրիանգլյաճիա եռանկունացում, եռանկունավորում

տրօքիկ արևադարձ

տրօքիկ Կօզերօցա Աշտեղջյուրի արևադարձ

տրօքիկ Բաճա Խեցգետնի արևադարձ

տրօքիկ, սե՛ւերնի հյուսիսային արևադարձ

տրօքիկ, յօճնի հարավային արևադարձ

տրօքօւաճա տրօքօւաճա (անցումային շերտ

ներքնաճառի և վերնաճառի միջև)

տրօքօւաճա ներքնաճառ

տրօքօւաճա ներքնաճառային

տումաննօճի միգանաճառում

տումաննօճի Անդրոմեդայի միգանաճառում

տումաննօճի, քարալակտիկական արտագալակտիկական

միգանաճառում

տումաննօճի, գաճային միգանաճառում

տումաննօճի, գալակտիկական գալակտիկական

միգանաճառում

տումաննօճի, դիֆֆուզնային գրված միգանաճառում

тумáнность, кольцевáя օղածն միգամածություն

тумáнность, межгалактическая միջգալակտիկական
միգամածություն

тумáнность, неправильная անկանոն միգամածություն

тумáнность, овáльная áվածն միգամածություն

тумáнность, отражáтельная անդրադարձիչ
միգամածություն

тумáнность Ориóна Հայկի միգամածություն

тумáнность, переменная փոփոխական միգամածություն

тумáнность, планетáрная մոլորակածն միգամածություն

тумáнность, прáвильная կանոնավոր միգամածություն

тумáнность, протозвёздная նախաստղային
միգամածություն

тумáнность, протопланéтная նախամոլորակային

միգամածություն

тумáнность, протосóлнечная նախարեգակնային

միգամածություն

тумáнность, рассеянная ցրված միգամածություն

тумáнность, спирáльная պարուրածն միգամածություն

тумáнность, сферическая գնդոլորտային
միգամածություն

тумáнность, тёмная մութ միգամածություն

тумáнность, шароóбразная գնդածն միգամածություն

тумáнность, эллиптическая էլիպսածն միգամածություն

тумáнность, эмиссионная էմիսիոն միգամածություն

тумáнность, яркая պայծառ միգամածություն

тяготѣние, земнѣ Երկրի ձգողականությոն

- У -

ýгол, восходящий ծագող անկյուն

ýгол, гелиоцентрический արեգակնակենտրոն անկյուն

ýгол надíра ստորնակետի անկյուն

ýгол нута́ции առանցքաճոճման անկյուն

ýгол, параллакти́ческий տեղագանական անկյուն

ýгол, позицио́нный դիրքային անկյուն

ýгол, полярный բևեռային անկյուն

ýгол склонéния հակման անկյուն

ýгол, сферический գնդոլորտային անկյուն

ýгол фáзы փուլի անկյուն

ýгол, часовóй ժամային անկյուն

ýзел орбíты, восходящий ուղեծրի վերընթաց հանգույց

ýзел, лу́нный լուսնային հանգույց

ýзел орбíты, низходящий ուղեծրի վարընթաց հանգույց

ýзел протуберáнца հրվիժակի հանգույց

ýзел тумáнности միգամածության հանգույց

универсáл ունիվերսալ (աստղագիտական անկյունաչափ գործիք)

уравне́ние блéска փայլի հավասարում

уравне́ние, вековóе դարավոր հավասարում

уравне́ние вре́мени ժամանակի հավասարում

уравне́ние Кéплера Կեպլերի հավասարում

уравнение лучевого равновесия ճառագայթային
հավասարակշռության հավասարում

уравнение равновесия հավասարակշռության
հավասարում

ускорение, вековое դարավոր արագացում

ускорение, земное Երկրի արագացում

ускорение, экваториальное հասարակածային
արագացում

утро առավոտ

- Φ -

փάζα βίδιμότης տեսանելիության փուլ

փάζα Λуны Լուսնի փուլ

փάζα πλανήτης ύπηνրակի փուլ

փάκελ, полярный բևեռաջահ

փάκεл, солнечный արևաջահ

փлóккулы ֆլոկուլներ (Արեգակի գունդորտի բծեր)

փлóккулы, корональные ցաակային ֆլոկուլներ

փóкус объектіва օբյեկտիվի կիզակետ

фон, галактіческий գալակտիկական ֆոն

фон галактіческого излучения գալակտիկական

ճառագայթման ֆոն

фон звёзд աստղերի ֆոն

фон излучения ճառագայթման ֆոն

фон косміческого излучения տիեզերական

ճառագայթման ֆոն

фон, метагалактіческий մետագալակտիկական ֆոն

фон неба երկնքի ֆոն

фотогелиóграф լուսաարևագրիչ (ապարատ)

фотомéтрия լուսաչափություն

фотомéтрия, звёздная աստղային լուսաչափություն

φωτοσφέρα ιονιζηριυ

- X -

хвост комéты գիւաւորի առչ

ход, вековóй դարաւոր ընթացք

хромосféра Сóлнца Արեգակի գունտորտ

хромосféра, вéрхняя վերին գունտորտ

хромосféра, нíжняя ստորին գունտորտ

хромосféра, протяжённая երկարաձիգ գունտորտ

хромосféра, со́лнечная արեգակնային գունտորտ

хронóграф ժամանակագրիչ

хронóметр ժամանակաչափ (ճշգրիտ աստղագիտական

ժամացույց)

- Ц -

целостát ցելոստատ (կայանք, գործիք)

центр Галактики Գալակտիկայի կենտրոն

центр Земли Երկրի կենտրոն

центр излучения ճառագայթման կենտրոն

центр либрации ճոճքի կենտրոն

центр со́лнечной акти́вности արեգակնային

ակտիվության կենտրոն

центр Со́лнца Արեգակի կենտրոն

цефе́йда ցեֆեիդ

цефе́йда, ка́рликовая թզուկ ցեֆեիդ

цефе́йды ցեֆեիդներ (փոփոխական աստղեր)

цикл, лу́нный լուսնային բոլորաշրջան

цикл со́лнечной акти́вности արեգակնային ակտիվության

բոլորաշրջան

цикл со́лнечной акти́вности, одинна́дцатилéтний

արեգակնային ակտիվության տասնմեկամյա բոլորաշրջան

цикл, со́лнечный արեգակնային բոլորաշրջան

цикл со́лнечных пя́тен արևաբծերի բոլորաշրջան

цикл, су́точный օրական բոլորաշրջան

цирк, лу́нный լուսնի կրկես

- Կ -

час ժամ

части света աշխարհի մասերը

частотá излучения ճառագայթման հաճախություն

частотá, радиоастрономическая ռադիոաստղագիտական

հաճախություն

частотá со́лнечных пýтен արևարժերի հաճախություն

часы́, астрономические աստղագիտական ժամացույց

часы́, а́томные ատոմային ժամացույց

часы́, горизонтáльные со́лнечные հորիզոնական

արեգակնային ժամացույց

часы́, звёздные աստղային ժամացույց

часы́, кварцевые քվարցային ժամացույց

часы́-но́ниус նոնիուս-ժամացույց

часы́, сидерические սիդերական ժամացույց

часы́, со́лнечные արեգակնային ժամացույց

часы́, экваториáльные со́лнечные հասարակածային

արեգակնային ժամացույց

чёртвёрть Луны Լուսնի քառորդ

член Со́лнечной сýстемы

Արեգակնային

համակարգության անդամ

- III -

шар, земной Երկրագունդ

широтá լայնություն

широтá, астрономическая երկնային լայնություն

широтá, галактическая գալակտիկական լայնություն

широтá, гелиоцентрическая արեգակնակենտրոն լայնություն

широтá, геоцентрическая երկրակենտրոն լայնություն

широтá зóны полярных сияний բևեռափայլերի գոտու լայնություն

широтá, небéсная երկնային լայնություն

широтá, полярная բևեռային լայնություն

широтá, сéверная հյուսիսային լայնություն

широтá, селенографическая լուսնագրական լայնություն

широтá, сréдняя միջին լայնություն

широтá, эклиптическая խավարածրային լայնություն

широтá, южная հարավային լայնություն

шка́ла времени, астрономическая ժամանակի սատղաշափական սանդղակ

шка́ла, видимости տեսանելիության սանդղակ

шка́ла звёздных величин սատղային մեծությունների սանդղակ

шка́ла звёздных температур սատղային

Ջերմաստիճանների սանդղակ

ЭВЭ́КЦИЯ   Էվեկցիա   (լուսնի   շարժման
անհավասարաչափություն)

эволю́ция Вселе́нной Տիեզերքի բնաշրջություն

эволю́ция гала́ктики Գալակտիկայի բնաշրջություն

эволю́ция звёзд աստղերի բնաշրջություն

эволю́ция Со́лнца Արեգակի բնաշրջություն

эква́тор հասարակած

эква́тор, галакти́ческий գալակտիկական հասարակած

эква́тор, земно́й Երկրի հասարակած

эква́тор, и́стинный իրական հասարակած

эква́тор, магни́тный մագնիսական հասարակած

эква́тор, небесный երկնային հասարակած

эква́тор планéты մոլորակի հասարակած

эква́тор сверхгала́ктики գերգալակտիկայի հասարակած

эква́тор, со́лнечный արեգակնային հասարակած

экваториáл Էկվատորիալ (աստղադիտակ)

экваториáльный հասարակածային

эквивале́нт цвёта գույնի համարժեք

эквивале́нт, цвето́вой գունային համարժեք

эксосфе́ра արտոլորտ (մթնոլորտի արտաքին շերտը)

экли́птика խավարածիր

экли́птика, и́стинная իրական խավարածիր

экспедиция, астрономическая աստղագիտական
արշավախումբ
экстинкция լուսանվազում, լուսաթուլացում
экстинкция, атмосферная մթնոլորտային լուսանվազում
эксцентриситет орбиты ուղեծրի արտակենտրոնություն
элемент траектории հետագծի տարր
элемент, фотоэлектрический լուսաէլեկտրական տարր
эллипс, абберационный խոտորման էլիպս
эллипс, нутационный առանցքաճոճման էլիպս
эллипс, параллактический տեղազանական էլիպս
эллипсоид вращения պտտման էլիպսոիդ
эллипсоид звёздных скоростей աստղային
արագությունների էլիպսոիդ
эллипсоид, земной երկրային էլիպսոիդ
элонгация էլոնգացիա (մոլորակի անկյունային
հեռավորությունը Արեգակից)
элонгация, восточная արևելյան էլոնգացիա
элонгация, западная արևմտյան էլոնգացիա
элонгация звёзд աստղերի էլոնգացիա
элонгация планет մոլորակների էլոնգացիա
энергия звёзд աստղերի էներգիա
энергия, солнечная արեգակնային էներգիա
энергия солнечной радиации արեգակնային
ճառագայթման էներգիա
эпицикл մակաշրջանակ
эфемериды օրաղյուսակ

эфемерйда Луны Լուսնի օրադրուիակ

эфемерйда планёт մոլորակների օրադրուիակ

эфемерйда Сólнца Արեգակի օրադրուիակ

- Ю -

юг հարավ

юг, истинный իրական հարավ

юг, магнитный մագնիսական հարավ

юстировка оптической оси телескопа աստղադիտակի

օպտիկական առանցքի ճշտում

- Я -

явлéние, астрономическое աստղագիտական երևույթ

явлéние галó լուսապսակի երևույթ

явлéние либрáции ճոճքի երևույթ

ядрó Галáктики Գալակտիկայի միջուկ

ядрó звезды աստղի միջուկ

ядрó, земнóе երկրային միջուկ

ядрó комéты գիսավորի միջուկ

յրкость нéба երկնքի պայծառություն

յրкость ночнóго нéба գիշերային երկնքի պայծառություն

յրкость свечéния լուսարձակման պայծառություն

Ясли Մսուրք (աստղախամբեր)

ПЛАНЕТЫ СОЛНЕЧНОЙ СИСТЕМЫ

БОЛЬШИЕ ПЛАНЕТЫ СОЛНЕЧНОЙ СИСТЕМЫ

Венера Արուսյակ, Վեներա

Земля Երկիր

Марс Հրատ, Մարս

Меркурий Փայլածու, Մերկուրի

Нептун Նեպտուն

Сатурн Երևակ, Սատուրն

Уран Ուրան

Юпитер Լուսնբազ, Յուպիտեր

КАРЛИКОВЫЕ ПЛАНЕТЫ СОЛНЕЧНОЙ СИСТЕМЫ

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳԱՃԱՃ ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐ

Макемаке Մակեմակե

Плутон Պլուտոն

Хаумέα Հոսնա

Церера Յերերա

Эрида Էրիս

СПУТНИКИ ԱՐԲԱՆՅԱԿՆԵՐ

- Амальтэя Ամալթեա (Յուպիտերի արբանյակ)
Ариэль Արիել (Ուրանի արբանյակ)
Ганимед Գանիմեդ (Յուպիտերի արբանյակ)
Гиперион Հիպերիոն (Սատուրնի արբանյակ)
Деймос Դեյմոս, Սարասափ (Մարսի արբանյակ)
Диона Դիոնա (Սատուրնի արբանյակ)
Европа Եվրոպա (Յուպիտերի արբանյակ)
Каллисто Կալիստո (Յուպիտերի արբանյակ)
Мимас Միմաս (Սատուրնի արբանյակ)
Миранда Միրանդա (Ուրանի արբանյակ)
Нереида Ներեիդ (Նեպտունի արբանյակ)
Оберон Օբերոն (Ուրանի արբանյակ)
Рέα Ռեյա (Սատուրնի արբանյակ)
Тэфия Թետիս (Սատուրնի արբանյակ)
Титан Տիտան (Սատուրնի արբանյակ)
Титания Տիտանիա (Սատուրնի արբանյակ)
Тритон Տրիտոն (Նեպտունի արբանյակ)
Умбриэль Ումբրիել (Ուրանի արբանյակ)
Фэба Ֆեբա (Սատուրնի արբանյակ)
Фетидա Թետիս (Սատուրնի արբանյակ)
Фобос Ֆոբոս, Ահ (Մարսի արբանյակ)

Энцелад Էնցելադ (Սատուրնի արբանյակ)

Янус Зանուս (Սատուրնի արբանյակ)

Япёт Հապետ, Հապետուս (Սատուրնի արբանյակ)

СОЗВЕЗДИЯ ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Андромéда Անդրոմեդա
Близнецы Երկվորյակներ
Большáя Медвéдица Մեծ Արջ
Большóй Пёс Մեծ Շուն
Весы Կշեռք
Водолéй Չրիսու
Вознóчий Կառավար
Волк Գայլ
Волопáс Եզնարած
Вóлосы Верóники Բերենիկեի վարսեր
Вóрон Ագռավ
Геркулéс Հերկուլես
Гíдра Հիդրա
Гóлубь Աղավնի
Гóнчие Псы Որսկան Շներ
Дéва Կույս
Дельфíн Դելֆին
Дракóн Վիշապ
Единорóг Միանդջուր
Жéртвенник Չոհասեղան

Живописец Կենդանագիր
Жираф Ընձուղտ
Журавль Կռուկ
Заяц Նապաստակ
Змееносец Օձակիր
Змея Օձ
Золотая Рыба Ոսկե Ձկնիկ
Индеец Հնդիկ
Кассиопея Կասիոպեա
Киль Ողնուց
Кит Կետ
Козерог Այծեղջյուր
Компас Կողմնացույց
Корма Նավախել
Лебедь Կարապ
Лев Առյուծ
Летучая Рыба Թռչող ձուկ
Ли́ра Բնար
Лисичка Աղվես
Малая Медведица Փոքր Արջ
Малый Конь Փոքր Ձի
Малый Лев Փոքր Առյուծ
Малый Пёс Փոքր Շուն
Микроскоп Մանրադիտակ
Му́ха Ճանճ
Насо́с Պոմպ

Наугóльник Անկյունակապ
Օվեն Խոյ
Օկտáнт Օկտանտ
Օրёл Արծիվ
Օրիóն Հայկ
Սավлին Սիրանարգ
Սարսá Առագախտ
Սեգás Պեգաս
Սերсей Պերսևս
Սեչ Վառարան
Րáյская Պտիца Դրախտային Թռչուն
Րак Խեցգետին
Րезец Դանակ
Րыбы Ձկներ
Րысь Լուսան
Տéверная Корóна Հյուսիսային Թագ
Տекстáнт Սերուտանտ
Տéтка Ցանց
Տкорпиóն Վարիճ
Տкúльптор Քանդակագործ
Տоло́вая Горá Սեղանափար
Տрелá Աղեղ
Տрелéц Աղեղնավոր
Տелескóп Հեռադիտակ
Տелéц Ցուլ
Տреугóльник Եռանկյունի

Тукán Տուկան

Фéникс Փյունիկ

Хамелеóн Քամելեոն

Центáвр Կենտավրոս

Цефе́й Յեֆեսոս

Ци́ркуль Կարկին

Часы Ժամացույց

Ча́ша Թափ

Щит Վահան

Эрида́н Էրիդանոս

Южная Гидра Հարավային շիրիտ

Южная Корóна Հարավային Թագ

Южная Ры́ба Հարավային Ձուկ

Южный Крест Հարավային Խաչ

Южный Треуго́льник Հարավային Եռանկյունի

Ящерица Մողես

ЯРЧАЙШИЕ ЗВЁЗДЫ ԱՄԵՆԱՊԱՅԾԱՌ ԱՍՏՂԵՐԸ

Агéна Ագենա (Կենտավրոս համաստեղության աստղ)

Адáра Ադարա (Մեծ Շան համաստեղության աստղ)

Акрáб Ակրաբ (Կարիճ համաստեղության աստղ)

Акрýкс Ակրուկս (Հարավային Խաչ համաստեղության աստղ)

Акубéнс Ակուբենս (Խեցգետին համաստեղության աստղ)

Аламáк Ալամակ (Անդրոմեդա համաստեղության աստղ)

Альгиéба Ալգիեբա (Առյուծ համաստեղության աստղ)

Алгóль Ալգոլ (Պերսեոս համաստեղության աստղ)

Алиóт Ալիոտ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Альниláм Ալնիլամ (Հայկ համաստեղության աստղ)

Алнитáк Ալնիտակ (Հայկ համաստեղության աստղ)

Алхéна Ալխենա (Երկվորյակներ համաստեղության աստղ)

Альбóрео Ալբիրեո (Կարապ համաստեղության աստղ)

Альгениб Ալգենիբ (Պերսևս համաստեղության աստղ)

Альдебарáн Ալդեբարան (Տուր համաստեղության աստղ)

Альдерáмин Ալդերամին (Յեֆեոս համաստեղության աստղ)

Алькайд Ալկաիդ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Алькóр Ալկոր (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Альтайр Ալտաիր (Արծիվ համաստեղության աստղ)

Альдиóна Ալցիոն (Տուլ համաստեղության աստղ)

Антáрес Անտարես (Կարիճ համաստեղության աստղ)

Аркаб Արկաբ (Աղեղնավոր համաստեղության աստղ)

Арктýр Արկտուր (Եզնարած համաստեղության աստղ)

Арнеб Արնեբ (Նապաստակ համաստեղության աստղ)

Ахерна́р Ախերնար (Էրիդան համաստեղության աստղ)

Беллáтрикс Բելատրիքս (Օրիոն համաստեղության աստղ)

Бенетна́ш Բենետնաշ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Бетелгéйзе Բետելգեյզե (Օրիոն համաստեղության աստղ)

Вéга Վեգա (Քնար համաստեղության աստղ)

Вéзен Վեզեն (Մեծ Շան համաստեղության աստղ)

Га́крукс Գամրուկս (Հարավային Խաչ համաստեղության աստղ)

Гéмма Գեմմա (Հյուսիսային Թագ համաստեղության աստղ)

Гиéди Գիեդի (Այծեղջյուր համաստեղության աստղ)

Гомéйза Գոմեյզա (Փոքր Շան համաստեղության աստղ)

Денеб Դենեբ (Կարապ համաստեղության աստղ)

Денебóла Դենեբոլա (Ադյուծ համաստեղության աստղ)

Дýбхе Դուբխե (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Зóсма Չոսմա (Ադյուծ համաստեղության աստղ)

Κανόπυς Կանոպուս (Ողնուց համաստեղության աստղ)

Καπέλλα Կապելլա (Կառավար համաստեղության աստղ)

Καστόρ Կաստոր (Երկվորյակներ համաստեղության աստղ)

Καφ Կաֆ (Կասիոպեա համաստեղության աստղ)

Κορνεφορός Կորնեֆորոս (Վահագն համաստեղության աստղ)

Κοχάβ Կոխաբ (Փոքր Արջի համաստեղության աստղ)

Κύρσα Կուրսա (Էրիդան համաստեղության աստղ)

Μαρκός Մարկաբ (Պեգաս համաստեղության աստղ)

Μεγρόζ Մեգրեց (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Μενκάρ Մենկար (Կետ համաստեղության աստղ)

Μεράκ Մերակ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Μιαπλαΐδυσ Միգապլացիդոս (Ողնուց համաստեղության աստղ)

Μίντακα Մինտակա (Օրիոն համաստեղության աստղ)

Μίρα Միրա (Կետ համաստեղության աստղ)

Μιράχ Միրախ (Անդրոմեդա համաստեղության աստղ)

Μιρζάμ Միրզամ (Մեծ Շուն համաստեղության աստղ)

Μιζάρ Միցար (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Νάος Նաոս (Նավախել համաստեղության աստղ)

Νύнки Նունկի (Աղեղնավոր համաստեղության աստղ)

Πικόκ Պիկոկ (Սիրամարգ համաստեղության աստղ)

Πολярная Բևեռային (Փոքր Արջ համաստեղության աստղ)

Πολλύκς Պոլուքս (Երկվորյակներ համաստեղության

աստղ)

Прóксима (Կենտավրոս համաստեղության աստղ)

Проциóн Պրոցիոն (Փոքր Շուն համաստեղության աստղ)

Рас Альхáг Ռաս Ալիագ (Օճակիր համաստեղության

աստղ)

Рéгул Ռեգուլ (Առյուծ համաստեղության աստղ)

Ригель Ռիգել (Օրիոն համաստեղության աստղ)

Рукбáт Ռուկբաթ (Աղեղնավոր համաստեղության աստղ)

Рукбáх Ռուկբախ (Կասիոպեա համաստեղության աստղ)

Садальмели́к Սադալմերիկ (Ջրիոս համաստեղության

աստղ)

Сайф Սաիֆ (Օրիոն համաստեղության աստղ)

Сéрдце Кáрла Կարտուսի սիրտ (Որսկան Ձկներ

համաստեղության աստղ)

Сíриус Սիրիուս (Մեծ Շան համաստեղության աստղ)

Спíка Սպիկա (Կույս համաստեղության աստղ)

Тубáн Տուբան (Վիշապ համաստեղության աստղ)

Турéнс Թուրայս (Ողնուց համաստեղության աստղ)

Фекдá Ֆեգդա (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ)

Фомальгáут Ֆոմալիաուտ (Հարավային ձուկ

համաստեղության աստղ)

Фурýд Ֆուրուդ (Մեծ Շուն համաստեղության աստղ)

Хамáль Խամալ (Խոյ համաստեղության աստղ)

Шадр Շաֆրան, Սադր (Կարապ համաստեղության

աստղ)

Шаула́ Շաուլա (Կարիճ համաստեղության աստղ)

Ше́ат Շեաթ (Պեգաս համաստեղության աստղ)

Шедáр Շեդար (Կասիոպեա համաստեղության աստղ)

Эль Нат Էլ-Նատ (Ցուլ համաստեղության աստղ)

Эльта́нийн Էլթանին (Վիշապ համաստեղության աստղ)

ВОСТОЧНЫЕ ЗНАКИ ЗОДИАКА ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԿԵՆԴՐԱՆԱԿԵՐՊԻ ՆՇԱՆՆԵՐԸ

- 1 Овén Խղյ 𐀀
- 2 Тэлец Յուլ 𐀁
- 3 Близнецы Երկվորյակներ 𐀂
- 4 Рак Խեցգետին 𐀃
- 5 Лев Աղյուծ 𐀄
- 6 Дэва Կույս 𐀅
- 7 Весы Կշեռք 𐀆
- 8 Скорпион Կարիճ 𐀇
- 9 Змеенóсец Օձակիր #
- 10 Стрелéц Աղեղնավոր ✎
- 11 Козерóг Այծեղջյուր 𐀈
- 12 Водолéй Ջրիսու ≈
- 13 Рыбы Ձկներ 𐀉

**КРАТКИЙ АРМЯНО – РУССКИЙ
СЛОВАРЬ АСТРОНОМИЧЕСКИХ
ТЕРМИНОВ**

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ

Ա ա Ծ ծ Չ շ

Բ բ Կ կ Ռ ռ

Գ գ Հ հ Ս ս

Դ դ Ձ ձ Վ վ

Ե ե Ղ ղ Տ տ

Չ չ Ճ ճ Բ բ

Է է Մ մ Յ ջ

Ը ը Յ յ Ո ո Ո ո

Թ թ Ն ն Փ փ

Ժ ժ Շ շ Բ բ

Ի ի Ռ ռ Ե վ կ

Լ լ Չ շ Օ օ

Խ խ Պ պ Ֆ ֆ

- Ա -

ազդեցություն Արեգակի, խտտորիչ возмущающее воздѣй-
ствие Сѳлнца

ազդեցություն, խտտորող возмущающее дѣйствие

ազիմուտ ֳզимут

ազիմուտ, աստղագիտական աստրոномический ֳզимут

ազիմուտային азимутальный

ալբեդո альбѣдо

ալբեդոյաչափ альбедѳметр

ալմուկանտարատ (հորիզոնին գուգահեն շրջան) альму-
кantarат

ալտազիմուտ (սարք) альтазимут

ակնապակի окуляр

ակնապակի стекло, окулярное

ակնապակի, արևադիտական гелиоскопический окуляр

ակնապակի, արրոմատային ахроматический окуляр

ակնապակի, Ռ-ամսդենի окуляр Рамсдена

ակտիվություն, ասավելագույն արևային максимум сѳл-
нечной активности

ակտիվություն, ասուպային метеորная активность

ակտիվություն, արեգակնային сѳлнечная активность

ակտիվություն, արևային նվազագույն минимум сѳлнеч-
ной активности

ակտիվություն, բռնկումային вспышечная активность
աղբյուր, աստղագիտական астрономический источник
աղբյուր, արտագալակտիկական внегалактический источник

աղբյուր, գալակտիկական галактический источник

աղբյուր, երկնային небесный источник

աղբյուր, խտտորման источник возмущения

աղբյուր, ռենտգենյան рентгеновский источник

աղեղ բևեռափայլի дуга полярного сияния

աղեղ, արևապսակի дуга солнечной короны

աղեղ, գիշերային ночная дуга

աղեղ, ցերեկային дневная дуга

աղջամուղջ сýмерки

աղջամուղջ, աստղագիտական сýмерки, астрономические

աղջամուղջ, նավագնացական сýмерки, навигационные

աղջամուղջ, քաղաքացիական сýмерки, гражданские

աճանաստվածք аккреция

ամիս мéсяц

ամիս, աստղային звéздный мéсяц

ամիս, արևադարձային тропический мéсяц

ամիս, լուսնային лúнный мéсяц

ամիս, նահանջ високóсный мéсяц

ամիս, սիդերիկ (աստղային) сидерический мéсяц

ամիս, սինոդիկ синодический мéсяц

ամիս, վիշապի драконический мéсяц

ամպեր, աստղային звёздные облака

ամպեր, արծաթափայլ серебряные облака

ամպեր, արտագալակտիկական внегалактические обла-
կա

ամպեր, գազային газové облака

ամպեր, գազափոշային газОВО-пылевые облака

ամպեր, գալակտիկական галактические облака

ամպեր, գիսաստղային комётные облака

ամպեր, կենդանակերպի зодиакальные облака

ամպեր, Մագելանի Магеллановы облака

ամպեր, միջաստղային межзвёздные облака

ամպեր, պսակային корональные облака

ամփոփագիր кадастр

ամփոփագիր, արևային солнечный кадастр

անդամ, Արեգակնային համակարգության член Солнеч-
ной системы

անդրադարձիչ (անդրադարձումային աստղադիտակ)
рефлектор

անկանոնություն, արտակենտրոնային эксцентріческая
аномалия

անկանոնություն, իրական истинная аномалия

անկանոնություն, ծանրության ուժի аномалия силы тяжести

անկանոնություն, ձմեռային зимняя аномалия

անկանոնություն, միջին средняя аномалия

անկանոնություն, տարեկան годовичная аномалия

անկյուն, առանցքաճոճման ճոճոց նոյնի

անկյուն, արեգակնակենտրոն գելիոցտրիցեսկի ճոճոց

անկյուն, բլեռոյիռն ոյրնի ճոճոց

անկյուն, գնդոյրոյոյիռն սֆերիցեսկի ճոճոց

անկյուն, դիրքոյիռն ոյրնի ճոճոց

անկյուն, ժամոյիռն ճոճոց

անկյուն, ծագող ոյրնի ճոճոց

անկյուն, հակման ճոճոց

անկյուն, ստորնակենտրոն ոյրնի ճոճոց

անկյուն, տեղագրման ոյրնի ճոճոց

անկյուն, փոյիռն ոյրնի ճոճոց

անկյունաշար (ստորագրման ոյրնի ճոճոց) աստրոլոյիռն

անկյուն, երկնաքարերի ոյրնի ճոճոց

անկյուն, ստորագրման ոյրնի ճոճոց

անկյուն, արեգակնիռն ոյրնի ճոճոց

անկյուն, մասերի ոյրնի ճոճոց

անկյուն, մոլորակագրման ոյրնի ճոճոց

անկյուն, աստրոլոյիռն

անկյուն, Արեգակի աստրոլոյիռն

անկյուն, արեգակնիռն ոյրնի ճոճոց

անկյուն

անկյուն, ստորագրման ոյրնի ճոճոց

անկյուն, հակման ոյրնի ճոճոց

անկյուն, աշխարհի ոյրնի ճոճոց

անկյուն, Արեգակի արեգակնիռն ոյրնի ճոճոց

անկյուն, բլեռոյիռն ոյրնի ճոճոց

առանցք, գալակտիկայի ось галактики

առանցք, երկնոլորտի ось небесной сферы

առանցք, երկրային земная ось

առանցք, Երկրի ось Земли

առանցք, Երկրի պտույտի ось вращения Земли

առանցք, խավարածրի ось эклиптики

առանցք, կոնապտույտի ось прецессии

առանցք, մեծ էլիպսի большая ось эллипса

առանցք, մեծ ուղեծրի большая ось орбиты

առանցքածոճք нутация

առանցքածոճք, արեգակնային solar нутация

առանցքածոճք, երկայնական нутация по долготе

առանցքածոճք, երկրի առանցքի нутация оси земли

առանցքածոճք, լուսնա-արեգակնային лунно-solar нутация

առանցքածոճք, լուսնային лунная нутация

առանցքապտտական precessional

առաջածգոթյուն, արևացուցային projection, gnomonic-
кая

առաջածգոթյուն, հասարակածային projection, equato-
rial

առաջածգոթյուն, միջօրեականային projection, meridional

առաջացում, մոլորակների происхождение планет

առաջընթացոթյուն precession

առաջընթացոթյուն, դարավոր precession, secular

առաջընթացություն, երկայնական прецессия по долготé
առաջընթացություն, լուսնա-արեգակնային прецессия,

лунно-солнечная

առաջընթացություն, սովորականային прецессия, планетային
առաջընթացություն, տարեկան прецессия, годичная

առավոտ ýտրո

առկայծում, աստղերի мерцание звёзд

առկայծում, լուսատուների мерцание светил

ապրենոսֆերա астеносféра

ասույց метеóր

ասույց, անտեսանելի невидимый метеóր

ասույց, արհեստական искусственный метеóր

ասույց, գալակտիկական галактический метеóր

ասույց, թափառող блуждающий метеóր

ասույց, պայծառ яркий метеóր

ասույց, տեսանելի видимый метеóր

ասույց, ցերեկային дневной метеóր

ասույցային метеóրный

աստղ звезда

աստղ, անկանոն փոփոխական неправильная перемен-
ная звезда

աստղ, առաջին մեծության звезда пёрвой величины

աստղ, թափառող пульсирующая звезда

աստղ, բազմապատիկ կրատная звезда

աստղ, Բևեռային Полярная звезда

աստղ, բևեռամերձ околопóлюсная звезда

աստղ, գերհսկա звезда-сверхгигант

աստղ, գերնոր сверхновая звезда

աստղ, գլխավոր հաշորդականության звезда главной последовательности

աստղ, ենթաթզուկ звезда-субкарлик

աստղ, ենթահսկա звезда-субгигант

աստղ, երկարաբերական փոփոխական долгопериодическая переменная звезда

աստղ, գենիթաներձ околозенитная звезда

աստղ, թզուկ звезда-карлик

աստղ, խավարուն затменная звезда

աստղ, ծագող восходящая звезда

աստղ, կիսականոնավոր փոփոխական полуправильная-переменная звезда

աստղ, կրկնակի двойная звезда

աստղ, կրկնակի խավարուն затменно-двойная звезда

աստղ, հանգած потухшая звезда

աստղ, հսկա звезда-гигант

աստղ, նայր նտնող заходящая звезда

աստղ, ներձբևեռային околополярная звезда

աստղ, նոր новая звезда

աստղ, նորանման новоподобная звезда

աստղ, սպեկտրակրկնակի спектрально-двойная звезда

աստղ, սպիտակ թզուկ белый звезда-карлик

աստղ, վայր ընկնող падающая звезда

աստղ, տեսակրկնակի визуально-двойная звезда

աստղ, փոփոխական переменная звезда

աստղ, փոփոխական խավարուն затмённо-переменная звезда

աստղ, փոքր լուսատվության звезда малой светимости

աստղ, օպտիկական կրկնակի оптическая двойная звезда

աստղ, ֆիզիկական կրկնակի աստղ физическая двойная звезда

աստղաբաշխություն звёздная астрономия

աստղագետ астроном

աստղագիտական астрономический

աստղագիտություն астрономия

աստղագիտություն, անդրամանուշակագույն ультрафиолетовая астрономия

աստղագիտություն, արտագալակտիկական внегалактическая астрономия

աստղագիտություն, արտամթնոլորտային внеатмосферная астрономия

աստղագիտություն, գնդոլորտային сферическая астрономия

աստղագիտություն, գործնական практическая астрономия

աստղագիտություն, դասական классическая астрономия

աստղագիտություն, դիրքային позиционная астрономия

աստղագիտություն, ենթակարմիր инфракрасная астрономия

աստղագիտություն, երկրաչափական геометрическая
астрономия

աստղագիտություն, կիրառական прикладная астро-
номия

աստղագիտություն, ձգողական гравитационная астро-
номия

աստղագիտություն, նեյտրինային нейтринная астро-
номия

աստղագիտություն, ռադիոտեղորոշային радиолокацион-
ная астрономия

աստղագիտություն, ռենտգենյան рентгеновская астро-
номия

աստղագիտություն, տեսական теоретическая астро-
номия

աստղագիտություն, օպտիկական оптическая астро-
номия

աստղագիտություն, ֆիզիկական физическая астрономия

աստղագոյացում звездообразование

աստղագունաչափություն астроколориметрия

աստղագուշակություն астрология

աստղագրիչ астрóграф

աստղադինամիկա астродинамика, звёздная динамика

աստղադիտակ астроскоп, телескоп

աստղադիտակ, աշտարակային արեգակնային башен-
ный солнечный телескоп

աստղադիտակ, տարածական стереоскопический теле-

սկօբ

աատդադիտակային телескопический

աատդադիտակի օպտիկական առանցքի ճշտում юсти-
րօւկա օպտիկеской օսи телескопа

աատդադիտարան астрономическая обсерватория

աատդարուսանկարչութիւն астрофотография

աատդարուսաչափ астрофотометр

աատդակերպ астероид

աատդակլիմա астроклимат

աատդակոյտ скопление, звёздное

աատդակոյտ, գալակտիկական скопление, галактичес-
кое звёздное

աատդակոյտ, գնդանի скопление, звёздное шаровое

աատդակոյտ, ցրված скопление, звёздное рассеянное

աատդահեռ կետ апоастр

աատդային звёздный, сидерический

աատդանյութ звёздное вещество

աատդաչափութիւն астрометрия

աատդաչափութիւն, լուսանկարչական ֆոտոграфическая
астрометрия

աատդաչափակ звёздная корбна

աատդաչափակտրագրիչ астроспектрограф

աատդաչափակտրադիտում астроспектроскопия

աատդաչափոյտ звёздная ассоциация

աատդատարի звёздный год

աատդացուցակ каталог звёзд

աստղաքիմիա астрохимия

աստղաֆիզիկա астрофизика

աստղեր, արհեստական искусственные звёзды

աստղեր, բռնկվող вспыхивающие звёзды

աստղեր, գալակտիկական галактические звёзды

աստղեր, դեղին жёлтые звёзды

աստղեր, եռակի тройные звёзды

աստղեր, գենիթային зенитные звёзды

աստղեր, Էմիսիոնն էմиссионные звёзды

աստղեր, թզուկ նոր карликовые новые звёзды

աստղեր, Ժայթրող эруптивные звёзды

աստղեր, կենդանակերպի зодиакальные звёзды

աստղեր, կրկնակի լուսաշափական двойные фотометрические звёзды

աստղեր, կրկնակի ֆիզիկական двойные физические звёзды

աստղեր, համաստեղությունն звёзды созвездия

աստղեր, հասարակածային экваториальные звёзды

աստղեր, մագնիսական магнитные звёзды

աստղեր, նեյտրոնային нейтронные звёзды

աստղեր, նորմալ нормальные звёзды

աստղեր, պայթումային взрывные звёзды

աստղեր, պայծառ яркие звёзды

աստղեր, ռենտգենյան նոր рентгеновские новые звёзды

աստղեր, փոփոխական գալակտիկական переменные галактические звёзды

աստղեր, փոփոխական իրական переменные истинные
звёзды

աստղեր, փոփոխական կանոնավոր переменные
правильные звёзды

աստղեր, փոփոխական նորանման переменные новопо-
добные звёзды

աստղեր, փոփոխական ֆիզիկական переменные фи-
зические звёзды

աստղերի փոխադասավորությունը երկնքում конфигу-
рация звёзд на небе

ավելցուկ, գույնի կոլոր-էքսցես

ավիաանկյունաչափ авиасекстант

արագացում, դարավոր րեկոմբինացիոն արագացում

արագացում, Երկրի շրջանային արագացում

արագացում, հասարակածային экваториальное уско-
рение

արագություն, աստղի սկզբնական արագություն

արագություն, արեգակնակենտրոն սկզբնական արագություն, гелиоцен-
трическая

արագություն, բացարձակ սկզբնական արագություն, абсолютная

արագություն, երկրակենտրոն սկզբնական արագություն, геоцентрическая

արագություն, հասարակածային սկզբնական արագություն, экваториаль-
ная

արագություն, մոլորակի շարժման սկզբնական արագություն, движения
планеты

արագություն, մոլորակի պտույտի սկզբնական արագություն, вращения

планеты

արագություն, ուղեծրային սкорость, орбитальная

արագություն, տեսագծային սкорость, лучевая

արագություն, տեսանելի սкорость, видимая

արբանյակ սателлит, спутник

արբանյակ, Արեգակի спутник Сólнца

արբանյակ, արհեստական спутник, искусственный

арбանյակ, Երկրի արհեստական спутник Земли, искус-

ственный

арբանյակ, Լուսնի արհեստական спутник Луны, искус-

ственный

арբանյակ, մոլորակի спутник планеты

арբանյակատիպ սателлоид

арբանյակներ աստղերի, անտեսանելի спутники звёзд,

невидимые

арբանյակներ Երկրի, կիրառական արհեստական спутники Земли, прикладные искусственные

арբանյակներ Երկրի, նավագնացական արհեստական спутники Земли, навигационные искусственные

арբանյակներ Երկրի, աստղագիտական արհեստական спутники Земли, астрономические искусственные

арբանյակներ Երկրի, օդերևութաբանական արհեստական спутники Земли, метеорологические искус-

ственные

арբանյակներ մոլորակների, արհեստական спутники

планет, искусственные

արգումենտ, արևամերձ կետի արգումենտ перигелия
արգումենտ, երկրամերձ կետի արգումենտ перигея
Արեգակ Տօլնցե

Արեգակ, իրական Տօլնցե, իստիննօե

Արեգակ, կեղծ Տօլնցե, լօճնօե

Արեգակ, միջին Տօլնցե, սրճնօե

Արեգակ, տեսանելի Տօլնցե, վիճնօե

Արեգակի լրիվ խափարման շերտեր օլօսձ օլնօնօ սօլ-
նեչնօնօ ձտմենիյ

արևաբիծ օյտնօ, սօլնեչնօե

արևազրիշ գելիօգրափ

արևադարձ սօլնեչօստյանի; տրօօիկ

արևադարձ, անադային սօլնեչօստյանի, լճտնօե

արևադարձ, Այծեղջյուրի տրօօիկ Կօզերօգ

արևադարձ, Խեցգետնի տրօօիկ Քձկ

արևադարձ, հարավային յօճնի տրօօիկ

արևադարձ, հյուսիսային սճրնի տրօօիկ

արևադարձ, ձմեռային սօլնեչօստյանի, ձիմնօե

արևակայություն սօլնեչօստյանի

արևակենտրոն գելիօստրիչեսկիյ

արևակենտրոնություն գելիօստրիչիզմ

արևահեռ կետ ափելիյ

արևաճառագայթաշափ օիրգելիօմետր

արևամերձ կետի միջնօլ անցնելու օսահր մօմենտ օրօճօ-
ճենիյ ճերճ օերիգելիյ

արևանուտ ձաճօ Տօլնցձ

արևալույսի վենեց Սոլնիца; սոլնեչնայա կորոնա

արևաշահ սոլնեչնայի ֆակել

արևալույսի սպեկտրոգելիոգրամմա; սպեկտրոգելիոգրաֆ

արևալույսի սպեկտրոգելիոսկոպ

արևացույց գնոմոն

արևաշահի սոլնեչնայի վեթեր

արշալույսի ռասսվեթ

արշավախումբ, աստղագիտական աստրոնոմիչեսկայա էքսպեդիցիա

արտագալակտիկական վնեգալակտիչեսկի

արտակենտրոնություն, ուղեծրի էքսցենտրիսիտետ օրբիտի

արտամթնոլորտային վնեատմոսֆերնայի

արտոլորտ (մթնոլորտի արտաքին շերտը) էքսօսֆերա

արոնդրիտ (երկնաքար) ախոնդրիտ

արվարիդներ ակվարիդ

բաբախիչ (ռադիոճառագայթման բաբախող աղբյուր)
пульсár

բաբախիչ, երկարապարբերական փակս, ժողգփրիփ-
ճիչեսկիյ

բաբախիչ, կարճապարբերական փակս, կփղղփրիփ-
ճիչեսկիյ

բաբախիչ, կրկնակի փակս, ճփյնփյ

բաբախիչ, ռենտգենյան փակս, ռենտգենփփսկիյ

բաբախում, աստղերի փակսիչիչ ճփյն

Բագմաստեղք (յղք աստղերի խումք Ցուլի
համաստեղության մեղ) Փլեյճյ

Բագումք (յղք աստղերի խումք Ցուլի համաստեղության
մեղ) Փլեյճյ

բաղաղիչ, աստղի կփղղնտ ճփյն

բարճրակետ վերխնիյ կուլմինիչիչ

բարճրություն ճղլի մակարղակիղ վիսփղ ճաճ ճղղղն
մփրի

բարճրություն, աստղագիտակն աստղփիչեսկիյ վիսփղ-
ղղ

բարճրություն, ռենտփիլիյ վիսփղ Փղրնղ ճիչնիչ

բարճրություն, ռենղի վիսփղ Փղղս

բարճրություն, երկրակենտրնղ ճղղղիչեսկիյ վիսփղ

բոնկում, արեգակնային սոլнечная вспышка
բոնկում, գոնդոլրտային хромосферная вспышка
բոնկում, նոր աստղի вспышка нóвой звезды
բևեո пóлюс

բևեո, աշխարհի пóлюс мíра

բևեո, աշխարհի հարավային пóлюс мíра, южный

բևեո, աշխարհի հյուսիսային пóлюс мíра, сéверный

բևեո, Արեգակի пóлюс Сóлнца

բևեո, Գալակտիկայի пóлюс Гала́ктики

բևեո, երկրամագնիսական пóлюс, геомагнитный

բևեո, Երկրի пóлюс Землі

բևեո, Երկրի աշխարհագրական пóлюс Землі, геогра-

фический

բևեո, Երկրի հարավային пóлюс Землі, южный

բևեո, Երկրի հյուսիսային пóлюс Землі, сéверный

բևեո, իրական пóлюс, истинный

բևեո, խավարածրի пóлюс экли́птики

բևեո, հարավային пóлюс, южный

բևեո, հյուսիսային пóлюс, сéверный

բևեո, մագնիսական пóлюс, магнитный

բևեոադիտակ полярискóп

բևեոային пóлюсный, полярный

բևեոաշրջան полярный круг

բևեոաչափ полярíметр

բևեոաչափ, աստղային полярíметр, звёздный

բևեոաչափություն поляримéтрия

բւեռազտիչ полярный факел

բւեռացում поляризация

բւեռափայլ сияние, полярное

գագաթ, իսկական իստիննի վերտեքս

գագաթ, տեսանելի վիճիմի վերտեքս

գագաթնակետ շենիտ, տօչկա շենիտա

գագաթնակետ (լուսատուի՝ երկնային սիժօրեականով

անցնելու պահը) կուլմինաճիա

գագաթնակետ, իրական իստիննա կուլմինաճիա

գագաթնակետ, սագնիսական մաგնիտնի շենիտ

գագաթնակետ, տեսանելի վիճիմա կուլմինաճիա

գազ, սատղային շվեճնի գազ

գազ, գիսատղային կօմեճնի գազ

գազ, սիժսատղային մեժշվեճնի գազ

գազ, սիժգալակտիկական մեժգալաճիկեճիկ գազ

գազ, սիժնօրակային մեժպլանեճնի գազ

Գալակտիկա Գալաճտիկա

գալակտիկա գալաճտիկա

գալակտիկա, անկանոն աոմալնա գալաճտիկա,

ոքրաճիկա գալաճտիկա

գալակտիկա, սատղային շվեճնա գալաճտիկա

գալակտիկա, արտաքին վոեճնա գալաճտիկա

գալակտիկա, գազային գազօա գալաճտիկա

գալակտիկա, գնդաճ սփերիօճալնա գալաճտիկա

գալակտիկա, գնդօրակային սփերիկեճնա գալաճտիկա

գալակտիկա, Էլիպսաձև էլլիպտիկեսկա գալակտիկա
գալակտիկա, Էլիպսարդային էլլիպսոիդալնա գալակտի-
կա

գալակտիկա, թզուկ կարլիկոսա գալակտիկա

գալակտիկա, կրկնակի զոյնա գալակտիկա

գալակտիկա, հսկա գիգանտեսկա գալակտիկա

գալակտիկա, ներքին ճնարկա գալակտիկա

գալակտիկա, սարսուրձ սիրալնա գալակտիկա

գալակտիկա, փոխարձարձար ներգործող ճնարկա
գալակտիկա

գալակտիկա, քվազիստղային կուզիզճէճնա գալակտիկա

գալակտիկական գալակտիկեսկի

գալակտիկաներ գալակտիկի

գալակտիկաներ, թզուկ Էլիպսաձև կարլիկոսե էլլիպ-
տիկեսկի գալակտիկի

գալակտիկաներ, հոժ կոմպակտնե գալակտիկի

գալակտիկաներ, սարսուրձ սիրալնե գալակտիկի

գալակտիկաներ, Մեյֆերտի գալակտիկի Տեյֆերտա

գամնա-ստղագիտութուն գամմա-աստրոնոմիա

գերստղ սերխճէճնա

գերստղասփյուներ սերխասոցիացի ճէճն

գերգալակտիկա սերխգալակտիկա

գերհսկա սերխգիգանտ

գերհսկա, կարմիր սերխգիգանտ, կրակն

գերհսկա, ստղ սերխգիգանտ, հոլճճն

գիժ, անսարկի փոփոխան լինիա ճնարկա ճնարկա

գիծ, ապսիդների апсидная лінія

գիծ, բևեռափայլի лінія полярного сия́ния

գիծ, գեոդեզիական геодезическая лінія

գիծ, դիրքային позиционная лінія

գիծ, դիրքի лінія положения

գիծ, կլանման лінія поглощения

գիծ, հանգույցների лінія узлов

գիծ, միջօրեի полуденная лінія

գիշեր ночь

գիշեր, անլուսին безлунная ночь

գիշեր, լուսնկա лунная ночь

գիշեր, պարզ ясная ночь

գիշեր, սպիտակ белая ночь

գիշերահավասար равноденствие

գիշերահավասար, աշնանային осеннее равноденствие

գիշերահավասար, գարնանային весеннее равноденствие

գիշերահավասար, իրական истинное равноденствие

գիշերահավասար, միջին среднее равноденствие

գիշերահավասար, տեսանելի видимое равноденствие

գիւսաստղ комета

գիւսաստղ, Հալլեյի комета Галлея

գիւսաստղ, պարբերական периодическая комета

գիւսաստղային кометный

գիւսաստղացուցակ каталог комет

գիւսաստղափնտրիչ кометоискатель

գիւսավոր комета

գիսավորի պոչ хвост кометы

գլխիկ, ճառագայթաչափական болометрическая голóвка
գլոբուլ (մութ, գազանման փոշոտ միզանածուրյուն) глобу-
ла

գլոբու, աստղային звёздный глобус

գլոբու, արեգակնային солнечный глобус

գլոբու, երկնային (երկնությունի սողելը) небесный глобус

գլոբու, լուսնային лунный глобус

գլուխ, գիսավորի голова кометы

գծեր, արգելված (սպեկտրում) запрещённые линии

գծեր, կլանման ֆրաունհոֆերյան фраунгоферовы погло-
щёния линии

գծեր, միջաստղային межзвёздные линии

գնդիկ (մութ, գազանման փոշոտ միզանածուրյուն) глобула
գոտի зóна

գոտի, աստղակերպերի зóна астероидов, поя́с астерои-
дов

գոտի, արևարծերի зóна солнечных пятен

գոտի, բևեռային полярная зóна

գոտի, բևեռափայլի зóна полярного сия́ния

գոտի, Երկրի ճառագայթումային поя́с Земли, радиацiон-
ный

գոտի, Շենդանակերպի поя́с, зодиакальный

գոտի, հասարակածային экваториальная зóна

գոտի, հրվիժակների зóна протуберáнцев

գոտի, ճառագայթումային поя́с, радиацiонный

գոտի, տեսանելիության շոնա ւիճիմոստի

գոտի, փոխանցումային Արեգակի կոնեկտիւոնայնա շոնա

Տոննա

գործիք, անդրադարձիչ օտրաճատելնայն օնստրումենտ

գործիք, անցումների դիտարկւման փասճայն օնստրումենտ

գործիք, աստղաշափակւման աստրոմետրիկեսկայն օնստրումենտ

Մենտ

գործիք, համապիտւմանի ւնիւոնսալնայն օնստրումենտ

գունացուցիչ կոնոր-ինճեկս

գունոլորտ (Արեգակի) քրոմոսփերա

գունոլորտ, արեգակնային տոննայն քրոմոսփերա

գունոլորտ, երկարաճիգ փրոտյաճեննայն քրոմոսփերա

գունոլորտ, ստորին նիճնայն քրոմոսփերա

գունոլորտ, վերին վերնայն քրոմոսփերա

գրգռում, իոնոլորտի յոնոսփերա

դաշտ, աստղի մագնիսական քոլե շեզդյ, մաղնիտնե

դաշտ, Երկրի մագնիսական քոլե Յեմլի, մաղնիտնե

դաշտ, միջաստղային մագնիսական քոլե, մեջշեզդնե

մաղնիտնե

դաս, աստղի կլասս շեզդյ

դաս, լուսատվության կլասս շեղիտնե

դաս, սպեկտրային սեկտրալնի կլասս

դասակարգում, աստղերի կլասսիֆիկաչիա շեզդ

դասակարգում, աստղերի սպեկտրային սեկտրալնի

կլասսիֆիկաչիա շեզդ

դասակարգում, գալակտիկաների կլասսիֆիկաչիա գալակ-

տիկ

դասակարգում, լուսապատկերային սեկտրալնի կլաս-

սիֆիկաչիա

դասակարգում, հրվիժակների կլասսիֆիկաչիա քոտուբե-

րանչե

դասակարգում, մագնիսական մաղնիտնի կլասսիֆիկաչիա

դարավոր քեղե

դինակայություն քոտիվոստոյանի

դինամիկա, գալակտիկական գալակտիկաչիա դինամիկա

դիտանատյան յուրնալ նաղեղենի

դիտավարում գիդիրանի

դիտարան, աստղաֆիզիկական астрофизическая обсерватория

դիտարան, ուղեծրային орбитальная обсерватория

դիտարան, տիեզերական космическая обсерватория

դիտում, Լուսնի խավարումների наблюдение лунных затмений

դիտում, ասույաների наблюдение метеоров

դիտում, աստղադիտական астрономическое наблюдение

դիտում, Արեգակի наблюдение Солнца

դիտում, Արեգակի խավարումների наблюдение солнечных затмений

դիտում, արեգակնային ակտիվության наблюдение солнечной активности

դիտում, արծաթափայլ աստղերի наблюдение серебрястых облаков

դիտում, Երկրի արհեստական արբանյակների наблюдение искусственных спутников Земли

դիտում, Լուսնի դիտումներ наблюдение Юпитера

դիտում, Լուսնի наблюдение Луны

դիտում, մոլորակների наблюдение планет

դիտում, ռադիոաստղադիտական радиостраномическое наблюдение

դիտում, փոփոխական աստղերի наблюдение переменных звёзд

ելուններ, մակընթացութեան приливные անկումներ

ենթաթղթային սուբկարկ

ենթալուսաբեկում սուբրեֆրակցիա

ենթահամակարգ, աստղային սուբսիստեմա, շնչային

ենթահամակարգ, գնդաձևային սուբսիստեմա, սֆերիկական

ենթահամակարգ, գնդաձևային գալակտիկաների սուբսիստեմա գալակտիկ, սֆերիկական

ենթահամակարգ, հարթ գալակտիկաների սուբսիստեմա գալակտիկ, սֆերիկական

ենթահսկա սուբգիգանտ

եռանկյուն, բևեռային սուբտրիանգուլյար

եռանկյուն, գնդաձևային սֆերիկական սուբտրիանգուլյար

եռանկյուն, սեղանաձևային սուբտրիանգուլյար սուբտրիանգուլյար, սեղանաձևային

եռանկյունաձևային սուբտրիանգուլյար

եռանկյունաձևային սուբտրիանգուլյար

երեկոյան

երևույթ, աստղադիտական աստղային երևույթ

երևույթ, լուսաբեկ լուսաբեկ

երևույթ, ճնշման լուսաբեկ

երկաթ, աստղային մետեորային երկաթ

երկաթ, միջաստղային межзвёздное желёзо

երկայնություն долготá

երկայնություն, աստղագիտական астрономическая дол-
готá

երկայնություն, աստղացուցային эфемеридная долготá

երկայնություն, արևագրական гелиографическая долготá

երկայնություն, արևակենտրոն гелиоцентрическая долго-
տá

երկայնություն, արևամերձ կետի долготá перигéлия

երկայնություն, գալակտիկական галактическая долготá

երկայնություն, գալակտոկենտրոն галактоцентрическая
долготá

երկայնություն, երկնային небéсная долготá

երկայնություն, երկրակենտրոն геоцентрическая долготá

երկայնություն, երկրամագնիսական геомагнитная долго-
տá

երկայնություն, իրական истинная долготá

երկայնություն, լուսատուի долготá свети́ла

երկայնություն, խավարածրային эклиптической долготá

երկայնություն, մագնիսական магнитная долготá

երկայնություն, վերընթաց հանգույցի долготá восходящего
узла

երկինք, աստղալից звёздное нéбо

երկինք, գիշերային ночное нéбо

երկինք, երեկոյան вечернее нéбо

երկինք, ցերեկային дневное нéбо

զանգված, աստղի մասսա звезды
զանգված, Արեգակի մասսա Солнца
զանգված, Երկրի մասսա Земли
զենիթային շենիտный
զենիթ-հեռադիտակ շենիտ-телескоп
զուգահեռական արալլель
զուգահեռական, երկնային небесная արալլель
զուգահեռական, օրական сүточная արալլель
զրո-կետ нуль-пункт

- Է -

Էլիպս, անանգրաճոճման нутационный эллипс

Էլիպս, խտտորման аберрационный эллипс

Էլիպս, տեղագանական параллактический эллипс

Էլիպսոիդ, աստղային արագությունների эллипсоид

звёздных скоростей

Էլիպսոիդ, երկրային земной эллипсоид

Էլիպսոիդ, պտտման эллипсоид вращения

Էլոնգացիա (մոլորակի անկյունային հեռավորությունը

Արեգակից) элонгация

Էլոնգացիա, աստղերի элонгация звёзд

Էլոնգացիա, արևելյան восточная элонгация

Էլոնգացիա, արևմտյան западная элонгация

Էլոնգացիա, մոլորակների элонгация планет

Էկվատորիալ (աստղադիտակ) экваториал

Էներգիա, աստղերի энергия звёзд

Էներգիա, արեգակնային солнечная энергия

Էներգիա, արեգակնային ճառագայթման энергия солнеч-

ной радиации

Էվեկցիա (լուսնի շարժման անհավասարաչափություն)

эвекция

ընդարձակում, Գալակտիկայի расшире́ние Гала́ктики
ընդարձակում, հորիզոնի расшире́ние горизон́та
ընդարձակում, Տիեզերքի расшире́ние Вселénной
ընդգրկույթ, ազիմուտի диапазо́н а́зимута
ընդդիմակայություն оппози́ция
ընդդիմակայություն, մոլորակների оппози́ция планéт
ընթացք, դարավոր веково́й ход

թափառող блуждающий
թեոդոլիտ, աստղագիտական астрономический теодолит
թեքում, խափարածրի наклонение эклиптики
թեքում, հարավային южное наклонение
թեքում, հյուսիսային северное наклонение
թեքում, մագնիսական магнитное наклонение
թեքում, ուղեծրի наклон орбиты; наклонение орбиты
թզուկ (աստղ) карлик
թզուկ, դարչնագույն коричневый карлик
թզուկ, կարմիր красный карлик
թզուկ, մագնիսական սպիտակ магнитный белый карлик
թզուկ, նախադարչնագույն протокоричневый карлик
թզուկ, սառը սպիտակ холодный белый карлик
թզուկ, սև чёрный карлик
թզուկ, սպիտակ белый карлик

- ժ -

Ժամ час

Ժամագրուի պոյս, часово́й

Ժամանակ, ամառային лётнее время

Ժամանակ, աստղագիտական астрономическое время

Ժամանակ, աստղային звёздное время

Ժամանակ, աստղացուցային эфемеридное время

Ժամանակ, ատոմային атомное время

Ժամանակ, արեգակնային со́лнечное время

Ժամանակ, արևելյան եվրոպական восточноевропейское
время

Ժամանակ, արևմտյան եվրոպական западноевропейское
время

Ժամանակ, բացարձակ абсолютное время

Ժամանակ, գոտիական зона́льное время, поясно́е время

Ժամանակ, Գրինվիչի ցրինվիչское время

Ժամանակ, Գրինվիչի իրական ցրինվիչское
истинное
время

Ժամանակ, Գրինվիչի միջին ցրինվիչское
среднее время

Ժամանակ, Գրինվիչի քաղաքացիական ցրինվիչское
гражданское время

Ժամանակ, դեկրետային декрётное время

Ժամանակ, երկրային земно́е время

Ժամանակ, թվացյալ արեգակնային кажущееся солнечное время

Ժամանակ, իրական իստինное время

Ժամանակ, իրական աստղային իստինное звёздное время

Ժամանակ, իրական արեգակնային իստինное солнечное время

Ժամանակ, լուսատուի բարձրակետի время кульминации светила

Ժամանակ, լուսնային лунное время

Ժամանակ, համաշխարհային всемирное время

Ժամանակ, համաշխարհային ժամանակ мировое время

Ժամանակ, միասնական единое время

Ժամանակ, միջին среднее время

Ժամանակ, միջին աստղային среднее звёздное время

Ժամանակ, միջին արեգակնային среднее солнечное время

Ժամանակ, միջին եվրոպական среднеевропейское время

Ժամանակ, մոսկովյան московское время

Ժամանակ, տեղական местное время

Ժամանակ, տեղական իրական արեգակնային местное իստինное солнечное время

Ժամանակ, քաղաքացիական гражданское время

Ժամանակ, քվազիաստղային квазизвёздное время

Ժամանակ, քվազիհավասարաչափ квазиравномерное время

Ժամանակագրիչ хронограф

Ժամանակաչափ (ճշգրիտ աստղագիտական ժամացույց)

хронометр

Ժամացույց, աստղագիտական астрономические часы

Ժամացույց, աստղային звёздные часы

Ժամացույց, ատոմային атомные часы

Ժամացույց, արեգակնային гномон

Ժամացույց, արեգակնային солнечные часы

Ժամացույց, հասարակածային արեգակնային экватори-
альные солнечные часы

Ժամացույց, հորիզոնական արեգակնային горизон-
тальные солнечные часы

Ժամացույց, սիդերական сидерические часы

Ժամացույց, քվարցային кварцевые часы

- Ի -

ինտերֆերաչափ интерферóметр

ինտերֆերաչափ, աստղային звёздный интерферóметр

ինտերֆերաչափ, աստղաբանական радиоастро-

номический интерферóметр

ինտերֆերաչափություն интерферомéтрия

ինքնուղղորդում автоколлимáция

լայնություն широтá

լայնություն, բևեռային полярная широтá

լայնություն, արեգակնակենտրոն гелиоцентрическая широтá

լայնություն, բևեռափայլերի գոտու широтá зóны полярных сияний

լայնություն, գալակտիկական галактическая широтá

լայնություն, երկնային небéсная широтá

լայնություն, երկրակենտրոն геоцентрическая широтá

լայնություն, լուսնագրական селенографическая широтá

լայնություն, խավարածրային эклиптическая широтá

լայնություն, հարավային южная широтá

լայնություն, հյուսիսային сéверная широтá

լայնություն, միջին сréдняя широтá

լեոնիդներ (ասուպների ամենամյա հոսք) леониды

լեռ լուսնի, օղակն օղակա գորá луны

լիալուսին փոլная Лунá, փոլոլուние

լիալուսին աշնանային գիշերահավասարի ժամանակ փոլոլուние во время осéнного равнодéнствия

լիալուսին աշնանային գիշերահավասարից հետո փոլոլուние пóсле осéнного равнодéнствия

լույս, ակայծող свет, мерцающий

լույս, աստղային свет, звёздный

լույս, աստղի свет звезды

լույս, արեգակնային свет, солнечный

լույս, գալակտիկական свет, галактический

լույս, լուսնային свет, лунный

լույս, Լուսնի մոխրագույն свет Лунный, пепельный

լույս, կենդանակերպային свет, зодиакальный

լույս, տեսանելի свет, видимый

լուսաարևագրիչ (ալիարևա) фотогелиограф

լուսաբաց рассвет

լուսաբեկում рефракция

լուսաբեկում, աստղագիտական астрономическая рефракция

լուսաբեկում, երկրային земная рефракция

լուսաբեկում, գենիթային зенитная рефракция

լուսաթուլացում экстинкция

լուսակ, աղջամղջային երկնքի спектр сумеречного неба

լուսակ, անընդհատ спектр, непрерывный

լուսակ, աստղի спектр звезды

լուսակ, արեգակնային спектр, солнечный

լուսակ, արևաբծերի спектр солнечного пятна

լուսակ, բևեռափայլերի спектр полярных сияний

լուսակ, բռնկման спектр вспышки

լուսակ, գծավոր էմիսիոն спектр, линейчатый эмиссионный

լուսակ, երկնքի լուսարձակման спектр свечения неба

լուսակ, կլանման սպեկտր քողոճում

լուսակ, ճառագայթման սպեկտր իլուզում

լուսակ, միզամածության սպեկտր քողոճում

լուսակ, միջաստղային գազի սպեկտր միջաստղային գազի

լուսակ, ռադիոճառագայթման սպեկտր ռադիոիլուզում

լուսակ, Սիրիուսի սպեկտր Սիրիուսի

լուսակ, տեսանելի ճառագայթման սպեկտր ընդհանուր իլուզում

լուսակաչափ սպեկտրոմետր

լուսանվազում էքստինկցիա

լուսանվազում, մթնոլորտային մթնոլորտային էքստինկցիա

լուսաչափություն ֆոտոմետրիա

լուսաչափություն, աստղային լույսի ֆոտոմետրիա

լուսաչափակերպիչ, աստղային սպեկտրոգրաֆ, մետեոր-

ոչ

լուսաչափակերպիչ, աստղաչափակերպիչ սպեկտրոգրաֆ, աստղաչափակերպիչ

լուսաչափակերպիչ, աստղային սպեկտրոգրաֆ, լույսի

լուսաչափակերպիչ, արեգակնային սպեկտրոգրաֆ, լույսի

լուսաչափակերպիչ, միզամածային սպեկտրոգրաֆ, լույսի

լուսաչափակերպիչակերպիչ սպեկտրոսկոպ

լուսաչափակերպիչակերպիչ, Արեգակի սպեկտրոսկոպ Սոլնցի

լուսաչափակերպիչակերպիչ, Արեգակի

լուսաչափակերպիչակերպիչ, Արեգակի լույսի շուրջ Սոլնցի

Լուսին 1 . Лунá 2 . мéсяц

Լուսին, կեղծ лóжная Луна

լուսնագնաց лунохóд

լուսնագրություն селеногرافیá

լուսնային лúнный

լուսնալուսնակ венéц вокрúг Луны

լուսնեղջյուր серп Луны

լուսնային фотосféра

խտորուն, վերնոլորտային стратосферное возмущение

խորություն, օպտիկական օպտիկическая глубина

խումբ գալակտիկաների, տեղական местная группа галактик

խոլում perturbation

- Օ -

ծագում վերընթաց հանգույցի, ուղիղ արեւմտեւ յարթ
восходящего узла

ծագում, միջին ուղիղ սրբայն արեւմտեւ յարթ

ծագում, ուղիղ արեւմտեւ յարթ

ծագում, ուղիղ երկրակենտրոն գեոցտրիչեսկոս արեւմտեւ
восхождение

ծագում, ուղիղ իրական իստիննոս արեւմտեւ յարթ

ծագում, տեսանելի ուղիղ յարթ յարթ յարթ

ծանրաշափ գրաւիմետր

ծանրաշափութիւն գրաւիմետրիա

ծառայութիւն, Արեւադարձի սլոճա Տոլնա

ծառայութիւն, բնական շարժման սլոճա յարթ յարթ
полюсов

ծառայութիւն, երկրի սլոճա նոս

ծառայութիւն, լայնութիւնների սլոճա յարթ

ծառայութիւն, ճշգրիտ ժամանակի սլոճա տոճոս
времени

Օիր Շարին Սուտ, Մլոճնի

կայան, աստղագիտական станция, астрономическая

կայան, Լայնություն միջազգային ծառայության станция,

Международной службы широты

կայան, միջնորդակային станция, межпланетная

կառուցվածք, աստղի строение звезды

կառուցվածք, Գալակտիկայի структура Галактики

կառուցվածք, գիսաստղերի строение комет

կառուցվածք, Տիեզերքի строение Вселенной

կեղև, երկրային земная кора

կեղծ Արեգակ (լուսապսակի ձևերից մեկը) паргелий

Կենդանակերպ Зодиак

կենդանակերպային зодиакальный

կենտրոն, Արեգակի центр Солнца

կենտրոն, արեգակնային ակտիվության центр солнечной

активности

կենտրոն, Գալակտիկայի центр Галактики

կենտրոն, Երկրի центр Земли

կենտրոն, ճառագայթման центр излучения

կենտրոն, ճոճի центр либрации

կենտրոնահեռ կետ апоцентр

կենտրոնամերձ կետի բարձրություն высота перицентра

Կեպլերի օրենքներ законы Кеплера

Կեսգիշեր քոլնոչ

Կեսգիշեր, իրական քոլնոչ, իստիննայ

Կեսգիշեր, միջին քոլնոչ, սրճնայ

Կեսօր քոլճն

Կեսօր, աստղային քոլճն, ջնճնայ

Կեսօր, իրական քոլճն, իստիննայ

Կեսօր, միջին քոլճն, սրճնայ

Կեսօր, միջին գրինվիչի քոլճն, սրճնայ ցրինվիչի

Կես, աստղային արևադարձի տճա Լճնոց սոլնեստոյնայ

Կես, ջնճնային գիշերահավասարի տճա օսճնոց րաճնոճնայ

Կես, աստղագիտական քոլնոց, աստրոնոմիչեսկայ

Կես, աստղամերճ քերիճտր

Կես, արևադարձերի տճա սոլնեստոյնայ

Կես, արևամերճ քերիգճլայ

Կես, քարճրագոյն կոլմինայնայ

Կես, գարնանային գիշերահավասարի տճա ջսճնոց րաճնոճնայ

Կես, գիշերահավասարի տճա րաճնոճնայ

Կես, երկրամերճ քերիգճլայ

Կես, կճնտրոնամերճ քերիցճնտր

Կես, ճնճնային արևադարձի տճա ջնճնոց սոլնեստոյնայ

Կիզակես, օրյեկտիվի ֆօկոս օբյեկտիճա

Կիլոպարսեկ (կպս) կիլոպարսեկ

կինեմատիկա, աստղային звёздная кинематика

կիսագունդ полушáрие

կիսագունդ, անտեսանելի полушáрие, невидимое

կիսագունդ, գիշերային полушáрие, ночное

կիսագունդ, հարավային полушáрие, южное

կիսագունդ, հյուսիսային полушáрие, северное

կիսագունդ, տեսանելի полушáрие, видимое

կիսագունդ, ցերեկային полушáрие, дневное

կիսալուսին полумéсяц; серп Луны

կիսառանցք, էլիպսի մեծ полуось эллипса, большáя

կիսառանցք, ուղեծրի մեծ полуось орбиты, большáя

կիսառանցք, ուղեծրի փոքր полуось орбиты, малáя

կիսաստվեր полутéнь

կլանում, գալակտիկական поглощéние, галактическое

կլանում, իրական поглощéние, истинное

կլանում, մետագալակտիկական поглощéние, метагалак-

ти́ческое

կլանում, միջաստղային поглощéние, межзвёздное

կլանում, տեսանելի поглощéние, видимое

կոլիմատոր (սարք) коллимáтор

կոլիմատոր, երկարակիզակետ длиннофокусный колли-
мáтор

կոլիմատոր, հորիզոնական горизонтáльный коллимáтор

կոլիմատոր, ուղղահիզ вертика́льный коллимáтор

կոլյուր (երկնադիրտի մեծ շրջանագիծ) колю́р

կոլյուր, արևադարձի колю́р солнцестоя́ния

կոլյոր, գիշերահավասարի колёр равнодѣнствий
կողմնացույց, ազիմուտային азимутальный компас
կողմնացույց, աստղագիտական астрономический компас

կողմնորոշում, աստղագիտական астрономическая ориентация

կոնա (գիսաստղի միջուկի գազային թաղանթ) կոմա

կոն, առանցքաճոճրի կոնус нутации

կոն, կենդանակերպի зодиакальный конус

կոնապտույտ прецессия

կոնապտույտ, երկրի առանցքի прецессия земной оси

կոնապտական прецессионный

կոնաստվեր կոնус тени

կոորդինատներ координаты

կոորդինատներ, աշխարհագրական географические координаты

կոորդինատներ, աստղագիտական астрономические координаты

կոորդինատներ, աստղային звёздные координаты

կոորդինատներ, արևակենտրոն гелиоцентрические координаты

կոորդինատներ, բևեռային полярные координаты

կոորդինատներ, գալակտիկական галактические координаты

կոորդինատներ, գնդաձևային сферические координаты

կոորդինատներ, երկնային небесные координаты

Կոորդինատներ, երկրակենտրոն геоцентрические координаты

Կոորդինատներ, երկրային земные координаты

Կոորդինատներ, լուսնակենտրոն селеноцентрические координаты

Կոորդինատներ, խավարածրային эклиптические координаты

Կոորդինատներ, հասարակածային экваториальные координаты

Կոորդինատներ, հորիզոնական горизонтальные координаты

Կոորդինատներ, մարտագրական ареографические координаты

Կոորդինատներ, տեսանելի видимые координаты

Կոր, լուսապատկերային բաշխման кривая спектрального распределения

Կոր, փայլի кривая блеска

Կույտ, գալակտիկաների скопление галактик

Կրկես, լուսնի лунный цирк

հակաապերս антиаперс

հակալուսին антилуна

հակափայլ противосияние

հակում деклина́ция, склонёние

հակում, աստղի склонёние звезды

հակում, Արեգակի склонёние Солнца

հակում, բացարձակ склонёние, абсолютное

հակում, երկնային լուսատուի склонёние небёсного све-

տի́ла

հակում, երկրակենտրոն склонёние, геоцентри́ческое

հակում, հարավային склонёние, ю́жное

հակում, հյուսիսային склонёние, се́верное

հակում, մագնիսական склонёние, магнѝтное

հակում, միջին склонёние, сре́днее

հակում, տեսանելի склонёние, ви́димое

հաճախություն, արևարժերի частотá со́лнечных пятен

հաճախություն, ճառագայթման частотá излучѝния

հաճախություն, ռադիոաստղագիտական радиоастроно-

ми́ческая частотá

համակարգ աշխարհի, արևակենտրոն система ми́ра, ге-
лиоцентри́ческая

համակարգ աշխարհի, երկրակենտրոն система ми́ра,

геоцентрическая

համակարգ երկնային կոորդինատների, արևակենտրոն
система небесных координат, гелиоцентрическая

համակարգ երկնային կոորդինատների,
գալակտիկական система небесных координат, галактичес-
кая

համակարգ երկնային կոորդինատների,
տոպոկենտրոնային система небесных координат, топоцен-
трическая

համակարգ երկնային կոորդինատների, արեոկենտրոն
система небесных координат, ареоцентрическая

համակարգ երկնային կոորդինատների, երկրակենտրոն
система небесных координат, геоцентрическая

համակարգ երկնային կոորդինատների, լուսնակենտրոն
система небесных координат, селеноцентрическая

համակարգ երկնային կոորդինատների,
խափարածրային система небесных координат, эклиптичес-
кая

համակարգ երկնային կոորդինատների,
հասարակածային система небесных координат, экватори-
альная

համակարգ երկնային կոորդինատների, հորիզոնական
система небесных координат, горизонтальная

համակարգ երկնային կոորդինատների,
մոլորակակենտրոն система небесных координат, плането-
центрическая

համակարգ կոորդինատների, երկրակենտրոն համակարգ
система координат, геоцентрическая

համակարգ, աստղային համակարգ, звёздная

համակարգ, աստղային մեծությունների համակարգ, звёздных величин

համակարգ, արբանյակների համակարգ, спутников

համակարգ, արեգակնակենտրոն համակարգ, гелиоцентрическая

համակարգ, արեգակնային համակարգ, солнечная

համակարգ, գալակտիկաների համակարգ, галактик

համակարգ, Գալիլեյի (աստղադիտակային) համակարգ, Галилея (телескопическая)

համակարգ, գիսաստղերի համակարգ, комет

համակարգ, գոտիական համակարգ, поясная

համակարգ, Գրեգորի (աստղադիտակային) համակարգ, Грегори (телескопическая)

համակարգ, երկնային կոորդինատների, աֆրոկենտրոն համակարգ
система небесных координат, афроцентрическая

համակարգ, երկրակենտրոն համակարգ, геоцентрическая

համակարգ, էլիպսոս համակարգ, эллиптическая

համակարգ, Լոմոնոսովի-Գերշելի (աստղադիտակային) համակարգ
система Ломоносова-Гершеля (телескопическая)

համակարգ, խավարածրային համակարգ, эклиптическая

համակարգ, Կասեգրենի (աստղադիտակային) համակարգ, Кассегрена (телескопическая)

համակարգ, Կեպլերի (աստղադիտակային) համակարգ

Кéплера (телескопическая)

համակարգ, հասարակածային սистéма, экваториáльная
համակարգ, մետազալակտիկական սистéма, метагалак-
тическая

համակարգ, մոլորակային սистéма, планéтная

համակարգ, Նյուտոնի (աստղադիտակային) սистéма
Нью́тона (телескопическая)

համակարգ, Շմիդտի (աստղադիտակային) սистéма
Шмидта (телескопическая)

համակարգ, Ռիչի-Кретьéна (աստղադիտակային) си-
стéма Ричи-Кретьéна (телескопическая)

համակարգեր, աշխարհի սистéмы мíра

համաստեղություն созвéздие

համաստեղություն, կենդանակերպային созвéздие, зоди-
акáльное

համաստեղություն, հասարակածային созвéздие, эквато-
риáльное

համաստեղություն, հարավային созвéздие, ю́жное

համաստեղություն, հյուսիսային созвéздие, сéверное

համաստեղություն, մերձբևեռային созвéздие, околопо-
лярное

համաստեղություններ, կենդանակերպի зодиакáльные со-
звéздия

համարժեք, գույնի эквивалéнт цвéта

համարժեք, գունային цвeтoвoй эквивалéнт

համափուլագիծ (խավարման առավելագույն փուլի

միասնասկ արժեքների գիծ) изофаза

հանգույց, լուսնային լսնային շնչ

հանգույց, հրվիժակի շնչ փոստերանց

հանգույց, միգամածութային շնչ փոստերանց

հանգույց, ուղեծրի վարրնթաց նիստոյալի շնչ փոստերանց

հանգույց, ուղեծրի վերրնթաց ոստոյալի շնչ փոստերանց

հասարակած էկուատոր

հասարակած, արեգակնային սոլնեչնի էկուատոր

հասարակած, գալակտիկական գալակտիկ էկուատոր

հասարակած, գերգալակտիկ էկուատոր սերգալակտի-

կի

հասարակած, երկնային նեբեսնի էկուատոր

հասարակած, երկրի երկնային էկուատոր

հասարակած, իրական իստիննի էկուատոր

հասարակած, մագնիսական մագնիտնի էկուատոր

հասարակած, մոլորակի էկուատոր փոստերանց

հասարակածային էկուատորիալնի

հաստատուն, արեգակնային կոնստանտա նուտացի

հաստատուն, աստղագիտական փոստերանց, աստրո-

միչեսկայ

հաստատուն, արեգակնային սոլնեչնի կոնստանտա

հաստատուն, արեգակնային փոստերանց, սոլնեչնի

հաստատուն, լուսնային տեղագիտութային փոստերանց

լսնային փոստերանց

հաստատուն, խոստերանց փոստերանց աստղագիտացի

հաստատուն, Հաբլի փոստերանց Հաբլի

հավասարակշռություն, դարավոր вековόе равновесие

հավասարակշռություն, ճառագայթային лучевόе равновесие

հավասարում, դարավոր вековόе уравнение

հավասարում, ժամանակի уравнение времени

հավասարում, Շեպլերի уравнение Кéплера

հավասարում, հավասարակշռության уравнение равновесия

հավասարում, ճառագայթային հավասարակշռության уравнение лучевόго равновесия

հավասարում, փայլի уравнение блéска

հատիկավորում (Արեգակի վրա) грануляция (на Сόлнце)

հատվածակողմ, ապակե призма, стеклянная

հատվածակողմ, օբյեկտիվի призма, объективная

հարավ юг

հարավ, իրական истинный юг

հարավ, մագնիսական магнитный юг

հարթագունդ (կիսագնդերի հարթափարտեզ) планисфéра

հարթություն, բևեռային полярная плóскость

հարթություն, Գալակտիկայի плóскость Галактики

հարթություն, խավարածրի плóскость эклиптики

հարթություն, հասարակածային плóскость, экваториальная

ная

հարթություն, հասարակածի плóскость экватора

հարթություն, միջօրեականային меридианная плóскость

հարթություն, միջօրեականի плóскость меридиана

հարթություն, ուղեծրի плоскость орбиты

հելիոստատ гелиостат

հեռադիտակ, աստղաչափական астрометрический телескоп

հեռադիտակ, արեգակնային солнечный телескоп

հեռադիտակ, բևեռային полярный телескоп

հեռադիտակ, դիտավարման гид

հեռադիտակ, հորիզոնական արեգակնային горизонтальный солнечный телескоп

հեռադիտակ, միջօրեականային меридианный телескоп

հեռադիտակ, մոլորակային планетный телескоп

հեռավորություն, անկյունային угловое расстояние

հեռավորություն, արևակենտրոն гелиоцентрическое расстояние

հեռավորություն, բևեռային полярное расстояние

հեռավորություն, գալակտիկական галактическое расстояние

հեռավորություն, զենիթային зенитное расстояние

հեռավորություն, միջգալակտիկական межгалактическое расстояние

հեռավորություն, միջմոլորակային межпланетное расстояние

հեռավորություն, տեսանելի անկյունային видимое угловое расстояние

հետազոտություն, ասուպների исследование метеоров

հետազոտություն, աստղագիտական астрономическое

иссле́дование

հետազոտութիւն, աստղերի иссле́дование звёзд

հետազոտութիւն, Արեգակի иссле́дование Сólнца

հետազոտութիւն, Գալակտիկայի иссле́дование Гала́кти-

ки

հետազոտութիւն, Լուսնի иссле́дование Луны

հետազոտութիւն, րադիոաստղաֆիզիկական րաдио-
астрофизическое иссле́дование

հետք, ասույսային след, метеóրный

հետք, աստղի след звезды

Հիաններ (աստղակույտ Յուլ համաստեղութիւնում) Ги-
ады

հիմնագիծ, տեղագանական параллактический ба́зис

հնաստղագիտութիւն палеоастроно́мия

հնաստղագնացութիւն палеоастрона́втика

հոսք, ասույսային потóк, метеóրный

հոսք, աստղային потóк, звёздный

հոսք, մագնիսական потóк, магնитный

հոսք, մասնիկային потóк, корпускулярный

հոսք, միջօրեականային потóк, меридиона́льный

հորիզոն горизóнт

հորիզոն, աստղագիտական астрономический горизóнт

հորիզոն, արհեստական искусственный горизóнт

հորիզոն, երկնային небесный горизóнт

հորիզոն, իրական истинный горизóнт

հորիզոն, մաթեմատիկական математический горизóнт

հորիզոն, տեսական տեորетический горизонт

հորիզոն, տեսանելի видимый горизонт

հորիզոն, ֆիզիկական физический горизонт

հսկա, կարմիր красный гигант

հսկա, սպիտակ белый гигант

հրվանդան (Լուսնի վրա) мыс (на Лунé)

հրվիժակ протуберáнец

հրվիժակ, ամպաձև протуберáнец, облакообразный

հրվիժակ, արեգակնային протуберáнец, солнечный

հրվիժակ, բևեռային протуберáнец, полярный

հրվիժակ, ժայթքող протуберáнец, эруптивный

հրվիժակ, խաղաղ протуберáнец, спокойный

հրվիժակ, հասարակածային протуберáнец, экватори-

альный

ձգողականություն гравитация

ձգողականություն, Արեգակի притяжение, солнечное

ձգողականություն, Երկնային լուսատուների притяжение

небесных светил

ձգողականություն, Երկրային притяжение, земное

ձգողականություն, Երկրի притяжение Земли; земное тя-

готение

ձգողականություն, զենիթային притяжение, зенитное

ձգողականություն, Լուսնի притяжение, лунное

ձգողականություն, մագնիսական притяжение, магнитное

ճառագայթներ, գալակտիկական տիեզերական գալակ-
տիկական կոսմիկական լույս

ճառագայթներ, երկրորդային տիեզերական վտորիկական
կոսմիկական լույս

ճառագայթում, աստղերի լույսի շնչեր

ճառագայթում, Արեգակի լույսի Շուկա

ճառագայթում, Արեգակի մասնիկային կորպուսկուլյար լույսի
Շուկա

ճառագայթում, արեգակնային շուկա ռադիալի

ճառագայթում, արևաբծերի լույսի շուկա ռադիալի

ճառագայթում, արտագալակտիկական վնգալակտիկական
լույսի շուկա

ճառագայթում, բևեռային լույսի շուկա ռադիալի

ճառագայթում, գալակտիկական գալակտիկական լույսի
լույսի շուկա

ճառագայթում, Գալակտիկայի լույսի Շուկա

ճառագայթում, Լուսնի լույսի Շուկա

ճառագայթում, Լուսնի լույսի Շուկա

ճառագայթում, միջաստղային միջաստղային լույսի շուկա

ճառագայթում, մնացուկային ռելիկտային լույսի շուկա

ճառագայթում, մոլորակների լույսի շուկա

ճառագայթում, ռենտգենյան рентгеновское излучение
ճառագայթում, սինքրոտրոնային синхротронное излучение

ճառագայթում, տեսանելի видимое излучение
ճառագայթում, տիեզերական космическая радиация
ճառագայթում, ցրված диффузное излучение; рассеянное излучение

ճշտիչ, աստղակողմնացույցի корректор астрокóмпаса
ճոճանակ, հասակշոյած компенсированный маятник
ճոճանակ, Ֆուկոյի маятник Фуко

ճոճր либра́ция

ճոճր, երկայնութենական либра́ция по долготé

ճոճր, լայնութենական либра́ция по широтé

ճոճր, Լուսնի либра́ция Луны

ճոճր, Լուսնի երկայնութենական либра́ция Луны по долготé

ճոճր, Լուսնի լայնութենական либра́ция Луны по широтé

ճոճր, տեղագանական паралакտическая либра́ция

ճոճր, տեսանելի видимая либра́ция

ճոճր, օպտիկական оптическая либра́ция

ճոճր, օրական су́точная либра́ция

ճոճր, ֆիզիկական физическая либра́ция

- Մ -

մագնիսադաշտ магнитопáуза

մագնիսություն магнитосféра

մագնիսություն, Արեգակի магнитосféра Сóлнца

մագնիսություն, Երկրի магнитосféра Земли

մագնիսություն, մոլորակների магнитосféра планéт

մագերներ, տիեզերական косміческие мáзеры

մակաշրջանակ э́пицикл

մակարդաշափում, աստղագիտական астрономическое

нивели́рование

մակերևույթ, աստղի поvéрхность звезды́

մակերևույթ, Արուսյակի поvéрхность Венéры

մակերևույթ, երկրային поvéрхность, земна́я

մակերևույթ, Լուսնի поvéрхность, лу́нная

մակերևույթ, Հրատի поvéрхность Ма́рса

մակերևույթ, մակարդակային поvéрхность, у́ровеньная

մակերևույթ, մոլորակի поvéрхность планéты

մակերևույթ, Մոխորովիչի поvéрхность Мохорóвича

մակրնթացություն прили́в

մակրնթացություն, առավելագույն прили́в, сизиги́йный

մակրնթացություն, արեգակնային прили́в, со́лнечный

մակրնթացություն, լուսնային прили́в, лу́нный

մակրնթացություն, խառը (արեգակնային և լուսնային)

прилив, смешанный

մակրնթացություն, կեսօրյա прилив, полусуточный

մակրնթացություն, նվազագույն прилив, квадратурный

մակրնթացություն, օրական прилив, суточный

մահիկ, Լուսնի серп Луны

մայրամուտ заход

մայրամուտ, Արեգակի заход Сólнца

մայրամուտ, լուսատուի заход свети́ла

մանրադիտակ, ակնթարթային блинк-микроскоп

մանրալուսաչափ микрофотóметр

մանրաչափ микроméтр

մանրաչափ, գրանցող регистрiрующiiй микроméтр

մանրաչափ, թելավոր нитяно́й микроméтр

մարմին, ասուպային метеóրное тéло

մարմին, աստղագիտական астрономiческое тéло

մարմին, աստղակերպային астероидное тéло

մարմին, երկնային небéсное тéло

մարմին, մինչաստղային дозвёздное тéло

մարտագրություն ареографiя

մեթոդ, աստղագիտական նավագնացության мéтод астрономiческой навигáции

մեթոդ, եռանկյունավորման триангуляциóнный мéтод

մեթոդ, իներցիական նավագնացության мéтод инерциáльной навигáции

մեթոդ, քաղիքնավագնացության мéтод радионавигáции

մեխանիկա, երկնային небéсная мехáника

մեծություն, աստղային звёздная величина

մեծություն, աստղային բացարձակ звёздная абсолютная величина

մեծություն, աստղային գումարային звёздная интегральная величина

մեծություն, աստղային ճառագայթաչափական звёздная болометрическая величина

մեծություն, աստղային տեսանելի звёздная видимая величина

մեծություն, ճառագայթաչափական տեսանելի աստղային болометрическая видимая звёздная величина

մեծություն, տեսողական визуальная величина

մետազայակտիկա метагалактика

մետազայակտիկական метагалактический

մերձաստղային околозвёздный

մերձարեգակնային околосолнечный

մերձբևեռային околополюсный

մերձերկրային околоземный

մերձգեներթային околозенитный

մերձլուսնային окололунный

մերձմոլորակային околопланетный

մեքենա, կորդինատային չափիչ координатно-измерительная машина

մթնոլորտ, արեգակնային солнечная атмосфера

մթնոլորտ, երկրային земная атмосфера

միավոր, աստղագիտական астрономическая единица

միավոր, հեռավորությունների единица расстояний
միացություն соединение

միացություն, արտաքին соединение, внешнее

միացություն, երկայնական соединение по долготе

միացություն, ուղիղ ծագումով соединение по прямому

восхождению

միացություն, ստորին соединение, нижнее

միացություն, վերին соединение, верхнее

միգամածային небулярный

միգամածություն туманность

միգամածություն, անդրադարձիչ отражательная туман-

ность

միգամածություն, Անդրոմեդայի туманность Андромеды

միգամածություն, անկանոն неправильная туманность

միգամածություն, արտագալակտիկական внегалак-

тическая туманность

միգամածություն, գազային газовая туманность

միգամածություն, գալակտիկական галактическая туман-

ность

միգամածություն, գնդաձև шарообразная туманность

միգամածություն, գնդոլորտային сферическая туман-

ность

միգամածություն, էլիպսաձև эллиптическая туманность

միգամածություն, էմիսիոնная эмиссионная туманность

միգամածություն, կանոնավոր правильная туманность

միգամածություն, շայկի туманность Ориона

միգամածություն, օվաձն օվաձնայն տումաննօտ

միգամածություն, միջգալակտիկական մեջգալակտիկական տումաննօտ

միգամածություն, մոլորականն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, մութ տեմնայն տումաննօտ

միգամածություն, նախամոլորականն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, նախաստղայնն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, նախարեգակնայնն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, սյայժարն յրկայն տումաննօտ

միգամածություն, սարքարձնն սքլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, ցրվածն դիքքուզնայն տումաննօտ

միգամածություն, ցրվածն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, քլանետարնայնն քլանետարնայն տումաննօտ

միգամածություն, օղանն կօլքեվայն տումաննօտ

միջակայք, ստղայնն շքլանետարնայնն շքլանետարնայնն

միջակայք, արևայնն կօլքեվայնն շքլանետարնայնն

միջաստղայնն մեջքլանետարնայնն

միջակայք, միջաստղայնն կօլքեվայնն մեջքլանետարնայնն

միջակայք, միջգալակտիկականն կօլքեվայնն մեջգալակտիկականն

միջակայք, միջմոլորականն կօլքեվայնն մեջքլանետարնայնն

միջգալակտիկականն մեջգալակտիկականն

միջմոլորականն մեջքլանետարնայնն

միջուկ, ստղայնն յարն շքլանետարնայնն

միջուկ, Գալակտիկայի ядрó Галактики

միջուկ, գիսավորի ядрó кометы

միջուկ, երկնքի պայծառութունն яркость неба

միջուկ, երկրային земное ядрó

միջօրեական меридиán

միջօրեական, աստղագիտական астрономический меридиán

միջօրեական, Արեգակի меридиán Сólнца

միջօրեական, գալակտիկական галактический меридиán

միջօրեական, Գրինվիչի гринвичский меридиán

միջօրեական, երկնային небесный меридиán

միջօրեական, երկրային земной меридиán

միջօրեական, իրական истинный меридиán

միջօրեական, կետի меридиán тóчки

միջօրեական, մագնիսական магнитный меридиán

միջօրեական, սկզբնական начальный меридиán

միջօրեական, տեղի меридиán мéста

միջօրեականային меридианный; меридиональный

մնացորդները, գերնոր աստղերի բռնկումների օստáտկи

вспышек сверхновых звёзд

մոդել, աստղի модель звезды

մոդել, Արեգակի модель Сólнца

մոդել, տիեզերքի модель вселénной

մոդուլ, հեռավորության мóдуль расстояния

մոլորակ планéта

մոլորակ, անդրալուսնային трансплутóновая планéта

մոլորակ, արեգակնային համակարգության планэта Сол-
нечной системы

մոլորակ, արհեստական искусственная планэта

մոլորակ, արտաքին внешняя планэта

մոլորակ, երկնային խմբի планэта земной группы

մոլորակ, թզուկ карликовая планэта

մոլորակ, կրկնակի двойная планэта

մոլորակ, հսկա планэта-гигант

մոլորակ, մեծ большая планэта

մոլորակ, ներմերկուրիական интрамеркуриальная пла-
нэта

մոլորակ, ներքին внутренняя планэта

մոլորակ, ստորին нижняя планэта

մոլորակ, փոքր малая планэта

մոլորակագիտություն планетология

մոլորակակերպ, փոքր մոլորակ планетобид

մոլորակային планетарный

մոլորակային планетный

մոլորականման планетарный

մոլորակացույց (գործիք) планетарий

մոլորակի планетный

Մտորք (առողջախմբեր) Если

նախազավակտիկա протогалактика

նախամոլորակ протопланета

նախաստղ протозвезда

նախաստղային протозвёздный

նախարեգակ протосолнце

ներուլիում (վարկածային քիմիական տարր) небулий

նեյտրինո нейтрино

ներքնոլորտ тропосфера

ներքնոլորտային тропосферный

նյութ, ասուպային метеորное вещество

նյութ, միջաստղային межзвёздное вещество; межзвёздная
материя

նյութ, միջզավակտիկական межгалактическое вещество;
межгалактическая материя

նյութ, միջմոլորակային межпланетное вещество

նյութ, միջմոլորակային межпланетная материя

նշան, աստղագիտական астрономический знак

նշան, աստղագիտական символ, астрономический

նշանակետ мира

նշանակետ, ազիմուտային азимутальная марка

նշաններ, Կենդանակերպի знаки Зодиака

ոնինուս-ժամացույց часы-нониус

ἡρησισηῖν молодая Луна; молодой месяц
ἡρησισηῖν новолуние

շառավիղ, անկյունային սլովոյ ռադիուս

շառավիղ, աստղի ռադիուս շեզվոյ

շառավիղ, Արեգակի ռադիուս Տոլնոյ

շառավիղ, բլեռնային սլովոյ ռադիուս

շառավիղ, Երկրի ռադիուս Տեռմի

շառավիղ, հասարակածային էկվատորիալնոյ ռադիուս

շառավիղ, ձգողութեան գրաւիտացիոննոյ ռադիուս

շարժարաննոյ ալիճաճա

շարժում ուղեծրոյ ճիշտնոյ սլովոյ

շարժում, ազիմութային ազիմութալնոյ ճիշտնոյ

շարժում, աստղերի ճիշտնոյ շեզվոյ

շարժում, Արեգակի ճիշտնոյ Տոլնոյ

շարժում, արեգակնային համակարգի ճիշտնոյ սոլնոչնոյ սիստեմայի

շարժում, արևամերձ կետի ճիշտնոյ սլովոյ

շարժում, երկնային մարմինների ճիշտնոյ սլովոյ

շարժում, Երկրի ճիշտնոյ Տեռմի

շարժում, ընկրկոյ սլովոյ ճիշտնոյ

շարժում, թվացյալ կաճուսնոյ ճիշտնոյ

շարժում, իրական ճիշտնոյ ճիշտնոյ

շարժում, Լուսնի ճիշտնոյ Տեռմի

շարժում, խոտորիչ ճիշտնոյ ճիշտնոյ

շարժում, կեպլերյան Կեպլеровское движение

շարժում, կոնսպատական թրեցեսիոննո Կոնսպատական թրեցեսիոնное движение

շարժում, հետադարձ Կետադարձное движение

շարժում, միջին սրճնե Կիջին սրճнее движение

շարժում, մոլորակների Կոլորակների движение планет

շարժում, ուղեծրային Կուղեծրային орбитальное движение

շարժում, ուղիղ սրճնե Կուղիղ սրճнее движение

շարժում, պեկուլյար Կպեկուլյар пекулярное движение

շարժում, տեղազանական Կտեղազանական параллактіческое движение

շարժում, օրական սյտոչնո Կօրական սյտոչное движение

շեղում, արևաթծերի գոտիների Կարևաթծերի գոտիների смещение зон солнечных

пятен

շեղում, կարմիր Կարմիր смещение, красное

շեղում, տեղազանական Կտեղազանական смещение, параллактіческое

շերտ, միջաստղային ջրածնի սլոյ Կմիջաստղային ջրածնի слой межзвёздного водо-

роба

շերտ, շրջող սլոյ, օրաշաշոյ Կշերտ, շրջող слой, обращающий

շրջան, բարձրություն Կբարձրության круг высоты

շրջան, գալակտիկական Կգալակտիկական галактіческий круг

շրջան, դիրքային Կդիրքային позиционный круг

շրջան, ժամային Կժամային часовый круг

շրջան, լայնության Կլայնության круг широты

շրջան, հակման Կհակման круг склонения

շրջան, հավասար բարձրությունների Կհավասար բարձրությունների круг равных верст

շրջան, հարավային բևեռային Կհարավային բևեռային южный полярный круг

շրջան, հյուսիսային բևեռային Կհյուսիսային բևեռային северный полярный круг

շրջան, մեծ большо́й круг

շրջան, միջօրեական (գործիք) меридианный круг

շրջան, փոքր ма́лый круг

շրջանակ (աստղադիտակի) монтировка

շրջանակ, ազիմութային азимутальная монтировка

շրջանակ, հասարակածային հեռադիտակի экваториальная монтировка телескопа

շրջանակ, հեռադիտակի հորիզոնական горизонтальная монтировка телескопа

շրջանակ, տեղագանական հեռադիտակի параллактическая монтировка телескопа

շրջապտույտ обращение

շրջապտույտ, անկանոն аномалистическое обращение

շրջապտույտ, արևադարձային тропическое обращение

շրջապտույտ, մոլորակների обращение планет

շրջապտույտ, սիդերական сидерическое обращение

շրջապտույտ, սինոդական синодическое обращение

շրջապտույտ, վիշապային драконическое обращение

շրջոլորտ перисфера

- Ո -

դիրտ, արեգակնակենտրոն երկնային սֆերա, геоцен-
трическая небесная

դիրտ, մոլորակի ազդեցության սֆերա действии планеты

դիրտ, տեսանելի երկնային սֆերա, видимая небесная

որոնիչ искатель

- 2 -

չափում, աստղագիտական աստրոնոմիական астрономическое измерение
չափում, ժամանակի измерение времени

պերսեիդներ (սառւածների հոսք) персеиды

պլազմա плазма

պլազմա, աստղային звёздная плазма

պլազմա, արեգակնային солнечная плазма

պլազմա, միջաստղային межзвёздная плазма

պլազմա, միջնուրակային межпланетная плазма

պոլիդ (կոր) полодия

պսակ, բակ (լուսատուի) венёц

պսակ, գալակտիկական галактическая корбна

պսակագիծ коронáльная ли́ния

պսակագրիչ коронóграф

պտույտ, աստղերի вращёние звёзд

պտույտ, Արեգակի вращёние Сóлнца

պտույտ, Գալակտիկայի вращёние Гала́ктики

պտույտ, Երկրի вращёние Землі

պտույտ, մոլորակի вращёние планёты

պտույտ, օրական сýточное вращёние

ջերմաստիճան, աստղի տեմպերատյւրա շւեզտյ

ջերմաստիճան, Արեգակի տեմպերատյւրա Տօլնւա

ջերմաստիճան, Երկնային մարմինների տեմպերատյւրա

небесных тел

ջերմաստիճան, իրական իստիննա տեմպերատյւրա

ջերմաստիճան, Լուսնի տեմպերատյւրա Լունի

ջերմաստիճան, ճառագայթաչափական բոլոմետրիչես-

кая տեմպերատյւրա

ջերմաստիճան, մոլորակի տեմպերատյւրա քլանետի

ռադիանտ (երկնոլորտի կետ՝ ասուպների թվացյալ աղբյուր) радиант

ռադիանտ, ասուպային метеорный радиант

ռադիանտ, իրական истинный радиант

ռադիանտ, տեսանելի видимый радиант

ռադիոաստղ радиозвезда

ռադիոաստղազիտություն радиоастрономия

ռադիոաստղադիտարան радиоастрономическая обсерватория

ռադիոաստղաչափություն радиоастрометрия

ռադիոգալակտիկա радиогалактика

ռադիոինտերֆերաչափ радиоинтерферометр

ռադիոհեռադիտակ радиотелескоп

ռադիոհեռադիտակ, արեգակնային солнечный радиотелескоп

ռադիոճառագայթում, աստղերի радиоизлучение звёзд

ռադիոճառագայթում, արեգակնային солнечное радиоизлучение

ռադիոճառագայթում, Գալակտիկայի радиоизлучение

Галактики

ռադիոնիզամածություն радиотуманность

ռադիոպայծառություն радиояркость

ռեգոլիթ րեգոլիտ

ռենտգենաաղաղիսություն րентгеноастрономия

- U -

սահման, խավարման գրանիца затмения

սանդղակ, աստղային մեծությունների шкала звёздных величин

սանդղակ, աստղային ջերմաստիճանների шкала звёздных температур

սանդղակ, ժամանակի աստղաչափական астрономическая шкала времени

սանդղակ, տեսանելիության шкала видимости
սարոս (Արեգակի և Լուսնի խավարման պարբերություն)
сáрос

սեղմում, նոյրակի сжатие планеты

սեքստանտ (անկյունաչափ գործիք) секстант

սիդերական сидерический

սիզիգիա (նորալուսնի և լիալուսնի պահեր) сизигия

սինոդական синодический

սխալ, աստղային մեծության ошибка звёздной величины

սխալ, կոլիմացիոնн коллимационная ошибка

սխալ, տեղազանական параллактическая ошибка

սկզբնակետ нуль-пункт

սպեկտրագիր спектрограмма

սպեկտրալուսաչափ спектрофотометр

սպեկտրալուսաչափ, աստղային спектрофотометр,

звёздный

սպեկտրալուսաչափություն spectrofotometrja

սպեկտրալուսաչափություն, աստղագիտական սպեկտրո-
фотометрия, астрономическая

սպեկտրալուսաչափություն, աստղային սպեկտрофото-
метрия, звёздная

ստորնակետ տочка надира

ստորնակետ (Ջենիթի հակադիր կետը) надир

սովեր тень

սովեր, արևարծի тень со́лнечного пятна́

սովեր, Երկրի тень Земли́

սովեր, Լուսնի тень Луны́

սովերագիծ термина́тор

սովերագիծ, Լուսնի термина́тор Луны́

սովերագիծ, մոլորակի термина́тор планёты

- Վ -

վայրկյան секунда

վայրկյան, աստղային секунда, звёздная

վայրկյան, աստղացուցային секунда, эфемеридная

վայրկյան, ատոմային секунда, атомная

վայրկյան, միջին արեգակնային секунда, средняя солнеч-

ная

վարկած, տիեզերածնական гипотеза, космогоническая

վիշապատարի драконический год

- S -

տառանում нутация

տառանում, երկրի առանցքաւորումի նուտация օսի վրա-
ЩЕНИЯ земли

տարածահասնատիչ стереокомпаратр

տարածաչափи стереомёр

տարածություն, անօդ օրոտրանство, безвоздушное

տարածություն, արտագալակտիկական օրոտրանство,
внегалактическое

տարածություն, գալակտիկական օրոտրանство, галак-
тическое

տարածություն, միջաստղային օրոտրանство, межзвёзд-
ное

տարածություն, միջգալակտիկական օրոտրանство, меж-
галактическая

տարածություն, միջնորակային օրոտրանство, межпла-
нётное

տարափ, ասույների метеорный ливень

տարեգիրք, աստղագիտական астрономический ежегод-
ник

տարեկան, փոփոխություն օրոտրանство օրոտրանство օրոտրանство

տարի օրոտրանство

տարի, անկանոն անօրոտրանство օրոտրանство

տեղազանություն, բացարձակ абсолютный параллáкс

տեղազանություն, գործիքային инструментальный параллáкс

տեղազանություն, դարավոր вековой параллáкс

տեղազանություն, եռանկյունաչափական тригонометрический параллáкс

տեղազանություն, երկակնային биноклярный параллáкс

տեղազանություն, երկրակենտրոն геоцентрический параллáкс

տեղազանություն, լուսաբեկման рефракционный параллáкс

տեղազանություն, լուսաչափական фотометрический параллáкс

տեղազանություն, լուսապատկերային спектральный параллáкс

տեղազանություն, լուսատուի параллáкс светила

տեղազանություն, լուսնային лунный параллáкс

տեղազանություն, հասարակածային экваториальный параллáкс

տեղազանություն, հորիզոնական горизонтальный параллáкс

տեղազանություն, միջին средний параллáкс

տեղազանություն, տարեկան годичный параллáкс

տեղազանություն, ցեֆեյդային цефеидный параллáкс

տեղազանություն, օպտիկական оптический параллáкс

տեղազանություն, օրական суточный параллáкс

տենզոր, լուսային ճնշման տենзор светого давлѐния

տենզոր, ճառագայթային ճնշման տենзор лучистого давлѐния

տեսանելիություն, աստղագիտական астрономическая видимость

տեսանելիություն, խավարման видимость затмѐния

տեսանելիություն, օպտիկական оптическая видимость

տեսություն, երկրակենտրոն геоцентризм

տևողություն, օրվա долготá дня

տիեզերաբանություն կосмология

տիեզերագրություն космография

տիեզերածնություն космогония

տիեզերածնություն, աստղային звѐздная космогония

տիեզերածնություն, մոլորակային планѐтная космогония

տիեզերական космический

տիեզերանյութ космическое вещество

տիեզերաչափություն космометрия

Տիեզերք Вселѐнная

տիեզերք космос

տիեզերք мироздáние

Տիեզերք, աստղային звѐздная Вселѐнная

Տիեզերք, բաց незáмкнутая Вселѐнная

Տիեզերք, ընդարձակվող расширяющаяся Вселѐнная

Տիեզերք, տեսանելի видимая Вселѐнная

Տիեզերք, փակ зáмкнутая Вселѐнная

տոմար календáрь

- ƒ -

рпцѣ минутѣ

ցածրակետ նիժնյա кульминация
ցածրացում, հորիզոնի понижение горизонта
ցանց, գունդրուսային хромосферная сётка
ցելուստատ (կայանք, գործիք) целостат
ցերեկ день
ցեֆեիդ цефеида
ցեֆեիդ, թզուկ карликовая цефеида
ցեֆեիդներ (փոփոխական աստղեր) цефеиды
ցուցանիշ, ջերմային показател, тепловый
ցուցիչ, գույնի показател цвета

- ՈՒ -

ուժ, խոշորացման (դիստակի) սիլա увеличѐния
ուժ, խոտորիչ սիլա, возмущающая
ուղեծիր օրբիտա
ուղեծիր, աստիճի օրբիտա метеора
ուղեծիր, աստղակերպի օրբիտա астероида
ուղեծիր, աստղաշափական աստրոմետրիչեսкая օրբիտա
ուղեծիր, արևակենտրոնն гелиоцентрическая օրբիտա
ուղեծիր, արտակենտրոնն эксцентриковая օրբիտա
ուղեծիր, բաց неза́мкнутая օրբիտա
ուղեծիր, բևեռային полярная օրբիտա
ուղեծիր, գալակտիկական галакти́ческая օրբիտա
ուղեծիր, գիսաստղի օրբիտа комѐты
ուղեծիր, երկնային մարմինների օրբիտа небѐсных тел
ուղեծիր, երկրակենտրոնն геоцентри́ческая օրբիտա
ուղեծիր, երկրային земна́я օրբիտա
ուղեծիր, Երկրի օրբիտа Земли
ուղեծիր, գոգորդային парабо́лическая օրբիտա
ուղեծիր, Էլիպսային эллипти́ческая օրբիտա
ուղեծիր, թեք наклонная օրբիտա
ուղեծիր, իրականն истинная օրբիտա
ուղեծիր, լուսակենտրոնն селеноцентри́ческая օրբիտա
ուղեծիր, Լուսնի օրբիտа Луны

նուեծիր, հաշվարկային расчётная орбита

նուեծիր, հասարակածային экваториальная орбита

նուեծիր, հաստատուն постоянная орбита

նուեծիր, միջնուրակային межпланетная орбита

նուեծիր, միջօրեականային меридиональная орбита

նուեծիր, մուրակային планетная орбита

նուեծիր, մուրակի орбита планеты

նուեծիր, նախնական предварительная орбита

նուեծիր, շրջանային круговая орбита

նուեծիր, տեսանելի видимая орбита

նուեծիր, փակ замкнутая орбита

նուեծրային орбитальный

նուղածիգ շրջան (գենիթով և երկնուրրտի տվյալ կետով անցնող) вертикал

նուղածիգ շրջան, գլխավոր главный вертикал

նուղածիգ շրջան, առաջին (արևմուտքի և արևելքի կետերով անցնող) первый вертикал

նուղածիգ շրջան, լուսատուի вертикал светила

նուղորդում гидирование

նուղում, ազիմուտային поправка, азимутальная

նուղում, ժամացույցի поправка часов

նուղում, ճառագայթաչափական поправка, боломет-
рическая

նուղում, տեղազանության исправление параллакса

ունիվերսալ (աստղագիտական անկյունաչափ գործիք)

универсал

- Ф -

փակիչ обтюратор

փայլ блеск

փայլ, աստղի блеск метеора

փայլ, աստղի блеск звезды

փայլ, տեսանելի видимый блеск

փնտրիչ искатель

փնտրիչ, աստղադիտակի искатель телескопа

փոթորիկ, մագնիսական магнитная буря

փոշի, աստղային пыль, метеորная

փոշի, գալակտիկական пыль, галактическая

փոշի, գիսաստղային пыль, кометная

փոշի, երկնաքարային пыль, метеоритная

փոշի, լուսնային пыль, лунная

փոշի, կենդանակերպի пыль, зодиакальная

փոշի, միջաստղային пыль, межзвёздная

փոշի, միջնորակային пыль, межпланетная

փոշի, տիեզերական пыль, космическая

փորձասենյակ, ճառագայթաչափական радиометрическая лаборатория

փուլ, Լուսնի фаза Луны

փուլ, մոլորակի фаза планеты

փուլ, տեսանելիության фаза видимости

փոփոխակումներ, ամսական մեсячные вариации
փոփոխակումներ, աստղային звёздные вариации
փոփոխակումներ, դարավոր вековые вариации
փոփոխակումներ, միջին օրական среднесуточные вари-
ации

փոփոխակումներ, տարեկան годовичные вариации
փոփոխակումներ, օրական суточные вариации
փոփոխություն, դարավոր вековое изменение
փոփոխություն, օրական суточное изменение

քառակուսացում կвадрату́ра

քառակուսացում, արևելյան восточная квадрату́ра

քառակուսացում, արևմտյան за́падная квадрату́ра

քառորդ, Լուսնի чéтвeрть Луны

քարտիքս (Երկրի կեղևը) литосфе́ра

քարտեզ, աստղագիտական астроно́мическая ка́рта

քարտեզ, աստղագրական астрографическая ка́рта

քարտեզ, աստղային звёздная ка́рта

քարտեզ, լուսնային лу́нная ка́рта

քարտեզագիրք, աստղագիտական астроно́мический а́т-

лас

քարտեզագիրք, լուսնկարչական фотогра́фический а́т-

лас

քվադրանտ (սարք) квадран́т

քվազար (տիեզերական օբյեկտ) кваза́р

քվազիաստղային квазизвёздный

օբյեկտիվ օբյեկտիվ

օկտանտ (անկյունաչափ) օկտանտ

օղ, ազիմուտային օզիմութալնօ քօլնքօ

օղակներ, Սառուրնի քօլնքա Տաթւրնա

օր քնք; սւտքի

օր, անառային արևադարձի քնք քնքնօ սօլնքսօսայննն

օր, աշնանային գիշերահավասարի քնք օսննօ քաւնօ

քնքնքսայնն

օր, սառադարաշխական ասօնօնիքսայնն սւտքի

օր, սառադային ճքնքնք սւտքի, սիքնքալնն սւտքի

օր, արեգակնային սօլնքնն սւտքի

օր, գարնանային գիշերահավասարի քնք քնքնօ քաւնօ քաւնօ

քօնքնքսայնն

օր, իրական արեգակնային սւտքի, քնքննն սօլնքնն

օր, իրական լուսնային քնքննն քնքնն սւտքի

օր, լուսնային քնքննն սւտքի

օր, հուլյան քնքննն քնքնն քնքնն սւտքի

օր, անքնային արևադարձի քնք ճքնքնօ սօլնքսօսայնն

օր, միջին արեգակնային սւտքի, սքնքնն սօլնքնն

օր, քադարաքնական սւտքի, գրաքննն

օր, օրադնքական սւտքի, քնքնքնն

օր, օրաքնքնային սւտքի, քալնքնն

օրական սյտոճնոյ

օրադոյոյալ էֆեմերիդա

օրադոյոյալ, Արեգակի էֆեմերիդա Տօլնոճա

օրադոյոյալ, Լոյնի էֆեմերիդա Լոյնոյ

օրադոյոյալ, մոլորակների էֆեմերիդա քլանէթ

օրադոյոյճ քլանէթար

օրադոյոյճ, քլանէթարադոյոյալ աստրոնոմիճոսկոյ քլանէթար

օրադոյոյճ, լոյնոյալի լոյննոյ քլանէթար

օրադոյոյճ, լոյնոյարեգակնոյալի լոյննո-տօլնոճնոյ քլանէթար

դար

օրենք, քլանէթար շեղման ճոճն քրոսնոյ տեղաշարժման

օրենք, Հարի ճոճն Հոբբլա

օրենք, տիեզերական ձգողութեան ճոճն քլանէթար ճոճն քլանէթար

տեղաշարժման

օրոճարիճեր սյտոճնոյ

օրոճարիճերալի քրոսնոյսյտոճնոյ

օրոճար սյտոճնոյ

- Ֆ -

Ֆլոկուլներ (Արեգակի գունդորտի բծեր) флóккулы

Ֆլոկուլներ, պսակային корона́льные флóккулы

Ֆոն, աստղերի фон звёзд

Ֆոն, գալակտիկական галактический фон

Ֆոն, գալակտիկական ճառագայթման фон галактическо-

го излучения

Ֆոն, երկնքի фон неба

Ֆոն, ճառագայթման фон излучения

Ֆոն, մետագալակտիկական метагалактический фон

Ֆոն, տիեզերական ճառագայթման фон космического из-

лучения

ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐ ՍՊԻՐԱԿԵՐ

ՄԵԾ ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐ ԲՈԼՇԻԵ ՍՊԻՐԱԿԵՐ

Արուսյակ Վենéրա

Երկիր Զեմլյá

Երևակ Տադúրն

Լուսնադ Եւպիտեր

Հրատ Մարս

Նեպտուն Նեպտúն

Ուրան Սադրան

Փայլածո Մերկուրի

ԱՐԵԳՈՐԱԿՆԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳԱՃԱՃ ՄՈԼՈՐԱԿՆԵՐ ԿԱՐԼԻԿՈՎԵ ՍՊԻՐԱԿԵՐ ՍՊԻՐԱԿԵՐ

Էրիս, Էրիդա Էրիդա

Հոմերս Կαυμέα, Կαυμέя
Մակեմակե Μακέμακε
Պլուտոն Πλυτόη
Ցերերա, Սերես Цερέρα

ԱՐԲԱՆՅԱԿՆԵՐ ՏՄՄՈՒՆԻԿԻ

Ամալթեա (Յուպիտերի արբանյակ) Амальтэя
Արիել (Ուրանի արբանյակ) Ариэль
Գանիմեդ (Յուպիտերի արբանյակ) Ганимэд
Դեյմոս, Սարսափ (Մարսի արբանյակ) Дэймос
Դիոնա (Մատուրնի արբանյակ) Диона
Եվրոպա (Յուպիտերի արբանյակ) Европа
Էնցելադ (Մատուրնի արբանյակ) Энцелад
Թեֆիա (Մատուրնի արբանյակ) Тэфия
Փեֆիա (Մատուրնի արբանյակ) Фетида
Կալիստո (Յուպիտերի արբանյակ) Каллисто
Հապետ, Հապետուս (Մատուրնի արբանյակ) Япёт
Հիպերիոն (Մատուրնի արբանյակ) Гиперион
Միմաս (Մատուրնի արբանյակ) Мимас
Միրանդա (Ուրանի արբանյակ) Миранда
Յանուս (Մատուրնի արբանյակ) Янус
Ներեյդ (Նեպտունի արբանյակ) Нерейда
Ումբրիել (Ուրանի արբանյակ) Умбриэль
Ռեյա (Մատուրնի արբանյակ) Рея
Տիտան (Մատուրնի արբանյակ) Титан
Տիտանիա (Մատուրնի արբանյակ) Титания
Տրիտոն (Նեպտունի արբանյակ) Тритон
Ումբրիել (Ուրանի արբանյակ) Умбриэль

Օրերոն (Ուրանի արբանյակ) Օծերոն

Ֆեբա (Մատուրնի արբանյակ) Փեճա

Ֆորոս, Ահ (Մարսի արբանյակ) Փոճոս

ՀԱՄԱՍՏԵՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ СОЗВЕЗДИЯ

Ագռավ Вóрон

Աղավնի Гóлубь

Աղեղ Стрелá

Աղեղնավոր Стрелéц

Աղվես Лисичка

Այծեղջյուր Козерóг

Անդրոմեդա Андромéда

Անկյունակապ Наугóльник

Առագաստ Парусá

Առյուծ Лев

Արծիվ Орёл

Բերենիկեի վարսեր Вóлосы Верóники

Գայլ Волк

Դանակ Резéц

Դելֆին Дельфին

Դրախտային Թռչուն, Դրախտաշատ Рáйская Птица

Եզնարած Волопáс

Եռանկյունի Треугóльник

Երկվորյակներ Близнецы́

Չոհասեղան Жéртвенник

Էրիդանոս Էրիդան

Ընձուղտ Жираф

Թառ Չափա

Թռչող ձուկ Летучая Рыба

Ժամացույց Часы

Լուսան Рысь

Խեցգետին Рак

Խոյ Օբեն

Վառափար Возничий

Վափոպեա Кассиопея

Վարապ Лебедь

Վարիճ Скорпион

Վարկին Циркуль

Վենդանագիր Живописец

Վենտափրոս Центавр

Վետ Кит

Վշեռ Весы

Վոդանացույց Компас

Վոյս Դեա

Վոունկ Журавль

Հայկ Орион

Հարափային Եռանկյունի Южный Треугольник

Հարափային Թագ Южная Корона

Հարափային Խաչ Южный Крест

Հարափային Հիդրա Южная Гидра

Հարափային Ձուկ Южная Рыба

Վիշապ Дракѳн

Տուկան Тукан

Յանց Сетка

Յեֆեսու Цефэй

Յուլ Телец

Փյունիկ Фэникс

Փոքր Առյուծ Мальный Лев

Փոքր Արջ Малая Медведица

Փոքր Ձի Мальный Конь

Փոքր Շուն Мальный Пёс

Քանելեոն Хамелеон

Քանդակագործ Скульптор

Քնար Лира

Օլտանտ Октант

Օձ Змея

Օձակիր Змееносец

ԱՄԵՆԱՊԱՅԾԱՌ ԱՍՏՂԵՐԸ ЯРЧАЙШИЕ ЗВЁЗДЫ

Ագենա (Կենտավրոս համաստեղության աստղ) Агéна
Ադարա (Մեծ Շան համաստեղության աստղ) Адáра
Ակրաբ (Կարիճ համաստեղության աստղ) Акράб
Ակրուկա (Հարավային Խաչ համաստեղության աստղ)

Акρύкс

Ակուբենա (Խեցգետին համաստեղության աստղ) Акубéнс
Ալամակ (Անդրոմեդա համաստեղության աստղ) Аламáк
Ալգիեբա (Ադոնիս համաստեղության աստղ) Альгиéба
Ալգոլ (Պերսեոս համաստեղության աստղ) Алгóль
Ալիոտ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Алиóт
Ալնիլամ (Հայկ համաստեղության աստղ) Альнилам
Ալնիտակ (Հայկ համաստեղության աստղ) Алнитáк
Ալխենա (Երկվորյակներ համաստեղության աստղ) Ал-

хéна

Ալբիրեո (Կարապի համաստեղության աստղ) Альбiрео
Ալգենիբ (Պերսևս համաստեղության աստղ) Альгениб
Ալդեբարան (Տուլ համաստեղության աստղ) Альдебарáн
Ալդերամին (Ցեֆեոս համաստեղության աստղ) Альде-

рамин

Ալկաիդ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Алькайд

Ալկոր (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Алькóр

Ալտաիր (Արծիվ համաստեղության աստղ) Альтайр

Ալցիոն (Տուլ համաստեղության աստղ) Альциóна

Անտարես (Կարիճ համաստեղության աստղ) Антáрес

Արկաբ (Աղեղնավոր համաստեղության աստղ) Аркаб

Արկտուր (Եզնարած համաստեղության աստղ) Арктýр

Արնեբ (Նապաստակ համաստեղության աստղ) Арнеб

Ախերնար (Էրիդան համաստեղության աստղ) Ахернáр

Բելատրիքս (Օրիոն համաստեղության աստղ) Бел-

лáтрикс

Բենետնաշ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Бенет-

нáш

Բետելգեյզե (Օրիոն համաստեղության աստղ) Бетелгéй-

зе

Վեգա (Քնար համաստեղության աստղ) Вéга

Վեգեն (Մեծ Շան համաստեղության աստղ) Вéзен

Գամրուկս (Հարավային Խաչ համաստեղության աստղ)

Гáкрукс

Գեմմա (Հյուսիսային Թագ համաստեղության աստղ)

Гéмма

Գիեդի (Այծեղջյուր համաստեղության աստղ) Гиéди

Գոմեյզա (Փոքր Շան համաստեղության աստղ) Гомéйза

Դենեբ (Կարապ համաստեղության աստղ) Денéб

Դենեբոլա (Առյուծ համաստեղության աստղ) Денебóла

Դուբխե (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Дýбхе

Չոսմա (Առյուծ համաստեղության աստղ) Зóсма

Կանոպոս (Ողնուց համաստեղության աստղ) Канόпус
Կապելլա (Կառավար համաստեղության աստղ) Капелла
Կաստոր (Երկվորյակներ համաստեղության աստղ) Ка-
стор

Կաֆ (Կասիոպեա համաստեղության աստղ) Каф
Կորնեֆորոս (Վահագն համաստեղության աստղ) Корне-
форос

Կոխար (Փոքր Արջի համաստեղության աստղ) Кохаб
Կուրսա (Էրիդան համաստեղության աստղ) Κύρσα
Մարկար (Պեգաս համաստեղության աստղ) Марκάб
Մեգրեց (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Μεγρέα
Մենկալինան Менкалинан

Մենկար (Կետ համաստեղության աստղ) Менкар
Մերակ (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Мерак
Միցապլացիդոս (Ողնուց համաստեղության աստղ)

Миаплайдус

Մինտակա (Օրիոն համաստեղության աստղ) Μίντακα
Միրա (Կետ համաստեղության աստղ) Μίρα
Միրախ (Անդրոմեդա համաստեղության աստղ) Μιράχ
Միրցամ (Մեծ Շուն համաստեղության աստղ) Μιρζάμ
Միցար (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Мицάρ
Նաոս (Նավախեյ համաստեղության աստղ) Νάος
Նունկի (Ադելֆոնգոս համաստեղության աստղ) Νύνκι
Պիկոկ (Սիրամարգ համաստեղության աստղ) Πικόκ
Քենոպիյն (Փոքր Արջ համաստեղության աստղ) Πολύρ-

ная

Պոլոլքս (Երկվորյակներ համաստեղության աստղ) Πολ-
λύκε

Պրոցիոն (Փոքր Շուն համաստեղության աստղ) Προციόν
Ռաս Ալիազ (Օճակիր համաստեղության աստղ) Ρασ
Αλχάγ

Ռեզուլ (Առյուծ համաստեղության աստղ) Ρέγυλ
Ռիգել (Օրիոն համաստեղության աստղ) Ρίγελ
Ռուկբաթ (Աղեղնավոր համաստեղության աստղ) Ρυκβάτ
Ռուկբախ (Կասիոպեա համաստեղության աստղ) Ρυκβάχ
(Զրիոս համաստեղության աստղ) Σαδάλμελίκ
Սաիֆ (Օրիոն համաստեղության աստղ) Σαίφ
Կառլոսի սիրտ (Որսկան Ձկներ համաստեղության
աստղ) Σέρδце Κάρλα

Սիրիուս (Մեծ Շան համաստեղության աստղ) Σίριυς
Սպիկա (Կույս համաստեղության աստղ) Σπίκα
Թուրայս (Ողնուց համաստեղության աստղ) Τυρένς
Ֆեզդա (Մեծ Արջ համաստեղության աստղ) Φεκδά
Ֆոմալիատուտ (Հարավային ձուկ համաստեղության
աստղ) Φομάλμγáυτ

Ֆուրուդ (Մեծ Շուն համաստեղության աստղ) Φυρúδ
Խամալ (Խոյ համաստեղության աստղ) Χαμάλ
Շաֆրան, Սադր (Կարապ համաստեղության աստղ)
Шадр

Շաուլա (Կարիճ համաստեղության աստղ) Шауλά
Շեաթ (Պեզաս համաստեղության աստղ) Шеáτ
Շեդար (Կասիոպեա համաստեղության աստղ) Шедáρ

Էլ-Նատ (Ցուլ համաստեղության աստղ) Эль Нат

Էլթանին (Վիշապ համաստեղության աստղ) Эльтанин

ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ԿԵՆԴՐԱՆԱԿԵՐՊԻ ՆՇԱՆՆԵՐԸ ВОСТОЧНЫЕ ЗНАКИ ЗОДИАКА

Աղեղնավոր Стрелец ♐

Այծեղջյուր Козерог ♑

Առյուծ Лев ♌

Երկվորյակներ Близнецы ♊

Խեցգետին Рак ♋

Խոյ Овен ♈

Կարիճ Скорпион ♏

Կշեռք Весы ♎

Կույս Дева ♍

Ձկներ Рыбы ♓

Ջրհոս Водолей ♒

Ցուլ Телец ♉

Օձակիր Змееносец ♎

